

ด
300.47
ค 295 ก

การร่างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา
เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

31 ส.ค. 2532

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กรกฎาคม 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

320918

การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา
เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กรกฎาคม 2531

การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง
"พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
ตอนต้น พุทธศักราช 2521

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. สร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา ส 102 เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยชุดการสอน
 3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 90 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ใช้เวลาทดลองสอน 5 คาบเรียน ๆ ละ 50 นาที
- เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ ชุดการสอนจำนวน 1 ชุด 5 หน่วยการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน และแบบประเมินผลการสอนสำหรับผู้มีประสบการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-test

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
3. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด

(ชุดการสอนนี้เก็บไว้ที่ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม ติดตอ รองศาสตราจารย์ ดร.จรูญ คุณมี โทร. 711510)

A CONSTRUCTION OF THE EFFECTIVE SOCIAL STUDIES INSTRUCTIONAL PACKAGE
ON "THE KING UNDER THE DEMOCRATIC REGIME" IN OUR COUNTRY
(SOC. 102) FOR M.S.1 STUDENTS IN THE LOWER SECONDARY
EDUCATION SYLLABUS 1978 A.D.

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

July 1988

A CONSTRUCTION OF THE EFFECTIVE SOCIAL STUDIES INSTRUCTIONAL
PACKAGES ON "THE KING UNDER THE DEMOCRATIC REGIME" IN OUR COUNTRY
(SOC.102) FOR M.S.1 STUDENTS IN THE LOWER SECONDARY EDUCATION
SYLLABUS 1978 A.D.

This study was aimed to (1) construct the effective social studies instructional packages on "The King under the Democratic Regime" applied to M.S.1 social Studies Course (Soc.102), (2) to compare the pre-test with the post-test learning achievement scores, and (3) to survey the students' opinions about the constructed instructional packages.

The sampled group consisted of 90 M.S.1 students of Muang Kalasin School, Amphoe Muang, Kalasin, Selected through the stratified random sampling method. The experiment took five 50-minute periods.

The researcher-constructed instruments used were one set of social studies instructional packages with five sub-units, the learning achievement test, the evaluation form on the students' opinions about the social studies instructional packages, and the instruction evaluation form for experienced teachers. The gathered data were then analyzed by the use of percentage, mean, and t-test.

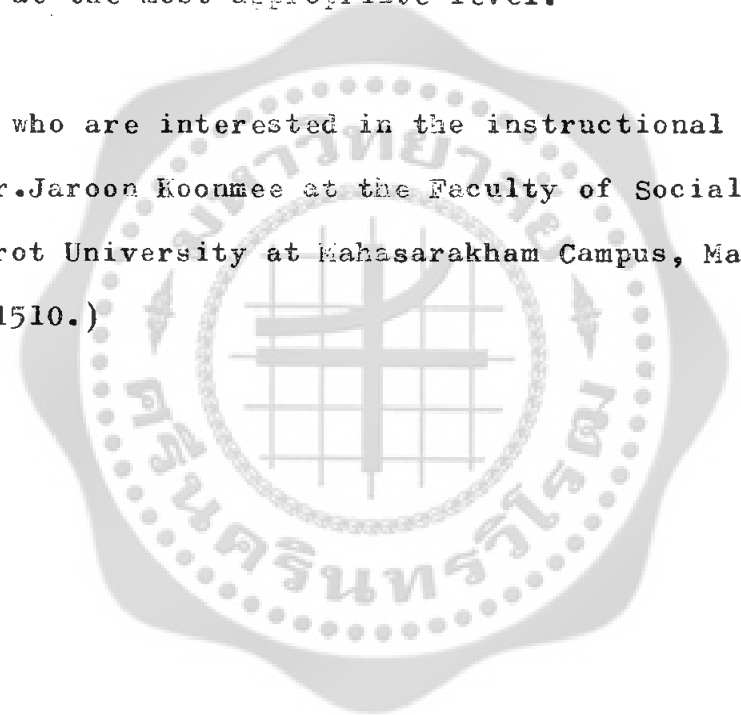
The major findings were as follows :

1. The constructed instructional packages met the effectiveness standard criteria of 80/80.

2. There was a statistically significant difference at the level of .01 between the pre-test and post-test learning achievement scores.

3. The students' opinions about the instructional packages were at the most appropriate level.

(Those who are interested in the instructional packages may contact Dr.Jaroon Koonmee at the Faculty of Social Science, Srinakharinwirot University at Mahasarakham Campus, Mahasarakham 44000, Tel.711510.)

A large, faint watermark of the Srinakharinwirot University seal is centered on the page. The seal is circular with a grid pattern in the center and Thai text around the perimeter.

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม โดย นายสมาน อุดมพันธ์ เพื่อเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ได้

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(นายจรูญ คุณมี)

..... ประธาน
(นายจรูญ คุณมี)

..... กรรมการ
(นายประสิทธิ์ แก้วสิงห์)

..... กรรมการ
(นายประสิทธิ์ แก้วสิงห์)

..... กรรมการ
(นางสาวกร ก่อเจริญ)

.....
(นายจรูญ คุณมี)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๒ เดือน

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดินของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2531

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จรรยา คุ้มมี ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ แก้วสิงห์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้ความคิดเห็น แนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องปริญญานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม รวมทั้งครู-อาจารย์ในอดีตทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนและแนะนำวิทยาการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า

ขอขอบพระคุณคณะผู้มีประสบการณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.จรรยา คุ้มมี ดร.ประสิทธิ์ นิมิจินดา ดร.สังคม ภูมิพันธ์ อาจารย์สาคร กือเจริญ อาจารย์กรณิการ์ ม่วงเขียว และอาจารย์มนิรัตน์ แสนศักดิ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาช่วยตรวจและประเมินชุดการสอน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแนะนำเป็นอย่างดียิ่งต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจักษ์ กือเจริญ ที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจรูปแบบ และอาจารย์ไพฑูรย์ อนุฤทธิ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตรวจสอบและแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ

ขอขอบพระคุณอาจารย์จิรวรรณ ชัญญุพันธ์ และอาจารย์ทองนุ่น รวมเงาะ ตลอดจนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณอาจารย์อุทุม กัสมัง ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการจัดทำสื่อการสอน ตลอดจนนิสิตวิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา) รุ่น 8 ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณศรีสมศรี คุณพินทุณี พิมพ์พงษ์ คุณพินัดนา เพชรสุก คุณไพเสาวลักษณ์ ศรีเอม ตลอดจนหลาน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา อนึ่ง ส่วนที่ดีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบสิทธิให้เป็นส่วนกุศลกับคุณพ่อสาย และคุณแม่พุ่มมี อุทุมพันธ์ ที่ได้ล่วงลับจากไป ขอให้ดวงวิญญาณของท่านจงไปสู่สุคติด้วยเทอญ

สมาน อุทุมพันธ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	10
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	10
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
	ขอบเขตของการวิจัย	12
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	13
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน	17
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
	งานวิจัยภายในประเทศ	38
	งานวิจัยต่างประเทศ	50
3	วิธีดำเนินการวิจัย	57
	ประชากร	57
	กลุ่มตัวอย่าง	58
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	58
	วิธีสร้างเครื่องมือในการทดลอง	59
	การดำเนินการศึกษาทดลอง	70

การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80	75
การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน	79
การวิเคราะห์ผลจากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การสอนโดยใช้ชุดการสอน	80
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	84
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	84
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	84
กลุ่มตัวอย่าง	85
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การดำเนินการทดลอง	87
การวิเคราะห์ข้อมูล	87
สรุปผลการทดลอง	88
อภิปรายผล	88

ข้อเสนอแนะในการผลิตและใช้ชุดการสอน	92
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	95
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	109
ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	109
ภาคผนวก ข แบบประเมินผลชุดการสอนสำหรับผู้ประเมินและ ผลการประเมินของผู้ประเมินผลชุดการสอน	123
ภาคผนวก ค แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอน โดยใช้ชุดการสอน	126
ภาคผนวก ง ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่าย มาตรฐานของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	130
ภาคผนวก จ คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน	133
ภาคผนวก ฉ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	139
ภาคผนวก ช แผนการสอน	143

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงการกำหนดหน่วยการสอน เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบ ประชาธิปไตย	60
2	แสดงจำนวนนักเรียนที่สอบได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และต่ำกว่า	77
3	แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอบได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป	78
4	แสดงประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80	79
5	การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน	80
6	ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ ชุดการสอน	81
7	ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายมาตรฐาน ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ศ 102 เรื่อง พระมหากษัตริย์ในระบอบ ประชาธิปไตย	131
8	คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน .	134
9	แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	140

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอน 28

ภูมิหลัง

ประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น จำต้องอาศัยการพัฒนาคุณภาพของประชากร โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้พลเมืองของประเทศมีคุณภาพดังกล่าว เพราะการศึกษามีรากฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลสามารถก้าวไปสู่ความสำเร็จในการดำรงชีวิต ช่วยให้มีความคิด ความสามารถในการประกอบอาชีพ และมีความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เมื่อพลเมืองได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพก็จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ ดังที่ ช่าง บัณฑิต (2520 : 2-8) ได้กล่าวไว้ว่าประเทศชาติใดประกอบด้วยกำลังคนที่มีการศึกษาดี ประเทศชาตินั้นย่อมเจริญก้าวหน้าและมีเสถียรภาพมั่นคง ทั้งนี้เพราะการศึกษาย่อมช่วยให้คนมีสติปัญญาดีขึ้น มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง รู้จักชวนช่วยกันหาความรู้ และประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ก็ ด้วยเหตุนี้ประชาชนควรได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่การให้การศึกษาต้องมีวิธีการที่เหมาะสมในการช่วยส่งเสริมแนวความคิดให้รู้จักแก้ปัญหาและนำไปใช้ได้อย่างจริงจังในชีวิตประจำวัน

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดหลักและความมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ให้สอดคล้อง คือต้องการให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีนิสัยใฝ่หาความรู้ มีทักษะ รู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีระเบียบวิธีการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างมีหลักการเหตุผล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 2) และยังได้

กำหนดจุดประสงค์ของหมวดวิชาสังคมศึกษาไว้ดีกว่า เพื่อต้องการให้นักเรียนมีพื้นฐานในการพัฒนาสร้างสรรค์และแก้ปัญหาในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี โดยอาศัยคุณธรรมและวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ).

2520 : 62)

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่พลเมือง เพราะเป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม มุ่งให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองดี มีความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต ระบุปัญหาและสามารถแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ รู้จักและเข้าใจในสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ รู้จักหน้าที่และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการตัดสินใจในทางที่ถูกต้องควร ตลอดจนรู้จักการวางแผนในอนาคต วิชาสังคมศึกษาจึงมีบทบาทในการที่จะช่วยพัฒนาและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

สำหรับเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษานั้น นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคมศึกษาได้กล่าวถึงเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้แตกต่างกันดังนี้

สิริวรรณ ศรีพหล (2526 : 168) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อสอนเยาวชนให้รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบ มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น
2. มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา เจตคติ และทักษะแก่ผู้เรียน
3. มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะของการหาความรู้ด้วยวิธีการสืบสวนสอบสวน พัฒนาเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน รวมทั้งใหม่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาอีกด้วย
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อให้เป็นสมาชิกและกำลังที่ดีของสังคม

ไมเคิลลิส (Michaelis. 1980 : 7) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจในความสัมพันธ์ของมนุษย์
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักหน้าที่ของความเป็นพลเมืองดี
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการคิดในแง่การตัดสินใจ การสืบสวน
สอบสวน และการพิจารณาสิ่งที่ถูกต้อง สิ่งใดที่งาม
4. เพื่อพัฒนาและฝึกฝนผู้เรียนให้ทักษะการทำงานด้วยตนเองและ
การทำงานเป็นกลุ่ม
5. มุ่งอบรมให้ผู้เรียนมีความรู้ กระบวนการคิด ทักษะ เจตคติ ค่านิยม
และแบบแผนพฤติกรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี

จรรยา คุณมี (2521 : 10) ได้กล่าวถึงเป้าหมายของวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า
เพื่อช่วยผู้เรียนเข้าใจปรัชญาชีวิตและธรรมชาติของสังคม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีเจตคติ
ที่ดีต่อตนเอง สังคม ตลอดจนมีทักษะ และประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง
ปกติสุข

จากความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายวิชาสังคมศึกษาของนักวิชาการท่านต่าง ๆ
อาจสรุปได้ว่า วิชาสังคมศึกษามีเป้าหมายหลักอยู่ 3 ประการ คือ

1. การให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชา
2. การพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง
3. การฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะของการเรียนรู้และทักษะทางสังคม

จากเป้าหมายและความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่าสังคมศึกษา
เป็นวิชาสำคัญยิ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณสมบัติของพลเมืองให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะช่วยให้
นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติโดยสมบูรณ์ ดังนั้นการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาจึง
ควรพยายามให้มีประสิทธิภาพ และสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้มากที่สุด เพื่อให้
ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ เป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ

วิชาสังคมศึกษาจะเอื้อประโยชน์และบรรลุเป้าหมายใด ย่อมขึ้นอยู่กับการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่ง พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน
ที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ควร เป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

(พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์. 2526 : 98) ทั้งนี้เพราะการรับรู้จำเป็นต้องอาศัยอินทรีย์ทั้งห้าคือ
 ลิ้น จมูก กาย หู และตา หากผู้เรียนได้เรียนรู้จากการบูรณาการของสัมผัสทั้งห้าอย่าง
 ก็จะสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคติไทยบทหนึ่งที่กล่าวไว้ว่า "ลิ้นปากตาไม่เท่า
 ตาเห็น ลิ้นตาเห็นไม่เท่ามือคลำ" ซึ่งชี้ให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้จาก การฟังควย
 หู คุควยตา และลงมือปฏิบัติ แต่สิ่งที่ควรตระหนักคือ การเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงให้
 ผู้เรียนเรียนรูควยการฟังควยหูเป็นส่วนใหญ่ ไม่นำสื่อการสอนเข้ามาช่วยในการรับรู้
 ของนักเรียนมากเท่าใดนัก (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 80) จึงทำให้การเรียน
 การสอนสังคมศึกษาเท่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา (สิริวรรณ ศรีพหล.
 2526 : 140) ไม่สนองต่อจุดหมายของหลักสูตรที่มุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และ
 แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจะเห็นได้จากผลงานการวิจัยและคำกล่าวของครูหลาย
 ท่าน เช่น นาคยา ปิณฑานนท์ (2526 : 119) ได้กล่าวถึงการสอนของครูว่า สภาพ
 การเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่พบลักษณะของการทอมนเนื้อหาข้อเท็จจริง นักเรียน
 ไม่ค่อยมีโอกาสได้พัฒนาสมรรถภาพในด้านความร่วมมือ การตัดสินใจ สภาพการเรียน
 การสอนในห้องเรียนจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ ควยการใช้เทคนิคและอุปกรณ์
 การสอนแบบใหม่ นอกจากนี้ เกษม สิริสัมพันธ์ (2525 : 14) ยังได้กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่
 ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจากเดิม ยังมีการใช้วิธีการสอนแบบเก่าคือ การใช้วิธี
 การบอกอวยอย่างเดิม และจากรายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษา
 ตอนต้น พุทธศักราช 2521 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ของกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ตามกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูส่วนใหญ่ยึดตำรามาก
 เกินไป และนำสื่อการสอนมาใช้น้อยมาก เอกสารที่ครูใช้เตรียมการสอนมากที่สุดคือ หนังสือ
 เรียน ร้อยละ 92.59 ส่วนการใช้วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา พบว่า
 ครูสอน จำนวนร้อยละ 79.62 ใช้หนังสือเรียนเป็นอุปกรณ์การสอน และมีครูสอนเพียง
 ร้อยละ 14-16 เท่านั้นที่ใช้รูปถ่าย และแผนภูมิ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2527 : 21-
 24) และจากการประเมินผลการใช้หลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดเลย พบว่าครูผู้สอนมีปัญหา มากที่สุดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ (สมพงษ์ สังข์ประสิทธิ์. 2525 : 142-144) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความต้องการของครูสังคมศึกษา ที่โคเชารวม ประชุมปฏิบัติการวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของเขตการศึกษา 8 สรุป ผลการวิจัยไควว่า ครูสังคมศึกษาต้องการความรู้เกี่ยวกับการทำสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ การทำชุดการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เขาไปในกิจกรรมการเรียน การสอน รวมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนมากที่สุด (พัฒนา จันทนา. 2527 : 45)

จากผลการวิจัยดังกล่าวทำให้ทราบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนไม่บรรลุผลคือครูนำสื่อการสอนมาใช้ค่อนข้างน้อย จึงมีผลทำให้ครูส่วนใหญ่ ยังคงสอนแบบบรรยาย ซึ่งวิธีการสอนดังกล่าว นอกจากจะไม่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก่ปัญหาเป็นตามที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไคววางเป้าหมายไว้แล้วนั้น ยังทำให้ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่ก่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ และไม่สามารถนำ ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาที่ทองเผชิญในชีวิตจริง จึงก่อให้เกิดปัญหาสืบเนื่องนานาประการ (จิรวรรณ สิริชัย. 2526 : 2) ดังนั้นจะเห็นไควว่า ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนของครูนี้ นับไควว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ และไม่บรรลุผลตาม ความมุ่งหมายของหลักสูตร (มัลลิกา เกาฬิจิตร. 2522 : 19)

สาเหตุที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายของ หลักสูตรนั้น วิไลลักษณ์ ภูักถึ (2529 : 2) ไควกล่าวว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา ด้านการเรียนการสอนคือ การไม่นำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน จึงเป็นเหตุไควครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย และยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางอยู่ เหมือนเดิม ดังนั้นเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในกระบวนการเรียนการสอน หทัย คันหยง (2525 : 94) จึงไควให้ข้อเสนอแนะไควว่า วิชาสังคมศึกษาควรจะนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอน

เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ปัจจุบันนักเทคโนโลยีทางการศึกษายอมรับกันว่า การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนไม่จำเป็นต้องสอนด้วยตนเองหมดทุกอย่าง ครูผู้สอนควรเป็นส่วนหนึ่งของสื่อการสอนที่จะเชื่อมโยงประสบการณ์ใหญ่เรียนเกิดการเรียนรู้ เทคโนโลยีทางการศึกษาจึงมีบทบาทเป็นสื่อกลางให้การเรียนรูบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะต่าง ๆ กระบวนการถ่ายทอดจะบรรลุผลสำเร็จได้จำเป็นต้องใช้เทคนิคและวิธีสอน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สื่อการสอน (เฉลิม บุญธรรมเจริญ. 2526 : 5) เพื่อช่วยในการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะสื่อการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากขึ้น ประหยัดเวลา สื่อการสอนช่วยถ่ายทอดความคิดระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจในเรื่องราวที่ครูสอนได้เร็วและจำได้โดยถาวร และยังเป็นแรงจูงใจใหญ่เรียนต้องการที่จะเรียนรู้ดีกว่าการที่ครูจะใช้วิธีบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะการนำสื่อหลาย ๆ ชนิดมาประสมกันอย่างมีระบบและสัมพันธ์กันอย่างดีแล้ว ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้และได้รับประสบการณ์หลาย ๆ ส่วนพร้อมกัน ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องหันมาปรับปรุงตนเองในเรื่องของการใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน เพื่อให้เกิดความบกพร่องในการสอน ถ้าครูผู้สอนได้คำนึงถึงปัญหาเหล่านี้บ้างก็นับว่าเป็นอีกก้าวหนึ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในเรื่องเดียวกันนี้ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุภา สีนสกุล (2521 : 47) กล่าวว่า นักการศึกษาของไทย ได้พยายามที่จะแสวงหาวิธีปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วยการคิดค้นวิธีสอน เพื่อเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูโดยพยายามลดบทบาทจากการเป็นผู้บรรยายมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ รวมทั้งการแสวงหาสื่อการสอนมาช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคลในมากขึ้น เพื่อช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ และสอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

นวัตกรรมทางการศึกษาที่กำลังเป็นที่สนใจของนักการศึกษา คือ นวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสม ที่เรียกว่า ชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบผสม ซึ่งนำสื่อการสอนหลาย ๆ ชนิดมาใช้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งสื่อการสอนแต่ละอย่างจะมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อเร้าความสนใจในขณะที่สื่ออีกอย่างใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริง (วิชัย วุฒิชัยใหญ่. 2525 : 185) สื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและนำไปใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาจะช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 101) นอกจากนี้ชุดการสอนยังมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนหลายประการ ในด้านผู้เรียนนั้นช่วยเร้าความสนใจเพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (สันติศักดิ์ ภิบาลสุข และพิมพ์ใจ ภิบาลสุข. 2525 : 119) ส่วนประโยชน์ต่อผู้สอนนั้นช่วยลดภาระในการเตรียมการสอน สร้างความพร้อมและความเชื่อมั่นแก่ครู เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ มีอุปกรณ์ กิจกรรม ตลอดจนข้อเสนอแนะไว้อย่างพร้อม ครบถ้วนสามารถดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่บอกไว้ในชุดการสอน ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ทันที ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในแนวเดียวกันไม่ว่าจะมีครูสอนหลายคนในวิชานี้ก็ตาม

ชุดการสอนที่สร้างขึ้นส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้สอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลายรูปแบบทั้งที่เป็นกลุ่มและรายบุคคล จึงทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพของ มณีรัตน์ แสงศักดิ์ (2530) ไอรุณี หรรพสุ (2530) พิชัย แสงพันธุ์ (2530) สมคิด ชันทอง (2530) และเกรียงไกร ใจสุข (2530) ผลปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน แสดงว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยที่เสนอไว้ข้างต้น ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการนำชุดการสอน มาใช้ในการเรียนการสอน และเป็นเครื่องยืนยันว่าการใช้สื่อการสอนประเภทนี้จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี เพราะชุดการสอนทุกชุดที่สร้างขึ้น จะต้องผ่านระบบการสร้าง **ขั้นต้น** ตลอดจนผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพ และที่สำคัญคือ การสร้างชุดการสอนโดยยึดหลักการทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วยประกอบ ในการสร้าง เช่น การยึดหลักทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการยึดนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง หลักการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ หลักการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และ หลักการวิเคราะห์ระบบ ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าหากได้นำชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพมาใช้ สอนวิชาสังคมศึกษา จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง

ปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนอยู่ในปริมาณที่ค่อนข้าง มาก แต่สำหรับการสร้างชุดการสอนที่เกี่ยวข้องกับวิชาสังคมศึกษานั้นมีอยู่ในปริมาณที่น้อย ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสอนสังคมศึกษา จึงมีความสนใจที่จะสร้างชุดการสอนเรื่อง พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณ ของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศชาติและปวงชนชาวไทย ซึ่งจะเห็นได้ตลอด ระยะเวลาที่ผ่านมา สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญต่อการเมือง การปกครองของ ไทยเป็นอย่างยิ่ง ดังที่รัฐธรรมนูญได้ระบุไว้ว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นการบ่งชี้เจตนารมณ์ของชนชาวไทยว่า ต้อง การให้มีสถาบันพระมหากษัตริย์คงอยู่กับประเทศไทย และระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยตลอดไป เพราะประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีสถาบันพระมหากษัตริย์มีนับเป็นอเนก ประการ แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันนี้ยังมีบุคคลบางกลุ่มที่ไม่หวังดีต่อชาติบ้านเมือง พยายาม ที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยจากระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข ไปเป็นอีกระบบหนึ่งที่ปวงชนชาวไทยไม่พึงปรารถนา แต่การที่ฝ่ายตรงข้ามจะ กระทำเช่นนั้นโดยมิได้คำนึงถึงสิ่งที่ยั่งยืน เพราะปวงชนชาวไทยต่างยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อย่างมั่นคงตลอดมา โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งเป็น

ศูนย์รวมจิตใจ ความรัก ความสามัคคี และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ ทำให้ฝ่ายตรงข้ามที่ไม่หวังดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ พยายามเบี่ยงเบนจุดมุ่งหมายของกิจกรรมบางอย่างที่อยู่ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เพื่อเป็นการทำลายความเชื่อมั่นและศรัทธาของปวงชนชาวไทย อันจะมีผลทำให้เกิดความไม่มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูสังคมศึกษาจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนซึ่งเป็นวัยรุ่นกำลังอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ใฝ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อป้องกันไม่ให้วัยรุ่นที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต้องตกเป็นเครื่องมือของฝ่ายตรงข้าม และที่สำคัญจะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ รักและหวงแหนเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะมีผลทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงวัฒนาถาวรสืบต่อไปชั่วกาลนาน

จากความคิดดังกล่าว จึงเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนเรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรักและซาบซึ้งถึงความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อสังคมไทย โดยในชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น ได้เน้นการนำเอาสื่อการสอนหลายอย่างมาใช้รวมกันในรูปแบบของสื่อประสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ลดบทบาทการพูดของครูให้น้อยลง ดังนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าชุดการสอนเรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย คงจะช่วยให้กิจกรรมการเรียนรู้การสอนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในข้อที่ ๑ คือ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ร่วมกันธำรงรักษาความปอดกัย และความมั่นคงของประเทศชาติ และบรรด่วัตถุประสงค์ของวิชาสังคมศึกษาข้อที่ ๑ คือ เพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 วิชา สังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำนวน 1 ชุด รวม 5 หน่วยย่อย

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา (ส 102) เรื่อง พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดการสอน

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์สำหรับนักเรียน

1.1 นักเรียนมีโอกาสดำเนินความสามารถของตนเองในการศึกษา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" จากชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมหลายรูปแบบ

1.3 นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านและปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งปรากฏอยู่ใน

ชุดการสอนแต่ละชุด

1.4 นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการเรียนรู้และการทำงานเป็นกลุ่ม

1.5 ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้

2. ประโยชน์สำหรับครูสอน

2.1 ผลการวิจัยทำให้ได้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" สำหรับใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และครูสอนวิชาสามารถนำไปประกอบการสอนของตนในเนื้อหาดังกล่าวได้

2.2 ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับการสร้างชุดการสอนวิชาอื่น ๆ อันจะทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.3 เป็นการกระตุ้นให้ครูสอนแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

2.4 ผลการวิจัยช่วยให้ครูสอนรู้ปัญหาและข้อบกพร่องในการสร้างชุดการสอน ซึ่งจะเห็นประโยชน์ต่อการผลิตและปรับปรุงสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาชุดอื่น ๆ ต่อไป

2.5 เป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนของครูสังคมศึกษาจากการสอนแบบยึดครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการสอนแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

2.6 เป็นแนวทางในการนำชุดการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนสังคมศึกษาให้แพร่หลายมากขึ้น

2.7 เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ต่อไป

3. ประโยชน์สำหรับผู้บริหาร

3.1 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าชุดการสอนเป็นเทคโนโลยีการศึกษาอย่างหนึ่ง ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ

หรือประสานงานเท่านั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ควรให้การสนับสนุนทั้งทางด้านการคิดและงบประมาณ

3.2 ผลการวิจัยทำให้มีสื่อการสอนอีกรูปแบบหนึ่ง ที่นำมาใช้ในโรงเรียน ซึ่งเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน

3.3 เป็นการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาทดลองใช้ให้เป็นประโยชน์ทางการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยครั้งนี้ เป็นการสร้างชุดการสอนและนำไปทดลองสอน เพื่อหาประสิทธิภาพในวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา (ส 102) เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

2. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 ห้องเรียน นักเรียน 387 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 90 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งเรียนแผนการเรียนเฉพาะวิชาสามัญ ส่วนกลุ่มที่ 2 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งเรียนแผนการเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพ แล้วทำการสุ่มมากลุ่มละ 1 ห้องเรียน ด้วยวิธีการจับฉลาก

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530

ระหว่างวันที่ 16-22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2531 จำนวน 5 คาบเรียน คาบละ 50 นาที

5. การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษา 3 ประการคือ หาประสิทธิภาพของชุดการสอน
เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากชุดการสอน
ตลอดจนเพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอน

6. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคนควา ไคแก

6.1 ตัวแปรต้น คือ การสอนโดยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้เป็นสื่อประสมที่ประกอบด้วย คู่มือครู สื่อการสอน
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 1 ชุด โคชุดการสอนทั้งหมด 1 ชุด 5 หน่วย
การเรียนรู้

8. เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 เรื่อง คือ "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

9. การทดลองหาประสิทธิภาพทุกขั้นตอน ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการสอน (Instructional Package) หมายถึง ชุดการสอนที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นในรายวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา (ส 102) เรื่อง "พระมหากษัตริย์ใน
ระบอบประชาธิปไตย" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ คู่มือครู สื่อการสอน
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. สื่อประสม (Multi Media) หมายถึง การนำสื่อหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์
กัน เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ในลักษณะที่สื่อแต่ละอย่างส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน
สื่อการสอนอย่างหนึ่งใช้เพื่อสร้างความสนใจ ขณะที่สื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริง
ของเนื้อหา

3. คู่มือครู เป็นเอกสารสำหรับครูเพื่อช่วยให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย

3.1 คำชี้แจงสำหรับครูในการใช้ชุดการสอน

3.2 สิ่งทีครูจะต้องเตรียมในการใช้ชุดการสอนแต่ละชุด

3.3 รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

3.4 เนื้อหาสำหรับครู

3.5 แผนการสอนซึ่งประกอบด้วยมโนคติ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน (นำเข้าสู่บทเรียน, ขั้นพัฒนา, ขั้นสรุป) สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล

4. ผู้สอน หมายถึง ผู้วิจัย ซึ่งทำหน้าที่สอนและควบคุมชั้นเอง ตลอดระยะเวลาที่ทำการทดลองสอน

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลองสอน จำนวน 90 คน

6. ผู้มีประสบการณ์ หมายถึง บุคคลที่มีประสบการณ์ มีความรู้และเกี่ยวข้องกับ การสอนสังคมศึกษา หรือการสอนวิธีสอนสังคมศึกษา การนิเทศและการจัดการฝึกสอน เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา หรือเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา

7. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน

8. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดผลเรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ในวิชาสังคมศึกษา ส 102 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อมีความยากง่าย (F) ระหว่าง .20-.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

9. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้จากการตอบแบบ

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส 102 เรื่อง
พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

10. ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ตาม
เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

11. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง จำนวนนักเรียนทั้งแตร้อยละ 80 ขึ้นไป
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

12. แบบประเมินผลชุดการสอน หมายถึง แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้
ผู้มีประสบการณ์ทำการประเมินผลชุดการสอนของผู้วิจัย ก่อนที่จะนำชุดการสอนไปทดลอง
หาประสิทธิภาพ แบบประเมินนี้มีเนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบของชุดการสอน คือ

12.1 กลองบรรจุชุดการสอน

12.2 คู่มือครู

12.3 เนื้อหา

12.4 แผนการสอน

12.5 สื่อการสอน

12.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

13. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน
หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่ใช้เป็น
กลุ่มตัวอย่าง ว่ามีความคิดเห็นอย่างไรต่อการสอนด้วยชุดการสอน แบบสอบถามนี้
ครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน คือ

13.1 จุดประสงค์การเรียนรู้

13.2 เนื้อหา

13.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

13.4 สื่อการสอน

13.5 การประเมินผล

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ดังนี้คือ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
 - 1.1 ความหมายของชุดการสอน
 - 1.2 ประวัติของชุดการสอน
 - 1.3 แนวคิดที่นำไปสู่การสร้างชุดการสอน
 - 1.4 ประเภทของชุดการสอน
 - 1.5 องค์ประกอบของชุดการสอน
 - 1.6 ขั้นตอนการสร้างชุดการสอน
 - 1.7 ลักษณะของชุดการสอน
 - 1.8 การใช้ชุดการสอน
 - 1.9 ขั้นตอนสำหรับการเตรียมชุดการสอนบทเรียนแต่ละบท
 - 1.10 ขั้นตอนการใช้ชุดการสอน
 - 1.11 คุณค่าของชุดการสอน
 - 1.12 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
 - 1.13 การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพชุดการสอน
 - 1.14 ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพชุดการสอน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 2.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

ความหมายของชุดการสอน

ฮุสตัน และคณะ (Houston and others. 1972 : 10-15) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ชุดการสอนว่าเป็นชุดของประสบการณ์ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ ชุดการสอนอาจจะเป็นรูปแบบ (Formats) ต่าง ๆ กัน

บราวน์ (Brown. 1973 : 338) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า นักการศึกษาได้มีความคิดที่จะเรา และดึงดูดความสนใจของผู้เรียนด้วยชุดการสอน ชุดการสอนซึ่งเป็นชุดของสื่อแบบประสม สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกลองหรือการสอนบางครั้งประกอบไปด้วยสิ่งของหลายอย่าง เช่น ภาพโป่งใส ฟิล์มสตริป ภาพเหมือน โปสเตอร์ สไลด์ และแผนภูมิ บางชุดอาจประกอบด้วยเอกสารเพียงอย่างเดียว บางชุดอาจจะเป็นโปรแกรมที่มีบัตรคำสั่งใหญ่ ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง

กู๊ด (Good. 1973 : 306) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า ชุดการสอนคือโปรแกรมทางการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ ข้อมูลที่เชื่อถือได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้อย่างชัดเจน ชุดการสอนนี้ครูเป็นผู้จัดให้นักเรียนแต่ละคนได้ศึกษาและฝึกฝนตนเอง โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำเท่านั้น

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2521 : 228) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า หมายถึง การนำระบบการนำเสนอที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้ของเด็กให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกลองหรือของแบ่งเป็นหมวด ๆ

อัศดา สุขปรีย์ (2522 : 30) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า คือ การรวบรวมสื่อการสอนอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของ

การสอน ชุดการสอนเป็นระบบสื่อประสมสำเร็จรูปเพื่อให้ครูใช้ในการสอน โดยที่ครูไม่ต้องเตรียมสื่ออื่น ๆ หรือวางแผนการสอนใหม่ ภายในชุดการสอนจะมีสื่อแนะนำวิธีการดำเนินการสอนพร้อมที่จะให้ครูนำไปใช้ในการสอนได้ทันที โดยไม่มีข้อยุ่งยากอย่างใด เพียงแต่ครูพิจารณาว่าจุดมุ่งหมายของชุดการสอนตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ครูก็สามารถนำชุดการสอนไปใช้ได้

วาสนา ชานา (2522 : 32) ได้ให้ความหมายชุดการสอนว่า ชุดการเรียนการสอนหมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ รวมกัน (Multi Media Approach) หรือ หมายถึง การใช้สื่อประสม (Multi Media) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยจัดไว้เป็นชุดในลักษณะของหรือกล่อง

คณะนิติปริญาโทเทคโนโลยีทางการศึกษา ปีที่ ๓/21 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2522 : 46) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนคือ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เลือกสรรแล้ว อันประกอบด้วยจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลาย ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่รวบรวมไว้เป็นระเบียบในกล่องการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ทั้งหมด

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 117-118) กล่าวว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียน ตรงตามภาษาอังกฤษว่า "Instructional Package" เป็นสื่อประสมประเภทหนึ่งซึ่งมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องที่จะสอน แม้ชุดการสอนจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหม่สำหรับบางคน แต่นักการศึกษาไทยได้มีแนวทางการคิดการทำชุดการสอนเป็นเวลานานแล้ว แม้จะยังไม่เรียกว่า "ชุดการสอน" ขึ้นมาก็ตาม ชุดการสอนเป็นสื่อประสมที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ฉัตรดา สุขปรีดี (2524 : 28) กล่าวว่า ชุดการเรียนการสอนคือ การจัดโปรแกรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อหลายชนิดรวมกัน หรือที่เรียกว่า ระบบสื่อประสม

(Multi Media System) เพื่อสนองจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนที่ตั้งไว้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และให้เกิดความสะดวกต่อการใช้ในการเรียนการสอน

ชม ภูมิภาค (2524 : 100) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า ชุดการสอนเป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนอันมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่แน่ชัด กำหนดเนื้อหา วัสดุ และกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งของครูและนักเรียน เพื่อให้เกิดผลบรรลุจุดมุ่งหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 185) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และมีคุณค่า ส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อเร้าความสนใจ ในขณะที่สื่ออย่างอื่นเพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหา อันนำไปสู่ความเข้าใจลึกซึ้ง และป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสมที่เรานำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กาญจนา เกียรติประวัติ (2526 : 174) กล่าวว่า ชุดการเรียนการสอน หมายถึง ระบบการผลิตและการนำการเรียนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับเนื้อหา มาส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2528 : 169) ได้ให้ความหมายชุดการสอนว่า ชุดการสอนคือ สื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่า สื่อประสม (Multi Media) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของชุดการสอนที่นักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายไว้ดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง แผนการสอนสำเร็จรูป ที่ถูกออกแบบไว้ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน โดยเน้นการนำสื่อประสมเข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย เพื่อบริการให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ประวัติของชุดการสอน

1. ประวัติความเป็นมาของชุดการสอนในต่างประเทศ

การสร้างชุดการสอนเกิดขึ้นในโรงเรียนของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 David Stansfield แห่งสถาบัน Ontario Institute for Studies in Education ได้คิดทดลองออกแบบประดิษฐ์ขึ้นใช้สำหรับนักเรียนในประเภทต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสอนโดยใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ในเรื่องการสอนสำเร็จรูป (Programmed Learning) โดยผลิตกล่องที่เรียกว่า Thirties Box และพัฒนาต่อมาเป็น Perception Bag, Audiovisual Juke Box and Eco Box กลองการสอนเหล่านี้เขาเรียกว่า The 1930S Multimedia Kit ปรากฏว่า เป็นที่ชื่นชอบของเด็กถึงกับเรียกกล่องสื่อประเภทนี้ว่า กล่องวิเศษ ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ภายในสื่อประเภทดังกล่าว และได้พัฒนาเป็นชุดการสอนในที่สุด (นัยยัค คันทอง. 2525 : 456)

2. ความเป็นมาของการสร้างชุดการสอนในประเทศไทย

ระบบการผลิตชุดการสอนในประเทศไทย พัฒนาค้นเมื่อภาคต้นปีการศึกษา 2516 ที่แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้ทำการวิจัยทดลองสอน "เทคโนโลยีกับการศึกษารวมสมัย" สำหรับสอนนิสิตระดับปริญญาโท โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม (30 คน) สอนแบบบรรยาย และกลุ่มทดลอง (30 คน) สอนโดยใช้ชุดการสอน โดยยึดปรัชญาที่ว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ... ผู้สอนควรให้เนื้อหาสาระแก่ผู้เรียนเพียง 1 ส่วน และผู้เรียนไปเสาะแสวงหาจากประสบการณ์ของผู้สอน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 123)

1. เตรียมไว้ให้ (ในรูปของชุดการสอนกลุ่ม และรายบุคคล)
2. จัดแหล่ง (ในรูปของหนังสืออ้างอิง)
3. จัดทาง (โดยแนะนำหัวเรื่องห้องสมุด ฯลฯ)

ดังนั้นในวิชา 3 หน่วยกิต ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ให้นิสิตมาพบสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ส่วนอีก 2 ชั่วโมง นิสิตต้องศึกษาจากชุดการสอนรายบุคคล ที่เตรียมไว้ในห้องสมุดของคณะครุศาสตร์ นอกจากนี้ นิสิตยังต้องทำงานนอกเวลาอีกตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ครบเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ใน "โปรแกรมการเรียน" ในการประเมินผลมีการเก็บคะแนนย่อยประจำแต่ละหน่วยการสอน พิจารณาจากงานที่มอบหมาย และสอบปลายภาคการศึกษา ส่วนกลุ่มทดลองมีการทดลอง 2 ครั้ง ผลการวิจัยปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผล การเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่เรียนจากชุดการสอนไม่แตกต่างจากนิสิตที่เรียนจากการสอนแบบบรรยาย แต่เมื่อทำการทดสอบ 4 สัปดาห์ ปรากฏว่า สัมฤทธิ์ผลผลความคิดของ กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญระดับ .01 ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้นำระบบ ที่ทำการทดลองครั้งแรกมาปรับปรุงเป็นการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดยใช้เวลาเหลือเพียง 5 วัน และได้เปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้นตามสถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (6-10 กรกฎาคม

2517)

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (1-7 ตุลาคม 2517)

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (11-15

ตุลาคม 2517)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 ครั้ง (กุมภาพันธ์ 2518)

เป็นส่วนหนึ่งในโครงการอบรมคณาจารย์ของฝ่ายวิชาการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1-2 ที่คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สิงหาคม 2518) และครั้งที่ 3 ที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (22

มีนาคม - 2 เมษายน 2519)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (9-13 เมษายน 2520)

"ชุดการสอนสำหรับมหาวิทยาลัย" หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ณ ไร่

ฝึกเกษตรชลบุรี 30 มิถุนายน - 5 กรกฎาคม 2520

หลังจาก พ.ศ. 2520 เป็นต้นมาได้จัดฝึกอบรมปฏิบัติการตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประมาณ 20 ครั้ง ครั้งหลังสุดสำหรับ คณะจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งจัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เมื่อปลายเดือนมีนาคม 2523

ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาได้มีการนำระบบการผลิตชุดการสอนไปใช้ในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แก่อาจารย์วิทยาลัยครู และครูประจำการตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อใช้ในระบบการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 123)

สรุปได้ว่า การสร้างชุดการสอนในประเทศไทย เริ่มต้นขึ้นครั้งแรกในปี 2516 โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้สร้างชุดการสอนขึ้นเพื่อสอนนิสิตระดับปริญญาโท แผนกโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากนั้นจึงได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้นตามสถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ เช่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหิดล คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร และในที่สุดก็มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตชุดการสอนทั่วไประดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา ตลอดจนวิทยาลัยครู และครูประจำการตามส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ชุดการสอนจึงเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมาจนกระทั่งทุกวันนี้

แนวคิดที่นำไปสู่การสร้างชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 119-120) ได้เสนอแนวคิดที่จะนำไปสู่ระบบการสร้างชุดการสอน มีหลายแนวคิดนี้

1. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้าน ความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความเข้าใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และความแตกต่างปลีกย่อยอื่น ๆ ดังนั้นในการนำเอาหลักความแตกต่างเหล่านี้มาใช้ในการบวนการเรียนรู้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือการจัดการสอนรายบุคคล หรือ

การศึกษาค้นคว้าตามเอกัตถภาพ และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งส่วนแต่เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถ และความเข้าใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม ปัจจุบันได้มีการทดลองและวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนรายบุคคลอย่างกว้างขวางในทุกระดับการศึกษาจนเป็นที่ยอมรับว่าการสอนวิธีนี้กำลังจะก้าวหน้าไกลออกไป โดยมีเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เป็นเครื่องมือช่วยในการสอนรายบุคคลให้ดำเนินไปตามจุดหมายปลายทาง

2. ความพยายามที่จะเปลี่ยนการเรียนการสอนไปจากเดิมที่เคยยึด "ครู" เป็นแหล่งความรู้หลักมาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเรียนด้วยการใช้แหล่งความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ การนำสื่อการสอนมาใช้จะต้องให้ตรงเนื้อหา และประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของวิชาต่าง ๆ การเรียนด้วยวิธีนี้ ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน เพียง 1 ใน 3 ของเนื้อหาทั้งหมด ส่วนอีก 2/3 ผู้เรียนจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ในรูปของชุดการสอนและผู้สอนชี้แจงและชี้ทางให้

3. การใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ใดเปลี่ยนแปลงและขยายตัวออกไปเป็นสื่อการสอน ซึ่งคลุมถึงการใช้สิ่งสิ้นเปลือง (วัสดุ) เครื่องมือต่าง ๆ อุปกรณ์ และกระบวนการอันใดแก่การสาธิตทดลองและกิจกรรมต่าง ๆ เดิมนั้น การผลิต และการใช้สื่อการสอนมักออกมาในรูปต่างคนต่างผลิต ต่างคนต่างใช้เป็นสื่อเดี่ยวมิได้มีการจัดระบบการใช้สื่อหลายอย่างบูรณาการให้เหมาะสม และใช้เป็นแหล่งความรู้เป็นชุดถ่ายทอดความรู้แก่นักศึกษาอยู่ตลอดเวลา แนวโน้มใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดการสอน อันจะมีผลต่อการใช้ของครู คือเปลี่ยนจากการใช้สื่อ "เพื่อช่วยครูสอน" คือครูเป็นผู้หยิบใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มาเป็น การใช้สื่อการสอน "เพื่อช่วยนักเรียนเรียน" คือให้นักเรียนได้หยิบฉวยและใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ด้วยตัวชานักเรียนเองโดยอยู่ในรูปของชุดการสอน

4. ปฏิบัติการสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อม แรกก่อนความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียนมีลักษณะ

เป็นทางเดียว คือครูเป็นผู้ทำ และนักเรียนเป็นผู้ตาม ครูมิได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี นักเรียนอาจจะมีโอกาสได้พูดบ้างเมื่อครูให้พูดการตัดสินใจของนักเรียนส่วนใหญ่มักจะตามครู นักเรียนเป็นฝ่ายเอาใจครูมากกว่าครูเอาใจนักเรียนจึงปรากฏอยู่บ่อย ๆ ว่าการวิจารณ์หรือพูดเขายะเยยนักเรียนในชั้น โดยเฉพาะในกรณีที่นักเรียนตอบไม่ถูกต้อง ตามใจครูชอบหรือกระทำอะไรผิดพลาด แต่ถ้านักเรียนตีความการชมเชยครูจะนิ่งเฉยเสีย เพราะหากชมก็กลัวนักเรียนเหลิงตัว ดังนั้นนักเรียนไทยส่วนใหญ่จึงพกเอาประสบการณ์ที่ไม่น่าพึงใจ เมื่อเติบโตขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนต่อนักเรียนในห้องเรียนนี้แทบจะไม่มีเลย เพราะครูส่วนใหญ่จะไม่ชมนักเรียนด้วยกัน นักเรียนจึงไม่มีโอกาสฝึกฝนทำงานร่วมกันเป็นหมู่ เป็นคณะ และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อเติบโตจึงทำงานร่วมกันไม่ได้ นอกจากปฏิภณสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับสภาพแวดล้อมก็มักอยู่กับเพียงข้อคิดและกระดานดำ และแบบเรียนในห้องสี่เหลี่ยมแถบ ๆ หรือในสนามหญ้าที่ส่วนใหญ่ถูกปล่อยให้รกร้างเฉอะแฉะตามฤดูกาล ครูไม่เคยพานักเรียนออกไปสู่สภาพนอกโรงเรียน การเรียนการสอนจึงจำกัดอยู่เพียงในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ แนวโน้มในปัจจุบัน และอนาคตของขบวนการเรียนรู้อาจต้องนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเปิดโอกาสให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มจึงเป็นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งนำมาสู่การจัดระบบการฝึกสอนที่ออกมาในรูปของชุดการสอน

5. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

5.1 ได้เข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5.2 มีทางเลือกการตัดสินใจหรือการทำงานของตนถูกหรือผิด

อย่างไร

5.3 มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก หรือ

ผิดถูก อันจะทำให้กระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต

5.4 ใ้ค้ค้ยเรียนรู้ไปทีละขั้นตามความสามารถ และความสนใจของนักเรียนเอง โดยไม่ต้องมีใครบังคับ การจัดสภาพการณ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ตามนี้ยังคงกล่าวข้างต้นนี้จะมีเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดหมายปลายทาง โดยการจัดการสอนแบบโปรแกรมในรูปของกระบวนการและขั้นตอนการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญ

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างชุดการสอน ได้ยึดหลักการ ทฤษฎีทางการศึกษาหลายอย่างมาช่วยประกอบในการสร้าง เช่น การยึดหลักทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง หลักการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ หลักการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ และยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้นถ้าหากการสร้างชุดการสอนได้คำนึงถึงหลักการและทฤษฎีดังกล่าว จะช่วยให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ประเภทของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 118) ได้แบ่งชุดการสอนออกเป็น 4 ประเภท ใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

1. ชุดการสอนประกอบการบรรยาย

เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนแบบบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทให้ครูพูดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม กิจกรรมการเรียนมากยิ่งขึ้น ชุดการสอนประกอบการบรรยายมุ่งช่วยขยายเนื้อหาสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ช่วยให้ผู้สอนพูดน้อยลง และให้สื่อการสอนทำหน้าที่แทนชุดการสอนแบบบรรยายที่นิยมใช้กับการฝึกอบรม และการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ยังถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน เนื่องจากเป็นชุดการสอนที่ครูเป็นผู้ใช้บางครั้งจึงเรียกว่า (ชุดการสอนสำหรับครู" ชุดการสอนประกอบการบรรยายจะมีเนื้อหาเพียงอย่างเดียวโดยแบ่งเป็นหัวข้อที่จะบรรยาย และประกอบกิจกรรมไว้ตามลำดับขั้น สื่อที่ใช้อาจจะเป็นแผ่นคำสอน สไลด์ประกอบเสียงบรรยายในเทป แผนภูมิ แผนภาพ ภาพยนต์โทรทัศน์ และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายตามปัญหา และข้อที่ครูกำหนดให้ เพื่อความเรียบร้อยในการใช้

ชุดการสอนประกอบการบรรยาย มักจะบรรจุในกล่องที่มีขนาดพอเหมาะกับจำนวนสื่อการสอน อย่างไรก็ตามหากเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่เกินไป หรือราคาแพงเกินไป แยก หรือเสียหาย และเป็นสิ่งที่มีชีวิตจะไม่ใส่ไว้ในชุดการสอน แต่จะกำหนดไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งที่ครูต้องเตรียมล่วงหน้าก่อนทำการสอนในคู่มือครู วัสดุอุปกรณ์เหล่านี้นิยมจัดไว้ในห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ หรือในห้องวิชาการ เช่น ห้องสังคมศึกษา

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ซึ่งอาจจะจัดการเรียนอยู่ในรูปของศูนย์การเรียน หรือกลุ่มกิจกรรม ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม จะประกอบด้วยชุดการสอนย่อย ที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น สื่อการเรียนอาจจะจัดในรูปของรายบุคคล หรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม อาจต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้วผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือกันและกันได้เองระหว่างประกอบกิจกรรมการเรียน หากมีผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอเมื่อจบการเรียนแต่ละศูนย์แล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนเสริมเพื่อจะระดับถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้ โดยการศึกษาจากกิจกรรมในศูนย์สำรองซึ่งได้เตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคนหรือกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่น หรือกลุ่มอื่น จะได้มีกิจกรรมอย่างอื่นทำ เพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ได้กว้างและลึก ไม่เกิดครมเมื่อทนายหรืออาจจะมีปัญหาทางวินัยในชั้นชั้น ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมสำรองอันมีเนื้อหาสาระคล้ายกับสิ่งที่เคยเรียนมาแต่กิจกรรมนั้นอาจจะยาก หรือมีความลึกซึ้งที่ช่วยต่อการเรียน

3. ชุดการสอนเอกัตถาพหรือชุดการสอนรายบุคคล

เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามลำดับ ความสามารถของแต่ละคน เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปข้างหน้า

ตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน เมื่อศึกษาเสร็จแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันในระหว่างผู้เรียน และผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน หรือผู้ชี้แนะทางการเรียนชุดการสอนรายบุคคลจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนถึงขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่นอันเป็นการถูกต้อง และยุติธรรมในการจัดการเรียน ชุดการสอนรายบุคคลอาจออกมาในรูปของหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูล

4. ชุดการสอนทางไกล

เป็นชุดการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนอยู่ต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งสอนให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเองโดยไม่ตอมมาเข้าชั้นเรียนประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนต์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา เช่น ชุดการสอนทางไกลมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นอกจากนี้ยังมีชุดการฝึกอบรม ชุดการสอนของผู้ปกครอง ชุดการสอนทางไปรษณีย์

องค์ประกอบของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 120-121) ได้เสนอไว้ว่า ชุดการสอนประกอบด้วยสื่อประสมในรูปของวัสดุอุปกรณ์และวิธีการทั้งสองอย่างขึ้นไป บูรณาการโดยใช้วิธีการจัดระบบเพื่อให้ชุดการสอนแต่ละชุดมีประสิทธิภาพ และมีความสมบูรณ์เบิกเสร็จไปในตัวเอง ทั่วมีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วย และเนื้อหาที่จัดระบบไว้แล้ว ชุดการสอนอาจอยู่ในแฟ้ม หรือกล่องมีจำนวนเท่ากับหน่วยการสอนในแต่ละวิชา การผลิตชุดการสอนจึงต้องมีการจัดระบบที่เหมาะสมและการใช้ชุดการสอนจึงควรมีห้องจัดไว้เป็นพิเศษ เรียกว่า "ห้องเรียนรายบุคคล" หรือ "ห้องเรียนแบบโปรแกรม" ชุดการสอนจะมีลักษณะอย่างไร และประกอบด้วยสื่อประเภทใดบ้างขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้ อาจใช้สิ่งที่มีราคาแพง เช่น ระบบบันทึกภาพ ฟิล์ม สไลด์ หรือสิ่งราคาถูก เช่น วัสดุกราฟิก รูปภาพต่าง ๆ และใบไม้ใบหญ้า ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ได้จำแนกองค์ประกอบของชุดการสอนไว้ 4 ส่วน คือ

1. คู่มือสำหรับผู้ใช้ชุดการสอน หรือผู้เรียนที่ต้องเรียนจากชุดการสอน
2. คำสั่ง หรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนรู้ให้นักเรียน
3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม

และกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม และรายบุคคล

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า และผลของการเรียนรู้ในรูปของแบบสอบต่าง ๆ

นอกจากนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2528 : 169-170) ได้แบ่งองค์ประกอบของชุดการสอนออกเป็น 4 ด้าน ดังในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบที่สำคัญของชุดการสอน

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดการสอนศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอนบทบาทของผู้เรียนและการจัดชั้นเรียนในกรณีของชุดการสอนที่มุ่งใช้กับกลุ่มย่อย เช่น ในศูนย์การเรียนรู้

2. บัตรงาน เป็นบัตรที่มีคำสั่งว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ได้สำหรับตรวจสอบว่า เมื่อเรียนจากชุดการเรียนจบแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

4. สื่อการเรียนต่าง ๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิด ประกอบกันอาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียน โปรแกรม หรือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่าง ๆ เทปบันทึกเสียง ฟิล์มสตริป สไลด์ขนาด 2 X 2 นิ้ว ของจริง เป็นต้น

ตัวอย่างชุดการเรียนเรื่อง "ประวัติศาสตร์การศึกษาของอเมริกันผิวดำ" ที่สร้างโดยสมาคมการศึกษาแห่งชาติ (The National Education Association) ของสหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย ฟิล์มสตริป เสียงในฟิล์ม เวลา 22 นาที จุลสารประวัติศาสตร์และภาพ 3 ชุด

โดยทั่วไปแล้วชุดการสอนมีองค์ประกอบดังนี้ (ประคัม เรื่องมาลัย. 2524 : 399-400)

1. หัวเรื่อง คือการแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วย แต่ละหน่วยแบ่งออกเป็นส่วย่อยเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพื่อบ่งเน้นให้เกิดความคิดรวบยอดในการเรียนรู้

2. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ใช้ชุดการสอน จะต้องศึกษาก่อนที่จะใช้ชุดการสอน จะทำให้การใช้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคู่มือประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอน เป็นส่วนที่จะบอกให้ครูที่นำชุดการสอนไปใช้ได้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติ

2.2 สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมก่อนสอน ส่วนมากจะบอกถึงสิ่งที่มีขนาดใหญ่เกินกว่าที่จะบรรจุไว้ในชุดการสอนได้ หรือสิ่งที่ไม่การเนาเบื้อย สิ่งที่ไม่ระแวงกาย หรือสิ่งที่จะต้องใช้ร่วมกับคนอื่น ซึ่งเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่ทางโรงเรียนจัดเก็บไว้ที่ศูนย์วัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน

2.3 บทบาทของนักเรียนจะเสนอแนะว่านักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร

2.4 การจัดชั้นเรียน ควรจัดในรูปแบบใด เพื่อความเหมาะสมของการเรียนรู้และการรวมกิจกรรมของชุดการสอนนั้น ๆ

2.5 แผนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

2.5.1 หัวเรื่อง กำหนดเวลาเรียน จำนวนผู้เรียน

2.5.2 เนื้อหาสาระควรจะเขียนสั้น ๆ กว้าง ๆ สั้น

รายละเอียดควรนำไปรวมไว้ในเอกสารประกอบการเรียน

2.5.3 ความคิดรวบยอด หรือหลักการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นจากเนื้อหาสาระ

2.5.4 จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.5.5 สื่อการเรียนรู้

2.5.6 กิจกรรมการเรียนรู้

2.5.7 การประเมินผล

แผนการสอนนี้ เป็นแนวทางที่ครูจะทำการสอนได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3. วัสดุประกอบการเรียน ได้แก่ พวกสิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จะให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า เช่น เอกสาร ตำรา บทคัดย่อ รูปภาพ แผนภูมิ วัสดุ เทปบันทึกเสียง ฟิล์มสตริป สไลด์ ของจริง สิ่งเหล่านี้ควรจะมีอย่างสมบูรณ์อยู่ในชุดการสอนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. บัตรงาน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่มบัตรงานนี้อาจจะเป็นกระดาษแข็งหรืออ่อนตามขนาดที่เหมาะสมกับวัยเรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

4.1 ชื่อบัตร กลุ่ม หัวเรื่อง

4.2 คำสั่ง ว่าจะให้ผู้เรียนปฏิบัติอะไรบ้าง

4.3 กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

5. กิจกรรมสำรอง จำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่มซึ่งกิจกรรมสำรองนี้จะต้องเตรียมไว้สำหรับนักเรียนบางคนหรือทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่นใดมีกิจกรรมอย่างอื่นทำ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างและลึก ไม่เกิดการเบื่อหน่ายหรืออาจจะมีปัญหาทางวินัยในชั้นชั้น ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมสำรองอันมีเนื้อหาสาระคล้ายกับสิ่งที่เคยเรียนมาแล้วกิจกรรมนั้นอาจจะยากหรือมีความลึกซึ้งที่ช่วยต่อการเรียน

6. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ชุดการสอนที่ดีไม่ควรใหญ่และเล็กเกินไป เพื่อความสะดวกในการใช้และความสวยงามในการเก็บรักษาควรมีขนาดไม่เกิน 11-15 นิ้ว ส่วนความหนาของชุดการสอนแล้วแต่ลักษณะของวิชา และสื่อการเรียนที่ใช้ของแต่ละหน่วยวิชา ความหนาและหลังของชุดการสอนควรจะเรียงข้อความให้เรียบร้อย เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษาและการนำไปใช้ เช่น

ชุดการสอน เรื่อง
เริ่มทำเมื่อวันที่ วิชา ชั้น

เพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพ และทันต่อเหตุการณ์ของการเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ และสังคมสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาหลายท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดการสอน สรุปได้ว่าชุดการสอนมีองค์ประกอบดังนี้ คือ คู่มือครู บัตรงาน หัวเรื่อง เนื้อหา สื่อ การประเมินผล กิจกรรมการเรียนการสอน และรูปแบบของชุดการสอน

ขั้นตอนของการสร้างชุดการสอน

การสร้างชุดการสอนโดยทั่วไปแบ่งเป็นขั้นตอนไว้ดังนี้ คือ (รุ่งทิพา จักรกร.

1. การกำหนดเรื่องเพื่อทำชุดการสอน อาจกำหนดเรื่องในหลักสูตร หรือกำหนดเรื่องขึ้นใหม่ ตามความเหมาะสมก็ได้ การจัดแบ่งเนื้อเรื่องย่อยอย่างไรขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาและการใช้ชุดการสอนนั้น การจัดแบ่งเนื้อหาเพื่อทำชุดการสอนในแต่ละระดับย่อมไม่เหมือนกัน

2. จัดหมวดหมู่เนื้อหา และประสบการณ์แล้วแต่ความต้องการและความเหมาะสม

3. จัดเป็นหน่วยการสอนจะแบ่งกี่หน่วย หน่วยหนึ่งควรใช้เวลาเท่าไร ใช้เวลาเรียนเป็นคาบหรือเป็นสัปดาห์ หรือเป็นคาบตามความเหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

4. กำหนดหัวเรื่อง จัดแบ่งหน่วยการสอนออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนรู้และหน่วยประกอบควมประสบการณ์ในการเรียนรู้จะไรบ้างก็กำหนดหัวข้อแต่ละหน่วยนั้นขึ้น

5. กำหนดความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการ (Principle) ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนมีความคิดรวบยอด หรือหลักการอะไร ถ้าผู้สอนยังไม่ชัดเจนว่าจะให้เกิดอะไรในการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์ก็จะไม่ชัดเจนฉะนั้นการพิจารณากำหนดความคิดรวบยอด หรือหลักการให้ชัดเจนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

6. การกำหนดจุดประสงค์ในการสอน ซึ่งหมายถึงจุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีเกณฑ์การตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้ชัดเจน

7. การวิเคราะห์งาน โดยการนำเอาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแต่ละข้อ มาวิเคราะห์กิจกรรมว่า ควรจะทำอะไรก่อนหลัง แล้วจึงจัดลำดับกิจกรรมเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

8. จัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ หลังจากพิจารณาจุดประสงค์ของแต่ละข้อว่าจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร จึงจะบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ นอกจากนั้นจะต้องพิจารณากิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเสริมสร้างความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนด้วย

9. กำหนดแบบประเมินผล ครูต้องพิจารณาวิธีการในการประเมินผล จะใช้วิธีการอย่างไรจึงจะประเมินผลได้อย่างแน่นอนตามจุดประสงค์ที่กำหนด

10. เลือก และผลิตสื่อการสอน โดยพิจารณาจากข้อ 7 เมื่อทราบว่า จะใช้สื่อการสอนอะไรแล้วก็จัดหาและผลิตเพื่อให้ได้ตามความต้องการจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การใช้

11. หาประสิทธิภาพของชุดการสอน เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

12. ในกรณีชุดการสอนแบบกลุ่ม จำเป็นต้องมีกิจกรรมสำรองซึ่งกิจกรรมสำรองจะต้องเตรียมไว้เสริมความรู้สำหรับเด็กที่เรียนเร็ว หรือกลุ่มที่ทำกิจกรรมเสร็จก่อน จะได้มีกิจกรรมทำเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้กว้างขวางและลึกซึ้งขึ้น ไม่เบียดเบียน ซึ่งมีผลที่จะทำให้ไม่มีปัญหาทางวินัยในชั้นเรียนขึ้นด้วย กิจกรรมสำรองเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเรื่องที่เรียน แต่กิจกรรมอาจจะมีผลลึกซึ้งช่วยต่อการเรียนให้ยากทำกิจกรรม

13. สร้างข้อทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนพร้อมทั้งเฉลย

14. ขนาดรูปแบบของชุดการสอน ชุดการสอนที่ดีควรมีขนาดมาตรฐาน เพื่อความสะดวกในการใช้และความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการเก็บรักษาโดยพิจารณาในคำประโยชน์ประหยัด และความคงทนถาวร พร้อมทั้งความสวยงาม

15. ใช้ชุดการสอน ใช้ตามประเภทและจุดประสงค์ที่กำหนด นอกจากนั้น จะต้องใส่ใจให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่วางไว้เกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนนั้น ๆ ด้วย ชุดการสอนมีทั้งคู่มือครู และวิธีการที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติเพื่อใช้ชุดการสอน

ลักษณะของชุดการสอน

ชุดการสอนรู้จักแพร่หลายในชื่อต่าง ๆ กัน เช่น Learning Package, Instructional Package, Instructional Kit อย่างไรก็ตามชุดการสอนในลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้มีสิ่งที่เป็นโครงสร้างคล้ายคลึงกัน 7 ประการ คือ (วาสนา ขาวนา.

1. การวางจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาที่จะต้องเรียน
2. การบรรยายเนื้อหา
3. การวางวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. การเลือกกิจกรรมในการเรียน
5. การวางกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้เกิดทัศนคติ
6. เครื่องมือวัดผลครั้งแรก วัดผลตนเอง และวัดผลครั้งสุดท้าย
7. คู่มือครู

การใช้ชุดการสอน

วิทยากร (2525 : 192) กล่าวถึง การใช้ชุดการสอนจะประสบผลก็ต่อเมื่อ ได้มีการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ดังต่อไปนี้คือ

1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
2. ให้นักเรียนมีโอกาสได้ทราบผลการกระทำตนที่จากกิจกรรมการเรียน

การสอน

3. มีการเสริมแรงนักเรียนจากประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จอย่างถูกต้องตามขั้นตอนของการเรียนรู้

4. ค่ายชี้แนะ แนวทางตามขั้นตอนในการเรียนรู้ตามทิศทางที่ครูได้วิเคราะห์และกำหนดความสามารถพื้นฐานของนักเรียน

ขั้นตอนสำหรับการเตรียมชุดการสอนบทเรียนแต่ละบท

ชม ภูมิภาค (2524 : 105-106) ได้กล่าวถึงขั้นตอนเพื่อใช้ในการเตรียมการสอนดังนี้

1. แบ่งรายวิชาออกเป็นหน่วย แบ่งหน่วยออกเป็นหัวเรื่อง กำหนดหัวเรื่อง ที่จะใช้เวลาสอนให้จบในช่วงที่ไม่นานนัก อันจะสามารถดำเนินการได้ครบทุกตามของระบบการสอนในช่วงเวลาเดียวกัน

2. กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียน

3. กำหนดความสามารถที่จะต้องกระทำตามจุดมุ่งหมายนั้น
4. จัดลำดับการสอนโดยยึดรูปพรรณ
5. กำหนดแผนการสอนที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายโดยพิจารณาเหตุการณ์ของการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย
6. เลือกสื่อที่จะก่อให้เกิดภาวะการณ์ที่กำหนดเอาไว้ในเหตุการณ์ของการสอน

7. ดำเนินการตามแผน และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขหากจำเป็น
ขั้นตอนการใช้ชุดการสอน

การนำชุดการสอนไปใช้ มีขั้นตอนดังนี้คือ (รุ่งทิวา จักรกร. 2527 : 91-92)

1. การทดสอบก่อนเรียน เพื่อรู้พฤติกรรมเบื้องต้น อันเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ทั้งนี้เนื่องจากการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกระตือรือร้นมีความต้องการที่จะเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิคของผู้สอนด้วย ในการนำเข้าสู่บทเรียนให้น่าสนใจ
3. ชี้แจงประกอบกิจกรรม ครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในการทำกิจกรรมก่อนลงมือทำกิจกรรม
4. สรุปบทเรียน ครูนำในการสรุปบทเรียน ซึ่งอาจทำได้โดยการถามหรือให้นักเรียนเล่าสรุปความเข้าใจ หรือกิจกรรมอื่นใดที่ทำให้แน่ใจว่านักเรียนได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดหรือหลักการตามที่กำหนด
5. ประเมินผลการเรียน โดยทำข้อสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อประเมินว่านักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วจะได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนในกรณีที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ที่กำหนดข้อใด ข้อหนึ่ง ถ้านักเรียนผ่านจุดประสงค์หมดทุกข้อก็ให้เรียนก้าวหน้าต่อไป

คุณค่าของชุดการสอน

ไม่ว่าจะเป็นชุดการสอนประเภทใด ย่อมมีคุณค่าต่อการเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอน หากได้มีการผลิตที่มีการทดสอบวิจัยแล้วด้วยกันทั้งนั้น คุณค่าของชุดการสอนมักจะสรุปได้ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2523 : 121)

1. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูง เช่น การทำงานของเครื่องกล วัฏวะของร่างกาย การเติบโตของสัตว์ชั้นต่ำ ฯลฯ ซึ่งผู้สอนไม่สามารถถ่ายทอดด้วยการบรรยายได้ดี
2. ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษา เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนของตนเอง และสังคม
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นฝึกตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสังคม
4. ช่วยสร้างความพร้อม และมั่นใจแก่ผู้สอน เพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถหยิบไปใช้ได้ทันที โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอนล่วงหน้า
5. ทำให้การเรียนการสอนของผู้เรียนเป็นอิสระจากอารมณ์ของผู้สอน ชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนเรียนได้ตลอดเวลาไม่ว่าอาจารย์ผู้สอนจะมีสภาพความวิตกกังวลทางอารมณ์มากน้อยเพียงใด เช่น เวลาครูออกหักก็ยังสามารถสอนได้ เพราะขณะที่ผู้เรียนกำลังศึกษาจากชุดการสอน ครูอาจกลับไปถอนหายใจที่หน้าต่างได้
6. ช่วยให้การเรียนเป็นอิสระจากบุคลิกลักษณะของครูผู้สอน เนื่องจากชุดการสอนทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แทนครู แม้ครูจะพูดหรือสอนไม่เก่ง ผู้เรียนก็สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจากชุดการสอนที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพมาแล้ว
7. ในกรณีครูขาด ครูคนอื่นก็สามารถสอนแทนโดยใช้ชุดการสอนที่มีใช้เข้าไปยัง "ชุมชน" ปลอญนักเรียนให้อยู่เฉย ๆ เหมือนที่ครูส่วนใหญ่ทำกันอยู่ภายในปัจจุบัน เพราะเพื่อเนื้อหาวิชาอยู่ในชุดการสอนเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนแทนก็ไม่ได้เตรียมอะไรมากนัก

6. สำหรับชุดการสอนรายบุคคลและชุดการสอนทางไกล เช่น ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จะช่วยให้การศึกษามวลชนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนได้เองที่บ้านไม่ต้องเสียเวลา และเงินทองนั่งรถเมล์ไปเรียนที่มหาวิทยาลัย นักศึกษาต่างจังหวัดก็ไม่ต้องเสียค่าหอพัก ไม่ต้องเสียค่าอาหารและค่า "สิ่งสรรค์" กับเพื่อนเมื่อเรียนจากชุดการสอนทางไกล นักศึกษาจะสามารถประหยัดเงินได้ถึงปีละกว่า 20,000 บาท

การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ คือนำไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสอนจริง

ประสิทธิภาพของชุดการสอนจะกำหนดเป็น เกณฑ์ผู้สอนคาดหมายว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจโดยถือว่าชุดการสอนที่จะมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า จำนวนนักเรียนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

การที่จะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานใหม่ค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะ หรือเจตคติศึกษาอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น

การยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพ

เมื่อทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนแล้ว ก็สามารถหาประสิทธิภาพของชุดการสอนได้ แล้วหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ทำได้ ไปเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้เพื่อดูว่า เราจะยอมรับประสิทธิภาพหรือไม่ การยอมรับประสิทธิภาพให้ถือค่าแปรปรวน 2.5-5 เปอร์เซนต์ นั่นคือประสิทธิภาพของชุดการสอนไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ 5 เปอร์เซนต์ แต่โดยปกติเราจะกำหนดไว้ 2.5 เปอร์เซนต์ อาทิ เราตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ 90/90 เมื่อนำชุดการสอนไปทดลองปรากฏว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 87.5/87.5 เราก็สามารถยอมรับได้ว่า ชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ

การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนมี 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์
2. เท่าเกณฑ์
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ยอมรับได้ว่ามีประสิทธิภาพ

ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพชุดการสอน

ความจำเป็นที่จะต้องหาประสิทธิภาพชุดการสอนมีดังนี้ (อิทธิพร ศรียมก.

2525 : 246-252)

1. เพื่อความมั่นใจว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีคุณค่า
2. เพื่อความมั่นใจว่า ชุดการสอนนั้นสามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างแท้จริง
3. ถ้าจะผลิตชุดการสอนออกมาเป็นจำนวนมาก การทดสอบหาประสิทธิภาพจะเป็นหลักประกันว่า ผลิตออกมาแล้วใช้ได้ มิฉะนั้นจะเสียเงิน เสียแรง เสียเวลาเปล่า เพราะผลิตออกมาแล้วใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ ปี พ.ศ.2520-2530 มีดังนี้

ชูศรี พันธกราม (2520 : 71) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอน วิชาภูมิศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดไทร เขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพ 90.15/92.00 และ 90.40/91.60

ตามลำดับ แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น ทั้งสองชุดนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

โกศลุม เจริญราย (2520 : 62-63) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้าง ชุดการสอนตามเอกศัพทวิชาหลักการสอน และการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 90/90 และช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

วิญญู มีมั่งคั่ง (2520: 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชุดการสอนตาม เอกศัพทวิชาการแพทย์เบื้องต้น ตามหลักสูตรอบรมบุคลากรสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับวิชาการแพทย์เบื้องต้น ตามหลักสูตรอบรมบุคลากรสาธารณสุข และหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานอนามัยชุมชน และบุคลากรในเขตของสาธารณสุข จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.00/90.13 และผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุลัพร เกษโกวิท (2521 : 224-226) ได้ทำการวิจัยการสร้าง ชุดการสอนวิชาสังคมศึกษาสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยครูคนเดียวในจังหวัด นครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอน และเพื่อหาประสิทธิภาพของ ชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80 ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีคุณภาพตาม เกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัยผลการทดสอบก่อนเรียนและ หลังเรียน แสดงความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าเมื่อนักเรียนเรียนจากชุดการสอนเหล่านี้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

ทัศนีย์ ผลเนื่องมา (2521: 57-58) ได้ทำการวิจัยการสร้าง ชุดการสอนเรื่องวันลอยกระทงและวันขึ้นปีใหม่สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ทำการทดลองกับนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวน 36 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ 90/90 ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพ 89.00/94.72 และ 86.39/85.69 แสดงว่าประสิทธิภาพใกล้เคียงเกณฑ์ตามลำดับ คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุด นี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

จินตนา ดวงแพง (2521 : 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนนิเวศวิทยาภาคใต้ เรื่องรายยาวมหาเวศอันครุฑคอก ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา พุทธศักราช 2519 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการทดลองกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูอุดรธานี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา (2521 : 89) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชาภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่วางไว้ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยใช้ชุดการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนดีขึ้น โดยผลการทดลองก่อนเรียนและหลังเรียนแสดงความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นทั้ง 4 ชุดทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

นภา กลียาณสุต (2521 : 109) ได้ทำการวิจัยโดยสร้างชุดการสอนเรื่องความกตัญญู ความเอื้อเฟื้อ และความสามัคคี สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดราชารินทร์ เขตธนบุรี และโรงเรียนวัดมหาธาตุ เขตพระนคร จำนวนทั้งสิ้น 120 คน โดยวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน และเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

ที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่ 1 มีประสิทธิภาพ 88.41/88.87 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ชุดการสอนที่ 2 มีประสิทธิภาพ 91.85/82.36 แสดงว่าแบบฝึกหัดสูงกว่าเกณฑ์คะแนนทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ยอมรับ และชุดการสอนที่ 3 มีประสิทธิภาพ 84.00/82.50 ต่ำกว่าเกณฑ์ยอมรับว่าค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากเรียนจากชุดการสอน

วิมลศรี รักษาพิชรวงศ์ (2522 : 91) ได้สร้างชุดการสอน เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 85/85 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 82.43/80.45 ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนของเนื้อหาความรู้ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนจากครูเป็นศูนย์กลาง พบว่าผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันเลย สำหรับค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนสองสัปดาห์ ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ชลิต พุทธรักษา (2522 : 99) ได้ทำการวิจัย เรื่องการสร้างชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุปราณี บัวเพชร (2522 : 68) ศึกษาวิจัยการสร้างชุดการสอน เรื่องจังหวัดเชียงใหม่ และเรื่องจังหวัดภูเก็ต สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ทำการศึกษาทดลองกับนักเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 40 คน เพื่อสร้างชุดการสอน และเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนทั้งสองชุดมีประสิทธิภาพ 86.86/87.88 และ 87.81/88.50 อยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ผลการสอนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุดนี้ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

นิรมล จิตทักษะ (2523 : 54) ได้ทำการวิจัยสร้างชุดการสอนรายบุคคล เรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนรายบุคคลดังกล่าว ผลการวิจัยปรากฏว่า บทเรียนหน่วยที่ 2 และ 4 มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ $89.33/87.20$, $85.44/87.80$, $91.27/89.60$ ตามลำดับ ส่วนหน่วยที่ 3 มีประสิทธิภาพ $94.57/90.13$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนทั้ง 4 หน่วย ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สรุปว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนชุดการสอนรายบุคคลนี้แล้ว

วิวัฒนา กาญจนวิจิตร (2523 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องแม่ศรีเรือน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยและหาประสิทธิภาพ ผู้วิจัยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคอนเมือง โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนนันทศึกษา และโรงเรียนสุวรรณสุทธานคร ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ทั้งไว้ ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นและสามารถนำไปใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิศมัย ถิ่นแก้ว (2523 : 53) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอน จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับโรงเรียนสตรีนันทบุรี เรื่องสัตว์ภาวนา สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยการทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ทั้งไว้ ผลการสอนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมคิด วงศ์นาค (2523 : 45) ได้นำชุดการสอนตามเอกัตภาพเรื่อง
 ตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ของอาภรณ์รัตน์ 2521 มาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องตรรกศาสตร์สัญลักษณ์ โดยใช้ชุดการสอนเอกัตภาพกับ
 การสอนแบบบรรยาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง โดยทำการวิจัยกับ
 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงวิทยาลัยครูนครราชสีมา
 จำนวน 108 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่ใช้
 ชุดการสอนตามเอกัตภาพ กับกลุ่มควบคุมที่สอนโดยบรรยายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ นักศึกษายังเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนตามเอกัตภาพ
 โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 70

เบญจวรรณ วัฒนเสรี (2524 : 65-66) ทำการวิจัยการสร้าง
 ชุดการสอน เรื่องสังคมและวัฒนธรรม วิชามนุษย์และสังคม สำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษา
 ของโครงการการศึกษาทั่วไปของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยนำไปใช้ศึกษากับนักศึกษา
 คณะนิเทศศาสตร์ วิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 30 คน มีจุดประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอน
 และหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น และผลการวิจัย ปรากฏว่า ชุดการสอน
 ทั้ง 2 หน่วย ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.33/86.50 และ 87.70/90.35 ตามลำดับ
 ซึ่งตรงกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงว่าหลังจากเรียน
 ด้วยชุดการสอนนี้แล้ว ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

สมภพ จรพิภพ (2524 : 41) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอน
 โดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ เรื่องความแตกต่างของชนบทและเมือง ระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยาลัยครูจันทบุรี โดยได้นำไปทดลองภาคสนาม
 กับนักเรียน 2 กลุ่ม ๆ ละ 25 คน ปีการศึกษา 2523 ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 9 ชั่วโมง
 ผลการวิจัย ปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90
 เมื่อนำไปใช้สอนเปรียบเทียบกับ การสอนปกติแล้ว ผลการเรียนด้วยชุดการสอนจะเ็น
 ยอดขึ้น ทั้งสูงกว่าการเรียนด้วยการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พลอย เจริญสุข (2524 : 43) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ เรื่องปัญหาสังคมและการแก้ปัญหาสังคม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ โดยได้นำไปทดลองกับนักเรียน 2 กลุ่ม ๆ ละ 30 คน ภาคปลาย ปีการศึกษา 2523 ใช้เวลาสอนกลุ่มละ 9 ชั่วโมง ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น และผู้เรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบใช้ชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนด้วยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุพิน คันทะโยธิน (2524 : 34) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องความสามัคคี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จำนวน 100 คน ผลการวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าชุดการสอนนี้สามารถนำไปใช้สอนได้เป็นอย่างดี

เพ็ญศรี สร้อยเพชร (2524 : 35) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอน เรื่องการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชา เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 สำหรับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ภาคปลาย ปีการศึกษา 2523 จำนวน 28 คน ผลการทดลองปรากฏว่า ชุดการสอนทั้งสองหน่วยมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 85/85 และผลการทดสอบความก้าวหน้าของนักศึกษาหลังจากเรียนด้วยชุดการสอนนี้แล้ว นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รุจา เถาว์วงศ์ (2524 : บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง "คำที่เป็นคำถาม" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 การผลิตชุดการสอนใช้ระบบการผลิตชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้สื่อประสมช่วยในการ

เรียนรูของนักเรียนจำนวน 1 ชุด จากนั้นได้นำชุดการสอนไปทดลองหาประสิทธิภาพตามลำดับขั้น คือทดลองหนึ่งข้อหนึ่ง แบบกลุ่มเล็ก และภาคสนามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีสุริโยทัย ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประกอบกิจกรรมการเรียน ทำแบบฝึกหัดประจำศูนย์ และทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทดสอบค่าซี (Z-Test) ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 95.0/93.3 ซึ่งได้ความเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ผลการหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หมายความว่า การเรียนด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เรื่อง "คำที่เป็นคำตาม" เพิ่มขึ้น

ยุพา วัฒนะนิพันธ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดการสอนความพร้อมทางสติปัญญา สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง "การฝึกความคิดเชิงสร้างสรรค์" โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และการศึกษาสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา ฝึกความพร้อมควยการใ้ชุดการสอนรวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของครูอนุบาล เกี่ยวกับชุดการสอนที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาล 60 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือวิจัย คือชุดการสอนแบบทดสอบวัดความคิดเชิงสร้างสรรค์และประเมินชุดการสอนไปเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ ปรากฏผลคือชุดการสอนมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.01/85.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและพัฒนาการทางความพร้อมระหว่างก่อนฝึกกับหลังฝึก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยคะแนนเฉลี่ยหลังฝึกสูงกว่าก่อนฝึกทั้ง 2 กลุ่ม แสดงว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถพัฒนาความพร้อมทางสติปัญญาในถ้านความคิดเชิงสร้างสรรค์พบว่า สูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทาง ถ้านความคิดเห็นของครูเฉลี่ยอยู่ในระดับ 4.23 ซึ่งจัดอยู่ใน

เกณฑ์มาก แสดงให้เห็นว่า ครูอนุบาลผู้ศึกษาชุดการสอนมีความพอใจ และเห็นว่าชุดการสอนนี้เป็นชุดการสอนที่สามารถใช้ฝึกความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัยทั่วไป ทั้งมีคุณค่าและประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยเป็นอันมาก และครูเหล่านั้น ยังสนับสนุนให้มีการผลิตชุดการสอนแพร่หลายด้วย

ศรียรรณ ช้อยธิรัฐ (2526 : 49-56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลของการสอนเขียนรอยแก้วเชิงสร้างสรรค์ ด้วยชุดการสอนตามระบบการสอนของกานเข้ กับการสอนแบบบรรยายในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้ชุดการสอนตามระบบของกานเข้ กับการสอนแบบบรรยาย โดยคำนึงถึงเพศและเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวิธีสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนนรรณพาราม จำนวน 80 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคะแนนสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการสอนตามระบบของกานเข้ และนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบบรรยาย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักเรียนชาย-หญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวิธีสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขรรณิกา ชันทิพงษ์ (2526 : 265-266) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอน เพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่พร้อมในการอ่าน ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งใจไว้ และผลการเรียนรู้อก่อนการเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตณี วิภาสแพน (2526 : 53) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนในวิชาสังคมศึกษา ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบสูง กับกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบต่ำ

กลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบต่ำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
สาธิตรามคำแหง ภาคคนการศึกษา 2526 จำนวน 68 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มทดลอง จำนวน 34 คน เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความ
รับผิดชอบสูง 17 คน กับกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบต่ำ 17 คน ให้เรียนโดย
วิธีใช้ชุดการสอน

2. กลุ่มควบคุมจำนวน 34 คน เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความ
รับผิดชอบสูง 17 คน กับกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบต่ำ 17 คน ให้เรียน
โดยวิธีสอนแบบปกติ

จากผลการวิจัย พบว่า

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้น 3 ชุด มีประสิทธิภาพ 86.85/72.00
87.96/75.23 และ 84/74.16 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 70/70-90/90 ที่กำหนด
จึงเป็นชุดการสอนที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอน
ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบสูงกับกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความ
รับผิดชอบต่ำ ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้
ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบปกติ ปรากฏว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีสอนแบบ
ปกติ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบสูง กับกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและ
ความรับผิดชอบต่ำ ปรากฏว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ที่ระดับ .01

5. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อหาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ความมีวินัยและความรับผิดชอบกับวิธีเรียน ปรากฏว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งปฏิเสธ
สมมุติฐานข้อที่ 3 แสดงว่าวิธีเรียนกับความมีวินัยและความรับผิดชอบไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน

จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

"การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและโดยวิธีการสอนแบบบรรยาย ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิไลลักษณ์ ภูักเกี (2529 : 49-50) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยเรื่องธรรมชาติของสังคม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนตากลีประชาสรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีจุดประสงค์เพื่อสร้าง และหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เรื่อง "ธรรมชาติของสังคม" และเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนตากลีประชาสรรค์ จำนวน 71 คน ซึ่งแบ่งการทดลองเป็นแบบหนึ่งต่อหนึ่ง กลุ่มเล็ก 10 คน และภาคสนาม 60 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องธรรมชาติของสังคม ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการทดสอบก่อนเรียนชุดการสอน เรื่องธรรมชาติของสังคม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนจากชุดการสอน สามารถทำคะแนนสอบหลังเรียนพัฒนาขึ้นสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน แสดงว่าชุดการสอนเรื่องนี้ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจริง

มนีรัตน์ แสนศักดิ์ (2530 : 59) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ศ 101 ประเทศของเรา เรื่อง "โครงสร้างของสังคมไทย และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ผลการศึกษา พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้เรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนสูง คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก

ไอศุรีย์ ทรัพย์พสุ (2530 : 56) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษารายวิชา ส 401 เฉพาะเนื้อหาทางสังคมวิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชินโนรสวิทยาลย์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ผลการศึกษพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

สมกิต จันทร์ทอง (2530 : 46-47) ได้ศึกษาเรื่อง "การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 606 เรื่อง พุทธศาสนา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524" การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าบ่ออำเภอนาทม จังหวัดหนองคาย จำนวน 90 คน โดยการสุ่มแบบชั้น ผลการศึกษพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก

อิสมัน แสงพันธุ์ (2530 : 50) ได้ศึกษาเรื่อง "การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา รายวิชา ส 203 เรื่องความรู้เกี่ยวกับทวีปเอเชีย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 76 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผลการศึกษพบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลการประเมินของผู้มีประสบการณ์และของนักเรียนมีความเห็นว่าชุดการสอนมีความเหมาะสมมาก

เกรียงไกร ใจสุข (2530 : 56) ได้ศึกษาเรื่อง "การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา โลกของเรา 306 เรื่องปัญหาประชากรและคุณภาพชีวิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 : กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทดลอง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 72 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.85/82.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ปี 2520-2530 ผลการวิจัยส่วนใหญ่พอสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นและผ่านขั้นตอนการหาประสิทธิภาพแล้ว จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งสามารถเห็นได้จาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และที่สำคัญคือนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจะมีเจตคติที่ดีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน ดังนั้นจึงน่าจะส่งเสริมให้ครูผู้สอนหันมาสนใจการสร้างและนำชุดการสอนไปใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนมีดังนี้

กิดด์ (Kidd. 1970 : 5669-5670-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับครูมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการฝึกอบรมครูประจำการ เรื่องชุดการสอน โดยใช้เวลา 18-30 ชั่วโมง ผลการวิจัยสรุปได้ว่าชุดการสอนจะทำให้เข้าใจวิชาภูมิศาสตร์และมีความรู้ทางภูมิศาสตร์เพิ่มขึ้น

มีคส์ (Meeks. 1972 : 4295-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีสอนแบบใช้ชุดการสอนกับวิธีสอนแบบธรรมดา โดยมีจุดประสงค์เพื่อ

เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล การเรียนรู้จากการใช้ชุดการสอนและวิธีสอนแบบธรรมชาติ สำหรับสอนนักศึกษาคู ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพกว่าการสอนด้วยวิธีธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จากการวิเคราะห์หาความแปรปรวนในการทดลองไม่มีตัวแปรใด ๆ ที่มีอิทธิพลเหนือกว่าการทดลองนี้ เมื่อวิเคราะห์แบบสองกอนเรียน และแบบสองหลังเรียน ปรากฏว่า คะแนนทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับเวลาที่ใช้ในการเรียน ระหว่างการทดลองนักเรียนแต่ละกลุ่ม นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของทุกคนในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนซึ่งสำรวจก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ทุกคนมีพัฒนาการทางเจตคติที่ดีต่อการสอน โดยใช้ชุดการสอนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนดีกว่า การสอนแบบธรรมชาติ

แลงกัสตาฟ (Langstaff. 1972 : 1566-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการและการประเมินผลชุดการสอนเพื่อการเรียนด้วยตนเองสำหรับการฝึกหัดครู โดยใช้ครูประจำชั้นและนักศึกษา 3 กลุ่ม เพื่อใช้ในการทดลองประสิทธิภาพผลเปรียบเทียบการสอนที่ใช้สื่อแบบเดิมกับแบบใช้ชุดการสอน ผลปรากฏว่า การเรียนโดยใช้ชุดการสอนที่ใช้สื่อการสอนด้วยพัฒนาการการเรียนรู้โดยเฉลี่ย และยังไขว่คว้าในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาครูและครูประจำการ

ฮาร์เปอร์ (Harper. 1972 : 5619-A) ได้ทำการวิจัยสร้างชุดการสอนประกอบการสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้สรุปผล การทดลองการใช้ชุดการสอนว่า นักศึกษากลุ่มที่มีสติปัญญาสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ทั้งนักเรียนกลุ่มที่มีสติปัญญาปานกลางและกลุ่มสติปัญญาต่ำ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะว่า การใช้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพสอนภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น เหมาะสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

แมคโคลแมน (McColeman. 1975 : 109-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ระดับ 9 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองสองกลุ่ม กลุ่มควบคุม

หนึ่งกลุ่ม กลุ่มทดลองเรียนด้วยชุดการสอนและชุดการสอนประกอบกับการอภิปรายกลุ่มย่อย ส่วนกลุ่มควบคุมสอนตามปกติ ผลปรากฏว่าความชอบในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มทดลองชอบใช้ชุดการสอนประกอบกับการอภิปรายกลุ่มย่อยมากกว่าการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการสอนตามปกติ

ปี ค.ศ. 1974 ริกบี้ (Rigby. 1974 : 949-4) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรมกับการสอนปกติ ในการสอนพิมพ์ดีดในมหาวิทยาลัย โดยการทำการทดลองที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน จุดมุ่งหมายเพื่อหาความแตกต่างของวิธีสอนทั้ง 2 วิธี ผลการวิจัยพบว่า

1. การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรม ในบางกรณีได้สูงกว่าการสอนแบบเดิม ทั้งในด้านความเที่ยงตรงและความเร็ว
2. การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบกิจกรรม เป็นเทคนิคการสอนที่เชื่อถือได้

3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนแบบกิจกรรม

บอดร้าวซ์ (Boudreaux. 1975 : 2119-4) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนวิทยาศาสตร์ระดับ 5 ระหว่างการสอนแบบบรรยายแบบสื่อประสม และแบบชุดการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของการสอนแบบบรรยายกับแบบใช้สื่อประสมและแบบการใช้ชุดการสอน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสื่อประสมและกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้ชุดการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้สื่อประสมกับแบบใช้ชุดการสอนดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย แต่เมื่อพิจารณาความรู้อีกครั้งหนึ่ง พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประสบผลสำเร็จกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบใช้สื่อประสมส่วนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มที่ใช้ชุดการสอนคงที่

ทอมมา บราวเลย์ (Brawley. 1975 : 4280-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบสื่อประสมโดยใช้ตอนเรื่อง การบอกเวลา สำหรับเด็กเรียนช้า การทดลองแบบทดสอบเรื่อง Time Appreciation Test : Stanford Achievement Test, Primary Level I : and A Criterion Reference Measure มาใช้ทดลองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยผู้ทดลองได้สร้างชุดการสอนทั้งหมด 12 ชุด ใช้เวลาสอนทั้งหมด 15 วัน ผลการทดลอง พบว่า การใช้ชุดการสอนระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับเชื่อมั่น .01 และจากการวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านจำนวนปัญหามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างเพศ

เมลวิน (Melvin. 1975 : 4085-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การออกแบบและหาความเที่ยงของชุดการสอนด้วยตนเอง สำหรับฝึกทักษะความแตกต่างของเสียงคนตรี : การพัฒนากระบวนการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบและประโยชน์ของโปรแกรมภายในชุดการสอนรายบุคคล สำหรับการเรียนคนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการแยกเสียงต่าง ๆ ของคนตรีได้ ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ครูสามารถสร้างและนำชุดการสอนไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนสามารถทำคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

สภารัตตา (Sbaratta. 1975 : 1280-A) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรียงความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรียงความ และทัศนคติของนักเรียน โดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ ชุดการสอนแบ่งหน่วยการเรียนรู้ออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่ การอ่าน การเล่นเกมสภาษา ประสพการณ์ส่วนตัว เทคนิคในการเขียนงานศึกษาค้นคว้าวิจัย การเขียนโน้ตเชิงโต้แย้ง และการเขียนวิจารณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน

มีความสามารถทั่วไปในการเรียงความ การเขียนโครงสร้างของประโยค และส่วนประกอบของประโยคสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 2613-2614-A) ได้สร้างบทเรียนโมดูลและหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล วิชาสังคมศึกษา เพื่อวัดความกระจำ คำนิยม และวัดทัศนคติของนักศึกษาวิทยาลัยครู โดยวัดแบบระบบ และวัดแบบไม่มีระบบ ผลปรากฏว่า บทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ความกระจำ คำนิยม และทัศนคติโดยใช้บทเรียนโมดูลของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน และนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ใ้การตอบสนองเป็นอย่างดี ด้วยบทเรียนโมดูลที่กระจำ คำนิยม และทัศนคติ

สโตน (Stone. 1975 : 690-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการเรียนเอกศัพทภาพ โดยใช้ชุดการเรียนวิชาคณิตศาสตร์กับนักเรียนเกรด 7 และเกรด 8 ของโรงเรียนในเมืองเคโมโพลิซ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะหาข้อสรุปประสิทธิภาพของชุดการสอน แอล เอ ที (LAF) ในวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนเกรด 7 และเกรด 8 ของเมืองเคโมโพลิซ ระหว่างปีการศึกษา 1972-1973 โดยวัดความก้าวหน้าของการเรียนด้วยแบบทดสอบมาตรฐานที่ใช้วัดก่อนและหลัง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. นักเรียนเกรด 7 มีความก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์ จากการเรียนด้วยชุดการสอน แอล เอ ที มากกว่าการเรียนในห้องเรียนธรรมดา
2. นักเรียนเกรด 7 ที่เรียนด้วยชุดการสอน และนักเรียนที่เรียนจากห้องเรียนธรรมดาไม่มีความก้าวหน้าทางการเรียนแตกต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น .05

3. นักเรียนเกรด 8 ที่เรียนจากห้องเรียนธรรมดา มีความก้าวหน้าทางการเรียน มากกว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน

4. ความก้าวหน้าทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนเกรด 8 ที่เรียนจากห้องเรียน และเรียนจากชุดการสอน ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

จากผลงานวิจัยของต่างประเทศ ในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ทั้งในระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ปรากฏว่า วิธีสอนโดยใช้ชุดการสอนมี ประสิทธิภาพกว่าการสอนแบบปกติ

ชอร์เตอร์ (Shorter. 1982 : 4692-A) ได้สร้างชุดการสอน ด้วยตนเอง เพื่อแนะนำประสบการณ์ด้านวิชาชีพเกษตรกรรม เรื่องการไร้จ่ายของนักเรียน และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนกับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยชุดการสอน กับการสอนตามปกติ

ซิงกาเรลลา (Singarella. 1982 : 4695-4696-A) ได้เปรียบเทียบหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนด้วยตนเอง โดยใช้การพิมพ์และชุดการเรียน ด้วยตนเองประกอบสไลด์ เพื่อสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาการศึกษาพิเศษ ผลปรากฏว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองทั้งสองแบบมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกันและมีข้อเสนอแนะว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองโดยการพิมพ์นั้น มีราคาถูกกว่าการใส่อัดสไลด์เพื่อ ความสำเร็จหลายอย่างเหมือนกัน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1982 : 4795-A) สร้างชุดการเรียน ด้วยตนเอง เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษาในระดับเตรียมประถมศึกษ โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอน แบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจากกลุ่มที่สอนโดยใช้ ชุดการเรียนด้วยตนเอง และการสอนแบบบรรยายทั้งในด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมและ ครูฝึกสอนโดยมากชอบชุดการเรียนด้วยตนเอง

จากรายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนในต่างประเทศ หลายฉบับ
 พอสรุปได้ว่า ชุดการสอนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น และนักเรียน
 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนชอบที่จะเรียนโดยใช้ชุดการสอนมากกว่าการสอน
 แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนชุดการสอน ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนในการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีสร้างเครื่องมือในการทดลอง
5. การดำเนินการศึกษาทดลอง
6. รูปแบบของการวิจัย
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 8 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนทั้งสิ้น 387 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งเรียนแผนการเรียนเฉพาะวิชาสามัญ ส่วนกลุ่มที่ 2 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งเรียนแผนการเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพ แล้วทำการสุ่มจากกลุ่มละ 1 ห้องเรียน ด้วยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 4 ชนิด คือ

1. ชุดการสอนวิชาสังคมศึกษา ส 102 เรื่อง พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย- ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ชุด 5 หน่วยย่อย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ 50 ข้อ
3. แบบประเมินผลชุดการสอนวิชาสังคมศึกษา ส 102 เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ
4. แบบประเมินความภาคภูมิใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ

วิธีสร้างเครื่องมือในการทดลอง

1. การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือแบบเรียน เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชา สังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

1.2 ศึกษาเทคนิค วิธีการสร้างชุดการสอน และการหาประสิทธิภาพของ ชุดการสอนจากตำราและเอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอน ระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 13 เรื่องชุดการสอนระดับมัธยมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาวิธีสอน จากหนังสือ วิธีการสอนสังคมศึกษา ของ นาคยา ภัทรแสงไทย (2525 : 148-162) การสอนสังคมศึกษา ของ สันต์ ธรรมบำรุง (2523 : 51-68) การสอนวิชาสังคมศึกษา ของ จรูญ คุณมี (2520 : 66-106) วิธีสอนสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของ บุปผา คุ้มมนนท (2527 : 55-114)

1.4 ดำเนินการสร้างชุดการสอนตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดเนื้อหา เพื่อนำมาสร้างชุดการสอน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือก เนื้อหาเรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ในวิชาสังคมศึกษา ประเทศ ของเรา ส 102 ซึ่งเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 การเลือกเนื้อหาดังกล่าวมีหลักเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1. เนื้อหานี้เป็นเรื่องที่หลักสูตรให้ความสำคัญ เพราะสถาบัน พระมหากษัตริย์มีความสำคัญต่อสังคมไทยตลอดมา ในฐานะนี้เป็นศูนย์รวมความสามัคคี ของคนไทยในชาติ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูสังคมศึกษาจะต้องปลูกฝังให้นักเรียน ในฐานะที่เป็นเยาวชนของชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ตลอดจนช่วยกันรักษาสถาบัน พระมหากษัตริย์ให้สามารถดำรงอยู่คู่กับชาติไทยตลอดไป

2. เนื้อหานี้เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาสร้างชุดการสอน เพราะตามปกติการสอนของครูในชั้นเรียนนิยมใช้วิธีการสอนด้วยการบรรยาย ซึ่งไม่สามารถปลูกฝังให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรับรู้และเห็นคุณค่าของสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่นี้ข้อสังคมไทยได้เท่าที่ควร ดังนั้นการสร้างชุดการสอนจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

5. จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการสอนนี้ ปรากฏว่ายังไม่มีผู้ใดนำมาสร้างชุดการสอนและทดลองหาประสิทธิภาพในลักษณะนี้มาก่อน

4. ผู้วิจัยเคยเป็นอาจารย์สอนวิชานี้มาก่อนเป็นเวลา 3 ปี ย่อมมีความรู้ในเนื้อหาและทราบถึงปัญหาในการเรียนการสอนดี จึงมีความประสงค์ที่จะหาแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 การกำหนดหน่วยการสอน หัวเรื่อง และเวลาที่ใช้สอน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 หน่วยการสอน ใช้เวลาสอน 5 คาบ คาบละ 50 นาที ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการกำหนดหน่วยการสอน เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

หน่วยการสอนที่	หัวเรื่อง	เวลา (คาบ)
1	การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์	1
2	ฐานะของพระมหากษัตริย์	1
3	ความสำคัญของพระมหากษัตริย์	1
4	อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์	1
5	ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์	1
	รวม	5

ขั้นที่ 3 กำหนดแนวคิด (Concept) โดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหา

ขั้นที่ 4 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Behavior Objective)

โดยให้สอดคล้องครอบคลุมและสัมพันธ์กับข้อ 3.4

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์งาน โดยนำเอาจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาวิเคราะห์กิจกรรมว่าควรจะทำกิจกรรมอะไรบ้างจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 6 ลำดับกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 7 เลือกและผลิตสื่อการสอน การผลิตสื่อการสอนควรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 8 การจัดระบบและกำหนดรูปแบบชุดการสอนซึ่งมีระบบและรูปแบบที่สำคัญดังนี้

1. คู่มือครู เป็นเอกสารที่ช่วยให้ครูใช้ชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คู่มือครูนี้ส่วนประกอบที่สำคัญดังนี้คือ

1.1 คำนำ เป็นการแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้ผลิต เพื่อให้ผู้ใช้ได้เห็นคุณค่าของชุดการสอนในการสอนนักเรียน

1.2 องค์ประกอบของชุดการสอน เป็นส่วนที่จะบอกให้ผู้ใช้ชุดการสอนทราบว่าในชุดการสอนชุดนี้มีวัสดุ-อุปกรณ์อะไรบ้าง เพื่อกระตุ้นให้มีการตรวจตราวัสดุ-อุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้

1.3 คำชี้แจงสำหรับครู เป็นการกำหนดสิ่งที่ครูควรจะทำปฏิบัติ เพื่อจะได้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

1.5 เนื้อหาสำหรับครู เป็นส่วนที่ครูสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้

1.6 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่มีความละเอียดทุกขั้นตอน ซึ่งครูก่อนอ่านแล้วสามารถนำไปใช้สอนได้ แผนการสอนมีส่วนประกอบดังนี้คือ

- เรื่อง

- มโนคติ
- จุดประสงค์การเรียนรู้
- กิจกรรมการเรียนการสอน (ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นพัฒนา และขั้นสรุป)

- สื่อการสอน
- การวัดผลและการประเมินผล

1.5 นำชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 หน่วย เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความบกพร่อง

1.6 แก้ไขและปรับปรุงชุดการสอนในส่วนที่ได้รับคำแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ชุดการสอนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.7 ผู้วิจัยนำชุดการสอนไปทดลองสอนนิสิตปริญญาตรีปีที่ 4 เพื่อให้ นิสิต ปริญญาตรี ได้วิจารณ์ชุดการสอนทั้งทางด้านสื่อ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อจะได้ นำข้อบกพร่องที่ได้จากการวิจารณ์มาปรับปรุง ชุดการสอนให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่วนเหตุที่ผู้วิจัยนำชุดการสอนไปทดลองสอนนิสิตปริญญาตรี เพราะเชื่อว่า นิสิตปริญญาตรีปีที่ 4 เคยศึกษาก่อนหน้านี้เกี่ยวกับวิธีสอนสังคมศึกษา และเทคโนโลยีการศึกษาแล้ว คำแนะนำของนิสิตดังกล่าว จึงน่าจะเป็นประโยชน์ ต่อการปรับปรุงชุดการสอนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

1.8 ผู้วิจัยนำชุดการสอนไปทดลองสอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรอยเอื้อวิทยาลย์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน กับระยะเวลา ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อจะเป็นข้อมูลในการปรับปรุงต่อไป นอกจากนี้ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบสื่อ การใช้สื่อ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล เมื่อทดลองแล้ว ปรากฏว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมากเกินไป จึงไม่สามารถสอน ให้เสร็จสิ้นได้ในระยะเวลา 50 นาที ประกอบกับสื่อบางอย่าง เช่น แผนภูมิแจ้ง จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวหนังสือเล็กเกินไป ข้อบกพร่องดังกล่าวถูกนำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากที่ได้ทดลองเสร็จ

1.9 ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนที่สร้างขึ้นไปสาธิตการใช้ชุดการสอน และสอน โดยใช้ชุดการสอนให้ครู-อาจารย์ หมวดสังคมศึกษา โรงเรียนเบญจนารีดู หลังจากนั้น ก็ได้รับคำติชมจากครูอาจารย์แล้วนำคำติชมดังกล่าวมาปรับปรุงชุดการสอนให้มีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.10 ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องที่ได้จากการทดลองสอนกับกลุ่มนิสิตปริญญาตรี เอกสังคมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรอยเอ็ดคิววิทยาลัย และ ครู-อาจารย์โรงเรียนเบญจนารี มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.11 นำชุดการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินผลชุดการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้มีประสบการณ์เพื่อทำการประเมินชุดการสอน ซึ่งมีผู้มีประสบการณ์ 6 ท่าน ได้แก่

1. รศ.ดร.จรรยา คุณมี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
2. ดร.ประสิทธิ์ นิมิจินดา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
3. ดร.สังคม ภูมิพันธุ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
4. อาจารย์สาคร ก่อเจริญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
5. อาจารย์มนีรัตน์ แสนศักดิ์ โรงเรียนสวธการพิทยาคม อำเภอเมือง

จังหวัดมหาสารคาม

6. อาจารย์กรรณิการ์ ม่วงเขียว โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอ บรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1.12 นำแบบประเมินผลที่ผู้มีประสบการณ์ประเมินแล้วมาตรวจให้คะแนน เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาทำการเฉลี่ย โดยยึดหลักเกณฑ์การตัดสินตั้งแต่ระดับน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไปเป็นเกณฑ์พิจารณาตัดสิน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบที่ดี และวิธีวิเคราะห์หลักสูตร จาก

หนังสือการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด, นิภา ศรีไพโรจน์ และนุชนา ทองทวี (2520 : 49-232) จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ขวาด แพร่ศุกุล (2520 : 99-402) จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2525 : 7/1-3/21) จากหนังสือสถิติ และการวิจัยเบื้องต้นของ วันทนีย์ ชูศิลป์ (2525 : 151-153)

ขั้นที่ 2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร วิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส 102 เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ขั้นที่ 3 สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อให้สามารถออกข้อสอบได้ครอบคลุมเนื้อหา และวัดได้หลาย ๆ ด้านทั้งทางความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ขั้นที่ 4 นำตารางวิเคราะห์หลักสูตรไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ เพื่อดูความถูกต้องเหมาะสม และปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่อง

ขั้นที่ 5 นำตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปให้อาจารย์ที่เคยสอนเนื้อหา "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คน เป็นผู้กำหนดน้ำหนักของข้อสอบในแต่ละด้าน

ขั้นที่ 6 นำตารางวิเคราะห์หลักสูตร ที่อาจารย์ผู้สอนได้กำหนดน้ำหนักของจำนวนข้อสอบในแต่ละด้าน มาดัดแปลงแก้ไขเพื่อจะได้ทราบจำนวนข้อสอบที่แท้จริงในแต่ละด้าน

ขั้นที่ 7 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส 102 เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" จำนวน 72 ข้อ โดยสร้างเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 5 ตัวเลือก โดยยึดตารางวิเคราะห์หลักสูตรเป็นหลัก

ขั้นที่ 8 นำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างเสร็จ เสนอ

อาจารย์ปรีกษา และอาจารย์ฝ่ายวัดผลประเมินผล เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับลักษณะของคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งคำแนะนำดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงทำให้คำถามมีความกระชับรัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนดงุนารี อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2530 ปีการศึกษา 2530 ซึ่งเคยเรียนเนื้อหาที่จะทดลองสอนมาแล้ว

ขั้นที่ 10 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยข้อถูกให้ 1 คะแนน ข้อผิดหรือไม่ได้ทำ หรือตอบเกินกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

ขั้นที่ 11 นำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และความยากง่ายเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซ็นต์ของ จุง เทห์ ฟาน (Fan. 1952 : 16-32) แล้วคัดเลือกและปรับปรุงแบบทดสอบ โดยเลือกเอาเฉพาะข้อ ที่มีค่าระดับความยากง่าย (P) ระหว่าง .02-.08 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ได้ข้อสอบทั้งหมด 53 ข้อ แต่ผู้วิจัยเลือกเอาเพียง 50 ข้อ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละคาบ โดยเฉลี่ยแล้วเนื้อหาละ 10 ข้อ

ขั้นที่ 12 นำข้อทดสอบจำนวน 50 ข้อ ที่มีค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายตามเกณฑ์ ไปหาความเชื่อมั่นทั้งหมดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร คูกูเคอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Ferguson. 1981 : 438) ความเชื่อมั่นเท่ากับ .84

3. การสร้างแบบประเมินผลชุดการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินผลชุดการสอนตามลำดับดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแบบประเมินผลชุดการสอนของ บุพัต อธิรัตนปัญญา (2519 : 103-105) และแบบประเมินผลชุดการสอนของ มณีรัตน์ แสนศักดิ์ (2530 : ภาคผนวก ก)

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลชุดการสอน ร่วมกับ มงคล มาเวียง บัณฑิต ภาควิชา อนุสาสน์ ศักดิ์คำดวง และประภาพรรณ จำเริญสาร ซึ่งเป็นนิสิต ปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา) รุ่นที่ 7

ขั้นที่ 3 แบบประเมินผลชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามครอบคลุม องค์ประกอบของชุดการสอนทั้ง 6 ด้าน คือ

1. กองบรรจุชุดการสอน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
3. คู่มือครู
4. เนื้อหา
5. แผนการสอน
6. สื่อการสอน

ขั้นที่ 4 การสร้างแบบประเมินผลชุดการสอนมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด (Best. 1970 : 181) ดังตัวอย่าง

แบบประเมินผลชุดการสอนสำหรับผู้มีประสบการณ์

วิชาสังคมศึกษา ส 102

เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
 เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
 ไม่เหมาะสมเลย ให้ 1 คะแนน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. คู่มือครู					
2. เนื้อหา					
3. แผนการสอน					
4. สื่อการสอน					
5. กวดขันจัดการสอน					
6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์					

ขั้นที่ 5 นำแบบประเมินผลจัดการสอนที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการ
 ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 6 พิมพ์แบบประเมินผลจัดการสอนให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 7 นำแบบประเมินจัดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อผู้มี
 ประสิทธิภาพเพื่อทำการประเมินจัดการสอน

ขั้นที่ 8 นำแบบประเมินที่ผ่านการประเมินมาตรวจให้คะแนน
 เพื่อย้ายที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์การตัดสินตั้งแต่ระดับน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย

3.5 ขึ้นไป เมื่อเกิดพิจารณาตัดสิน ปรากฏว่า ผู้ที่ประสบการณ่ประเมินได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.25 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก (ดังรายละเอียดที่ปรากฏในภาคผนวก ข หน้า 125)

4. การสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของ สมหวัง จิธิยานันท์ (2527 : 148-149) บุญอม ศรีสะอาด นีลา ศรีไธโรจน์ และนุชนา ทองทวี (2528 : 15-21) นีลา ศรีไธโรจน์ (2527 : 87-97) บุญอม ศรีสะอาด (2529 : 7/25-7/26)

ขั้นที่ 2 ศึกษาแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนของ สมเกียรติ สุริยกุล (2527 : 153-155) อาไพ หวังพงษ์ (2526 : 197-198) มณีรัตน์ แฉ่นรัก (2530 : 43) และของ สมคิด อันทอง (2530 : 34)

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนร่วมกับ อรุณพร กิจศักดิ์ทอง ประภาพรพร จำเริญสาร มงคล มาเวียง และปัญญา ขาศรรรดา

ขั้นที่ 4 การสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าทางวิธีของ ลีเคอร์ท ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

ขั้นที่ 5 แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบคดุมองค้ประกอบของแผนการสอนทั้ง 5 ด้าน คือ

1. จุดประสงค์การเรียนรู้
2. เนื้อหา
3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4. สื่อการเรียนการสอน

5. การประเมินผล

ตัวอย่าง

แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน วิชา
สังคมศึกษา รายวิชา ส 102 ประเทศของเรา เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบ
ประชาธิปไตย

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็น
ของนักเรียน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. จุดประสงค์การเรียนรู้					
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน					

ขั้นที่ 6 นำแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนเสนอคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 7 พิมพ์แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนฉบับสมบูรณ์

การดำเนินการศึกษาทดลอง

เมื่อผู้วิจัยสร้างชุดการสอนเสร็จ ได้นำชุดการสอนไปให้ผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบ
ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงได้นำชุดการสอนไปทดลองภาคสนาม (Field Testing) โดยผู้วิจัยเป็นผู้
ดำเนินการสอนด้วยตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการทดลองครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียน 90 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง
สอน 5 คาบเรียน ระหว่างวันที่ 16-22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ซึ่งมีรายละเอียดในการ
ทดลองดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน เป็นการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียน วิชาสังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบ
ประชาธิปไตย" เพื่อวัดพฤติกรรมเบื้องต้น หรือความรู้เดิมของนักเรียน โดยทดสอบก่อน
ที่จะทำการทดลองสอนฉบับแรก
2. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนกระตือรือร้น
มีความต้องการที่จะเรียน จึงผู้วิจัยใช้ระบบเทคนิค การนำเข้าสู่บทเรียนไว้อย่างละเอียด
ในแผนการสอนที่อยู่ในคู่มือครู
3. ชี้นำประกอบกิจกรรม ผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในการทำ
กิจกรรมก่อนลงมือประกอบกิจกรรม ซึ่งมีคำแนะนำขั้นตอนในการประกอบกิจกรรมใน
แผนการสอนอยู่ในคู่มือครู ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละชุดการสอนจะแตกต่างกันไป
ตามลักษณะของเนื้อหาในแต่ละหน่วยการสอน

4. ขั้นสรุป เป็นการสรุปความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับมโนคติ ในเรื่องนั้น ๆ ว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

5. ทดสอบหลังเรียน หลังจากที่ทำทำการทดลองสอนครบ 5 คาบแล้ว ผู้วิจัยจะต้องทำการทดสอบหลังเรียน โดยนำแบบทดสอบฉบับเดิมมาทดสอบ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินผลดูว่า การเรียนจากชุดการสอนทำให้ นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยทำการทดสอบหลังจากสิ้นสุดการทดลองสอน 5 คาบแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ทหาคาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นที่ 2 ทหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นที่ 3 ทหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียนโดยใช้ชุดการสอน

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สถิติที่ใช้มีดังนี้
 - 1.1 การร้อยละ
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ **t-test (Dependent Sample)** มีสูตรดังนี้ (Ferguson. 1981 : 180)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าวิกฤตใน t -distribution

$\sum D$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

$(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียน

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่ประสงค์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าเฉลี่ย

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือค่าเฉลี่ย

5. การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ ได้แก่

5.1 การอยุ่ละ

5.2 คาเฉลี่ย

5.3 คาความแปรปรวน

5.4 คาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตร กูเตอร์-ริชาร์ดสัน 20

ซึ่งมีสูตรดังนี้ (Ferguson. 1981 : 438)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	คาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
S^2	แทน	คาความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
p	แทน	สัดส่วนของคนตอบถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนตอบผิดในแต่ละข้อ

6. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ คือ

เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก หมายถึง จำนวนนักเรียนที่สอบได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป

เกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง หมายถึง การนำเอาคะแนนของนักเรียนที่สอบได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยเป็นร้อยละ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
ΣD	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
ΣD^2	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\Sigma D)^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ทั้งหมดยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าวิกฤติใน t -distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน

และหลังเรียน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลจากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ

การสอนโดยใช้ชุดการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนไปสอนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 2 ห้องเรียน ระยะเวลาใช้สอน จำนวน 5 คาบ

ระหว่างวันที่ 16-22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัน	คาบที่	ห้อง	จำนวนนักเรียน	เรื่องที่ต้องสอน
อังคารที่ 16	2	1/6	43	การขึ้นครองราชสมบัติของ พระมหากษัตริย์
	6	1/1	47	
พุธที่ 17	1	1/1	47	ฐานะของพระมหากษัตริย์
	2	1/6	43	
พฤหัสบดีที่ 18	2	1/6	43	ความสำคัญของพระมหากษัตริย์
	5	1/1	47	
ศุกร์ที่ 19	2	1/1	47	อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์
	6	1/6	43	
จันทร์ที่ 22	4	1/1	47	ความมั่นคงของสถาบัน พระมหากษัตริย์
	5	1/6	43	

หลังจากสอนเสร็จ ผู้วิจัยได้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
แล้วนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อนำไปหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักเรียนที่สอบได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม และต่ำกว่า

เกณฑ์ต้องการวัด	คะแนนที่สอบได้ จากคะแนนเต็ม 50	จำนวนนักเรียน ที่สอบได้	ร้อยละ
คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป	40-50	75	83.33
คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 80	32-38	15	16.67
รวม		90	100.00

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่สอบได้ตั้งแต่ ร้อยละ 80 ขึ้นไป มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ส่วนผู้ที่สอบได้ต่ำกว่า ร้อยละ 80 มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ตาราง 3 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอบได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป

คะแนนที่นักเรียนสอบได้ จากคะแนนเต็ม 50	จำนวนนักเรียนที่สอบได้	คะแนนรวม
49	2	98
47	2	94
46	3	138
45	5	135
44	10	440
43	9	387
42	12	504
41	16	656
40	18	720
รวม	75	3,172
คะแนนเฉลี่ย	42.29	
คิดเป็นร้อยละ	84.58	

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่สอบได้ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ได้คะแนนเฉลี่ย 42.29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.58

ตาราง 4 แสดงประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวนนักเรียนที่สอบได้ ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์		ค่าคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์	
	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย คะแนนเต็ม 50	คิดเป็นร้อยละ
90	75	83.33	42.29	84.58

จากตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่สอบได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และได้คะแนนเฉลี่ย 42.29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.58 ดังนั้นชุดการสอนนี้มีประสิทธิภาพ 83.33/84.58 แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และสามารถนำไปใช้สอนได้เป็นอย่างดี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ก่อนที่จะทำการสอนโดยใช้ชุดการสอน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเมื่อทำการทดสอบเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม เพื่อหาความแตกต่างระหว่างผล

การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\sum d$	$\sum d^2$	$(\sum d)^2$	t
ก่อนเรียน	90	1,570	30,142	2,464,900	** 29.75
หลังเรียน	90				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t_{.01, 89} = 2.3755$)

จากตาราง 5 นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าผลการสอบหลังเรียนด้วยชุดการสอนของนักเรียนพัฒนาขึ้นเป็นที่น่าพอใจ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลจากการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

เหมาะสมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	4.50-5.00
เหมาะสมมาก	มีค่าเท่ากับ	3.50-4.49
เหมาะสมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2.50-3.49
เหมาะสมน้อย	มีค่าเท่ากับ	1.50-2.49
เหมาะสมน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1.00-1.49

ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน
ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

เกณฑ์การประเมินผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. จุดประสงค์การเรียนรู้	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.86	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน	4.53	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 ระบุพฤติกรรมได้ชัดเจน	4.53	เหมาะสมมากที่สุด
1.4 สามารถประเมินผลได้	4.47	เหมาะสมมาก
2. เนื้อหา	4.62	เหมาะสมมากที่สุด
2.1 เหมาะสมกับเวลา	4.23	เหมาะสมมาก
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน	4.77	เหมาะสมมากที่สุด
2.3 จัดเรียงเป็นไปตามลำดับ	4.71	เหมาะสมมากที่สุด
2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.74	เหมาะสมมากที่สุด
2.5 น่าสนใจ	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนการสอน	4.67	เหมาะสมมากที่สุด
3.1 สร้างความสนใจของผู้เรียน	4.57	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
3.3 ก่อให้เกิดความกึกก้องสร้างสรรค์	4.58	เหมาะสมมากที่สุด
3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.81	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมินผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้ ความสามารถของนักเรียน	4.72	เหมาะสมมากที่สุด
3.6 ช่วยให้อ่านหนังสือได้ดีขึ้น	4.70	เหมาะสมมากที่สุด
3.7 ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.78	เหมาะสมมากที่สุด
3.8 บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้	4.61	เหมาะสมมากที่สุด
4. สื่อการเรียนการสอน		เหมาะสมมากที่สุด
4.1 สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	4.73	เหมาะสมมากที่สุด
4.2 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.68	เหมาะสมมากที่สุด
4.3 ทำให้การเรียนการสอนบรรลุ วัตถุประสงค์	4.54	เหมาะสมมากที่สุด
4.4 ได้รับความสนใจของนักเรียน	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
4.5 ช่วยทำให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น	4.47	เหมาะสมมาก
4.6 ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี	4.68	เหมาะสมมากที่สุด
4.7 สะดวกต่อการนำไปใช้	4.52	เหมาะสมมากที่สุด
4.8 มีคุณภาพดีไม่แตกหักหรือเสียหายง่าย	4.48	เหมาะสมมาก
5. การประเมินผล	4.58	เหมาะสมมากที่สุด
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.77	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

เกณฑ์การประเมินผล	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
5.2 วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา	4.51	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 วัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน	4.46	เหมาะสมมาก
รวมเฉลี่ย	4.61	เหมาะสมมากที่สุด

จากตาราง 6 ผลการประเมินความคิดเห็นโดยเฉลี่ยรวมของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน ปรากฏว่านักเรียนเห็นว่าการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.61 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ยังพบว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด แต่ถ้ามองพิจารณาเป็นรายข้อย่อย ๆ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด จะมีเพียงบางข้อย่อยเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมาก เช่น

ข้อ 1.4 จุดประสงค์สามารถประเมินได้ ค่าเฉลี่ย = 4.47

ข้อ 2.1 เนื้อหาเหมาะสมกับเวลา ค่าเฉลี่ย = 4.23

ข้อ 4.5 สื่อการสอนช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ค่าเฉลี่ย =

4.47

ข้อ 4.8 สื่อการสอนมีคุณภาพไม่แตกหักง่าย ค่าเฉลี่ย = 4.48

ข้อ 5.3 การประเมินผลวัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน ค่าเฉลี่ย = 4.46

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนได้อย่างดียิ่ง

สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชา
สังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งมีขั้นตอนในการศึกษาและผลของการศึกษา
สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 วิชา
สังคมศึกษา ส 102 ประเทศของเรา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จำนวน 1 ชุด
รวม 5 หน่วยย่อย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา (ส 102) เรื่อง
พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
ชุดการสอน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน
2 ห้องเรียน นักเรียน 90 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน
ซึ่งเรียนแผนการเรียนเฉพาะวิชาสามัญ ส่วนกลุ่มที่ 2 จำนวน 4 ห้องเรียน ซึ่งเรียน
แผนการเรียนวิชาสามัญและวิชาชีพ แล้วทำการสุ่มมากลุ่มละ 1 ห้องเรียน ด้วยวิธีการ
จับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างชุดการสอน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และ
แบบเรียนวิชาสังคมศึกษา ศ 102 ประเทศของเรา แล้วเลือกเอาเนื้อหาเรื่อง
พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย มาสร้างเป็นชุดการสอน ได้ชุดการสอน 1 ชุด
5 หน่วยการสอน ใช้เวลาในการทดลองสอนหน่วยละ 50 นาที หน่วยการสอนมีดังนี้

หน่วยที่ 1 การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์

หน่วยที่ 2 ฐานะของพระมหากษัตริย์

หน่วยที่ 3 ความสำคัญของพระมหากษัตริย์

หน่วยที่ 4 อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์

หน่วยที่ 5 ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย 1 ฉบับ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ระยะเวลาการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพมาแล้ว มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และมีค่าความเชื่อมั่น .84

3. การสร้างแบบประเมินผลชุดการสอน เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่ประสบการณ์กับชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยถามในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 3.1 ภูมิองค์กร
- 3.2 เนื้อหา
- 3.3 แผนการสอน
- 3.4 สื่อการสอน
- 3.5 กลองชุดการสอน
- 3.6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

4. การสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยถามในหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4.2 เนื้อหา
- 4.3 กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4.4 สื่อการเรียนการสอน
- 4.5 การประเมินผล

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ในการออกหนังสือ เพื่อขออนุญาตทำการทดลองสอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองสอนระหว่างวันที่ 16-22 กุมภาพันธ์ 2531 ขณะที่ทดลองสอน ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง แต่ก่อนที่จะทำการทดลองสอน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วจึงดำเนินการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนเบื้องต้นทดลองสอนเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) อีกครั้งหนึ่งโดยใช้ชุดการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งหมายถึงจำนวนนักเรียนทั้งแถวร้อยละ 80 ขึ้นไป ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80
2. การวิเคราะห์หาความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t -test (Dependent Sample)
3. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยจากผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน โดยใช้เกณฑ์พิจารณาของเบส์ท์ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์เฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

4. การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยจากผลการประเมินความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์พิจารณาของเบสต์ และผู้วิจัยเลือกใช้เกณฑ์เฉลี่ย ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ในการตัดสิน

สรุปผลการทดลอง

1. ชุดการสอนที่ผู้วิจัยมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงให้เห็นว่า ชุดการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ธรรมชาติภูมิประเทศในประเทศไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ช่วยทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสามารถนำไปใช้สอนได้เป็นอย่างดี
2. คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าชุดการสอน เรื่อง ธรรมชาติภูมิประเทศในประเทศไทย ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นจริง
3. ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด
4. ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

อภิปรายผล

ผลจากการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน วิชาสังคมศึกษา ประเทศของเรา ส. 102 เรื่อง ธรรมชาติภูมิประเทศในประเทศไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ปรากฏว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.33/84.58 ซึ่งหมายความว่า จำนวนนักเรียนร้อยละ 83.33 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เฉลี่ยร้อยละ 84.58 และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ช่วยทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสอนโดยใช้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นได้อ่านขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งเป็นการแบ่งเนื้อหาออกเป็นรายคาบย่อย ๆ ใ้ทั้งหมด จำนวน 5 คาบ ใช้เวลาในการสอนคาบละ 50 นาที หลังจากนั้นจึงกำหนดคโมมติ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละคาบให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนการสร้างแผนการสอนนั้น ผู้วิจัยได้นำวิธีการสอนและกิจกรรมการสอนที่มีความหลากหลายมาบรรจุไว้ในแผนการสอนของแต่ละหน่วย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้หลายรูปแบบ อาทิเช่น บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ วิดีโอ ศูนย์การเรียนรู้ และการระดมพลังสมอง ตลอดจนการวิ่งเหย จึงทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนใจ สนุกสนาน เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศจากการเรียนที่เคยเรียนอยู่เป็นประจำ จึงไม่ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการสอน โดยใช้ชุดการสอน นอกจากนี้ชุดการสอนชุดนี้ เป็นชุดการสอนแบบสื่อประสม ที่เน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาประสมประสานกันเข้ากับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอนและประกอบกิจกรรมให้มากที่สุด โดยเน้นบทบาทของนักเรียนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตลอดจนการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ในระยะวัยรุ่นอันเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรวมกิจกรรม อยากแสดงออก ชอบสร้างสรรค์และต้องการเพื่อนมากดังนั้นชุดการสอนที่เน้นกิจกรรมกลุ่ม จึงมีผลทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนมากขึ้น ส่วนกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของ

ชุดการสอนเป็นการตรวจสอบคุณภาพ รวมถึงการตรวจความเรียบร้อย และความเหมาะสมของสื่อก่อนที่จะนำไปใช้จริง เพื่อเป็นหลักประกันว่า จะได้อะไรการสอนที่ช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ให้แก่ักเรียนได้อย่างแท้จริง โดยผู้วิจัยได้นำชุดการสอนที่สร้างเสร็จไปทดลองสอน นิสิตปริญญาตรีวิชาเอกสังคมศึกษา และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรอยเอ็ดวิทยาลัย เพื่อนำข้อบกพร่องที่ได้พบจากการทดลองสอนไปปรับปรุงแก้ไขให้ชุดการสอนมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขชุดการสอน ก่อนที่จะนำชุดการสอนไปเสนอต่อผู้มีประสบการณ์เพื่อทำการประเมินผลชุดการสอน

จากกระบวนการผลิตชุดการสอนอย่างมีระบบดังกล่าว จึงทำให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศรี พันธูธรรม (2520 : 70-74) ที่พบว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ 90/90 คะแนนเฉลี่ยหลังจากเรียนด้วยชุดการสอนสูงกว่าก่อนเรียนแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน นภา กัลยานสูตร (2521 : 108-113) พบว่า ชุดการสอนทั้ง 3 ชุดมีประสิทธิภาพ 84.41/87.87 90.58/82.62 และ 84.00/82.50 แสดงว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ชลิต พุทธิรักษา (2522 : 97-101) พบว่า ชุดการสอนทั้ง 4 ชุดมีประสิทธิภาพ 96.15/93.15 96.50/92.75 95-75/93.15 และ 97.40/94.75 แสดงว่า ชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รุจา เถาวงศ์ (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และคะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เบญจวรรณ วัฒนเสรี (2524 : 63-66) พบว่า ชุดการสอนทั้ง 2 ชุด มีประสิทธิภาพ 86.33/86.50 87.70/90.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คะแนนทดสอบก่อนเรียนและ

หลังเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการศึกษารังนี้
 ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ แส่นศักดิ์ (2530 : 59) ซึ่งทำการวิจัยเกี่ยวกับการ
 สร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์
 มาตรฐาน 80/80 และนักเรียนมีผลการทดสอบหลังเรียนกับผลการทดสอบก่อนเรียนมีความ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุด
 การสอนอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก ไอลุรีย์ ทรพพสุ (2530 : 56) พบว่า
 ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 แสดงว่าชุดการสอนที่
 สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยใ้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สมคิด ชันทอง
 (2530 : 46-47) พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
 แสดงว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยใ้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และ
 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก พิสมัย แสงพันธุ์
 (2530 : 50) พบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
 และผลการประเมินของผู้มีประสบการณ์และของนักเรียนมีความเห็นว่าชุดการสอนมีความ
 เหมาะสมมาก เกรียงไกร ใจสุข (2530 : 56) พบว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี
 ประสิทธิภาพเท่ากับ 83.85/82.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 คะแนน
 ทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพของผู้วิจัยหลายท่าน
 ซึ่งได้ผลเช่นเดียวกัน ย่อมเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า การสอนโดยใช้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ
 ช่วยทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นอกจากผลการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์
 มาตรฐาน 80/80 แล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อชุดการสอน
 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนด้วยชุดการสอน ปรากฏว่าผู้มีประสบการณ์
 เห็นว่าคู่มือครู เนื้อหา แผนการสอน สื่อการเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีความ

เหมาะสมมาก ส่วนกลองชุดการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเฉลี่ยคือ ชุดการสอนมีความเหมาะสมมากสามารถนำไปใช้สอนได้ ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนส่วนใหญ่เห็นว่า จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลในชุดการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเฉลี่ยคือ ชุดการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด เพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมหลายรูปแบบตลอดจนมีความตื่นเต้นที่ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม ขณะเดียวกันก็มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มเดียวกัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ขณะเดียวกันก็เป็นการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เมื่อกลุ่มใดเสร็จก่อนครูจะให้แรงเสริม ด้วยการให้คำชมเชย หรือไม่ก็อาจจะแสดงออกด้วยท่าทางที่เป็นการยอมรับ ดังนั้นเด็กนักเรียนแต่ละกลุ่มจึงพยายามช่วยกันที่จะประกอบกิจกรรมให้เสร็จก่อนกลุ่มอื่นเพื่อจะได้รับคำชมเชย การประกอบกิจกรรมกลุ่มจึงได้รับความร่วมมือจากสมาชิกภายในกลุ่มอย่างดี บรรยากาศของกิจกรรมในชั้นเรียนจึงมีทั้งตื่นเต้น สนุกสนาน และที่สำคัญนักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ความสามารถที่เขามีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของเด็กวัยนี้คืออยากรู้อยากเห็นอยากแสดงออก ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยนักเรียนจะได้ประกอบกิจกรรมและมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นบรรยากาศในการเรียนการสอนที่แตกต่างจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ จึงทำให้นักเรียนชอบที่จะเรียนโดยใช้ชุดการสอน ซึ่งจะเห็นได้จากผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนด้วยชุดการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการผลิตและใช้ชุดการสอน

จากกระบวนการในการผลิตชุดการสอนและการใช้ชุดการสอนนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าจะผลิตและใช้ชุดการสอนให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การสร้างชุดการสอนควรมีการวางแผนไว้อย่างชัดเจน ผู้สร้างจะต้องมีการ

เตรียมตัว มีเวลาเพียงพอ การรับสร้างชุดการสอนในระยะเวลาอันสั้นและขาดแคลนทุนทรัพย์ จะทำให้ได้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพไม่ดีพอ

2. การสร้างชุดการสอนควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสื่อการสอนที่ใช้กับเนื้อเรื่องและระดับชั้นของผู้เรียน

3. การกำหนดกิจกรรมและเนื้อหาในชุดการสอนจะต้องคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการเรียนและยังต้องคำนึงถึงสภาพห้องเรียนที่จะใช้ชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ

4. เมื่อสร้างชุดการสอนแล้วควรมีการทดลองและปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพและควรเผยแพร่ไปยังโรงเรียนอื่น ซึ่งอาจจัดในรูปของการจัดอบรม ประชุมปฏิบัติการ หรือสัมมนา เพื่อให้ครูผู้สอนได้เห็นแนวทางและมีประสบการณ์ในการสร้างและการใช้สื่อมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. ก่อนที่จะนำชุดการสอนแต่ละหน่วยไปใช้ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาคู่มือครูโดยละเอียด และปฏิบัติตามคู่มืออย่างเคร่งครัด

6. ตรวจสอบสภาพวัสดุ-อุปกรณ์ว่ามีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่ และมีสภาพที่พร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันทีหรือไม่ หรือมีวัสดุ-อุปกรณ์ใดบ้างที่จะต้องเตรียมไวล่วงหน้า ซึ่งถ้าหากครูผู้สอนได้ตรวจสอบสภาพความพร้อมของสื่อไวล่วงหน้า จะช่วยทำให้การใช้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

7. การแบ่งกลุ่มในการทำงานของนักเรียน ครูผู้สอนควรจะบอกให้นักเรียนได้แบ่งกลุ่มไวล่วงหน้าก่อนที่จะทำการเรียนการสอน เพราะจะช่วยทำให้มีเวลาในการประกอบกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในสภาพความเป็นจริงที่ผู้วิจัยพบ คือ เด็กนักเรียนจะเสียเวลากับการแบ่งกลุ่มค่อนข้างมาก ทำให้เวลาในการประกอบกิจกรรมน้อยลง ดังนั้นในการใช้ชุดการสอนครั้งต่อไป ถ้ามีกิจกรรมกลุ่ม ครูผู้สอนควรจะให้ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มมาล่วงหน้า

8. ก่อนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องอธิบายข้อตกลงเบื้องต้น

และขั้นตอนในการปฏิบัติให้นักเรียนเข้าใจเสียก่อน เพราะนักเรียนแต่ละห้องมีความสามารถในการรับรู้และปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูสอนจะต้องอธิบายให้นักเรียนทุกกลุ่มเข้าใจตรงกัน และดูแลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะจากประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพบในระหว่างการทดลองสอน พบว่า นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ห้อง ประกอบกิจกรรมเสร็จสิ้นในระยะเวลาที่แตกต่างกัน คือห้องที่ 1 เป็นนักเรียนสายวิชาสามัญ สามารถประกอบกิจกรรมเสร็จในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนห้องที่ 2 เป็นนักเรียนสายวิชาชีพ ไม่สามารถประกอบกิจกรรมได้เสร็จสิ้นในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากขาดความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติตามขั้นตอนที่บอกไว้ ดังนั้น ในการนำชุดการสอนไปใช้ ครูสอนจะต้องคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนสายวิชาชีพอย่างใกล้ชิด และที่สำคัญคือก่อนลงมือประกอบกิจกรรม ควรจะอธิบายให้นักเรียนกลุ่มนี้ฟังอย่างละเอียด เพื่อจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจตรงกัน และประกอบกิจกรรมได้เร็วขึ้น

9. การใช้ชุดการสอนจะทำให้โคลลิ นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนให้มีระเบียบวินัย สามารถทำงานด้วยตนเองและเป็นกลุ่มได้ และที่สำคัญครูจะต้องชี้แจงเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยเน้นเรื่องความเป็นผู้นำและผู้นำตาม ตลอดจนความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ครูควรได้ชี้แจงและย้ำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การใช้ชุดการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

10. ชุดการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย" นี้ เป็นชุดการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อทดลองกับนักเรียนโรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์เพียงโรงเรียนเดียว ดังนั้นถ้าต้องการนำชุดการสอนนี้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ควรจะต้องปรับปรุงชุดการสอนนี้ให้เหมาะสมกับนักเรียนในห้องอื่นนั้น ๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวทางการวิจัยนี้ไปสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพในรายวิชาอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเหมาะสมที่จะนำมาสร้างเป็นชุดการสอน
2. ควรมีการนำชุดการสอนนี้ไปทดลองใช้สอนเปรียบเทียบระหว่างการสอนปกติกับการสอนโดยใช้ชุดการสอน เพื่อจะทราบผลของการสอนทั้งสองแบบว่าเป็นอย่างไร
3. ควรนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีระดับความรู้ต่างกัน คือพวกที่มีระดับสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อจะทราบว่าชุดการสอนจะใช้ได้กับนักเรียนที่มีความสามารถทางสมองระดับใดมากที่สุด
4. ควรมีการสร้างชุดการสอนที่มีสื่อหรืออุปกรณ์ในการให้เนื้อหาแก่นักเรียนหลาย ๆ อย่างในชุดเดียวกัน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ แผนภูมิ วีดีโอ ซึ่งสื่อเหล่านี้ต่างก็มีเนื้อหาเหมือนกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูสอนสามารถเลือกสื่ออย่างใดอย่างหนึ่งไปใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น
5. ควรมีการสร้างชุดการสอนเพียงชุดเดียว แล้วนำไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนหลาย ๆ แห่ง จะทำให้ผลการวิจัยสามารถสรุปได้กว้างขวางยิ่งขึ้น และสามารถลดค่าใช้จ่ายในการสร้างชุดการสอนได้มาก
6. ควรมีการนำชุดการสอนไปใช้ทดลองสอนในช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป เพื่อศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
7. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้ชุดการสอนว่าจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ทั้งทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) และด้านทักษะ (Psychomotor Domain) หรือไม่

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- เกรียงไกร ใจสุข. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา โลกของเรา ส 306 เรื่องปัญหาประชากรและคุณภาพชีวิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. ปริญญาโท กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา
- เกษม ศิริสัมพันธ์. "คำบรรยายพิเศษเรื่องนโยบายการจัดการประถมศึกษา," ประชาศึกษา. 33(10) : 14-15 ; กรกฎาคม 2525.
- โกสุม เจริญราย. การสร้างชุดการสอนตามเอกภาพวิชาหลักการสอน และการเตรียม ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา
- คณะนิติปรัชญาเทคโนโลยีทางการศึกษา ปีที่ 1/12 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- จรรยา เอี่ยมสะอาด. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับ ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ และโดยวิธีสอนแบบบรรยาย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา
- จรรยา คุณมี. การสอนวิชาสังคมศึกษา. กานสินธุ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2520.
- . "ความล้มเหลวของครูสังคมศึกษา," มิตรครู. 20(3) : 10-11 ; กุมภาพันธ์ 2521.

- จินตนา ควงแพง. การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชา
วรรณคดีไทย เรื่องรายยาวมหาเวสสันดรชาดก ตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษา พุทธศักราช 2519. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521. อัดสำเนา
- จิรวรรณ สิทธิชัย. การศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกสร้างสิ่งทอและผลิตภัณฑ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอน
ตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา
- เฉลิม บุญธรรมเจริญ. "สื่อประถมศึกษากับการพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมในกิจกรรม
 การเรียนการสอน," ประชาศึกษา. 33 : 4-8 ; สิงหาคม 2526.
- ชม ภูมิภาค. เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- ชลิต พุทธิรักษา. การสร้างชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2522. อัดสำเนา
- ชวาล แพร่ตฤกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : แพร่ตฤกุล, 2520.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "กระบวนการสันนิเวศวิทยาการและระบบสื่อการสอน," ใน
เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เล่ม 1. หน้า 71-
 130. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา, 2523.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุภา ศินสุกุล. ระบบสื่อการสอน.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ฐิติพร เกษโกวิท. การสร้างชุดการสอนวิชาสังคมศึกษาสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
โรงเรียนครูคนเดียวในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา

ชูศรี พันธุอราม. การสร้างชุดการสอนวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. หลักการทฤษฎีเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการพิมพ์. ภาพพิมพ์ : โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, 2521.

ทัศนีย์ ผลเนืองมา. การสร้างชุดการสอนเรื่องวันลอยกระทง และวันขึ้นปีใหม่สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

ชำรง บัวศรี. "กำลังคนกับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ," วิทยารจารย์. 2(24) : 2-8 ; เมษายน-มิถุนายน 2520.

นภา กัลยาณสูตร. การสร้างชุดการสอนเรื่อง "ความกตัญญู ความเอื้อเฟื้อ และความสามัคคี สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

นาคยา บิลันธนาณนท์. การพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

นาคยา ภัทรแสงไทย. ยุทธวิธีการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีระพัฒนา, 2525.

นิภา ศรีไพโรจน์. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศึกษาพร, 2527.

นิรมล จิตทักษะ. การสร้างชุดการสอนรายบุคคลเรื่อง "สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ" สำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2528.

บุญชม ศรีสะอาด, นิภา ศรีไพโรจน์ และนุชนา ทองทวี. การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา. มหาสารคาม : โรงพิมพ์ปริศนาการพิมพ์, 2528.

บุปผา คุณมานนท์. วิธีสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุทธิดารการพิมพ์, 2527.

เบญจวรรณ วัฒนเสรี. การสร้างชุดการสอนเรื่อง สังคมและวัฒนธรรม วิชาอนุบาลกับสังคมสำหรับนิสิตระดับอุดมศึกษา ของโครงการศึกษาทั่วไป. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : 2524. อัดสำเนา

ประคับ เรืองมาลัย. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

พรรณีภา สันติพงษ์. การสร้างชุดการสอนเพื่อช่วยผู้ปกครองเตรียมความพร้อมทางการอ่านแก่เด็กก่อนวัยเรียนที่ยังไม่รวมในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

พลอย เจริญสุข. การเปรียบเทียบการสอนแบบใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ เรื่อง ปัญหาสังคมและการแก้ปัญหาสังคม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับวิทยาลัยครูอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา

พัฒนา จันทนา. "การติดตามผลการประชุมปฏิบัติการสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น," ใน วิจัยสนเทศ. หน้า 45. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

พินิจศรี วาสนสมิตทิ. "หลักสูตรสังคมศึกษา," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนสังคมศึกษา เล่มที่ 1. หน้า 81-142. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช, 2526.

พิสมัย ถิลาแก้ว. การสร้างชุดการสอนจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ สำหรับ

โรงเรียนสตรีรัตนบทวี เรื่องสรีรวิทยา สำหรับห้องเรียนแบบหน่วยการเรียนรู้.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.

พิสมัย แสงพันธุ์. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา รายวิชา ส 203

เรื่องความรู้เกี่ยวกับทวีปเอเชีย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา

ตอนตน พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา.

เพ็ญศรี สร้อยเพชร. การสร้างชุดการสอนเรื่อง การใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน

• วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 สำหรับปริญญาตรี วิทยาลัยครู

นครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

อัดสำเนา.

มนีรัตน์ แสนศักดิ์. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพวิชาสังคมศึกษา ส 101 ประเทศ

ของเรา เรื่อง "โครงสร้างของสังคมไทยและวัฒนธรรมในการดำรงชีพ" ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนตน พุทธศักราช 2521.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา

มัลลิกา เกาพิจิตร. "รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน," มศว. ปทุมวัน. 1 :

19-25; กันยายน 2522.

บุพดี อธิรัตนปัญญา. การสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถม

ศึกษาปีที่ 2 ให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง โดยวิธี

วิเคราะห์ระบบ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

ยุพา วัฒนนิพนธ์. การสร้างชุดการสอนความพรอมทางสติปัญญา สำหรับเด็กปฐมวัย

เรื่อง "การฝึกความคิดสร้างสรรค์". วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา

ยุพิน กันตะโยธิน. การสร้างสรรค์การสอนวิชาภาษาไทย เรื่องความสามัคคี สำหรับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

เกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

รัศมี ภิบาลแพน. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ชุดการสอนในวิชา
สังคมศึกษา ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีวินัยและความรับผิดชอบสูง กับกลุ่มนักเรียน
ที่มีวินัยและความรับผิดชอบต่ำ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2526.

รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2527.

รุจา เถาวงศ์. การสร้างสรรค์การสอนแบบศูนย์การเรียน วิชาภาษาอังกฤษ เรื่อง
"คำที่เป็นคำถาม" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

ลัดดา สุขปรีดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศักดิ์โสภณ

การพิมพ์, 2524.

———. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

พิมพ์เนศ, 2522.

วันทนี ชูศิลป์. สถิติและการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

วาสนา ขาวนา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสยามการพิมพ์,

2522.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์พรเนตรการพิมพ์, 2525.

วิญญู มีมั่งคั่ง. การสร้างสรรค์การรวบรวมเอกสารวิชาการแพทย์เบื้องต้น ตามหลักสูตร
อบรมบุคลากรสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

วิมลศรี รักษาพัชรวงค์. การสร้างสรรค์การสอนเรื่อง การอนุรักษ์ดินและการอนุรักษ์น้ำ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

วิไลลักษณ์ ภูักดี. การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง วรรณกรรมระสังขาร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทาศิลป์ประชาสรรค์ จังหวัด
นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2529. อุดสาเนา.

วิวัฒนา กาญจนธวัช. การสร้างชุดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง แม่ศรีเรือน
ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อุดสาเนา.

วิเศษศักดิ์ โคตรอาษา. การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชา
ภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อุดสาเนา.

วีรวัฒน์ ขอยหิรัญ. การเปรียบเทียบผลการสอนเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ ด้วยชุด
การสอนตามระบบการสอนของแกงเย กับการสอนแบบบรรยาย ในระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2526. อุดสาเนา.

ศึกษาริการ, กระทรวง. รายงานการวิจัยการประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศีลธรรมและพลศึกษา จริยธรรม และ
ประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2527.

———. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2520.

สมเกียรติ สุริยกุล. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิธีสอน
ในวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการกลุ่ม
สัมพันธ์และการใช้คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิตยกร กรมสามัญศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อุดสาเนา.

สมคิด ชันทอง. การสำรวจผลการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา ส 606 เรื่อง "ศาสนาพุทธ" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. ปรินซ์นิพนธ์ กณ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา.

สมคิด วงศ์นาค. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตรรกศาสตร์ สัญลักษณ์ โดยใช้ชุดการสอนตามเอกภพภาพกับการสอนแบบบรรยาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สมพงษ์ สังข์ประสิทธิ์. การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 ของครูฝึกสอนและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น, 2525. อัดสำเนา.

สมภพ จรพิภพ. การเปรียบเทียบการสอนโดยใช้ชุดการสอนปกติเรื่องความแตกต่างของ ขนบและเมือง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยครูจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การวิจัยเชิงบรรยาย," ใน รวมบทความการวิจัยทางการศึกษา หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย เล่ม 2. หน้า 148-149. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สันต์ ธรรมบำรุง. การสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์, 2523.

สันต์ ภิบาลสุข และ พิมพ์ใจ ภิบาลสุข. สื่อการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีรพัฒน์ การพิมพ์, 2525.

สิริวรรณ ศรีพหล. "การวิเคราะห์การเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา," ใน เอกสาร การสอนชุดวิชาการสอนสังคมศึกษา เล่มที่ 1. หน้า 135-184. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

สิริวรรณ สุวรรณอากาศ. "แนวโน้มของสังคมศึกษาในปัจจุบัน," คุรุปริทัศน์, 5 (5) : 68-71 ; พฤษภาคม 2523.

สุปราณี บัวเพชร. การสร้างชุดการสอนเรื่อง "จังหวัดเชียงใหม่ และ จังหวัดภูเก็ต" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

หทัย ตันหยง. การสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา. พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2525.

อติพร ศรียมก. "การประเมินผลสื่อการสอน," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอน ระดับมัธยมศึกษา เล่ม 3. หน้า 207-254. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

อนุพงษ์ ปุณฺณพิริกุล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา เรื่องปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง โดยวิธีสอนแบบสืบสวน สอดสวนกับวิธีสอนตามปกติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบวกของ จังหวัด นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา

อำไพ หวังพงษ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่อง "ความเข้าใจแผนที่" ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ โดยไชยพรเรียนโปรแกรมกับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.

ไอศุรีย์ ทรรพสุ. การสร้างชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ วิชาสังคมศึกษา ส 401 เรื่อง "สังคมเมือง สังคมชนบท" สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2530. อัดสำเนา

- Anderson, R.M. "Self Instruction as a Method of Preparing Elementary Schools Social Studies Teacher Trainees Apply an Inductive Teaching Model," Dissertation Abstracts International. 42 : 4795-A ; May, 1982.
- Best, Joan W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall, 1970.
- Boudreaux, Patsy L.A. "A Comparison of Effectiveness of Teaching Ninth Grade Earth Science by a Traditional Approach, and a Multi-Media Approach," Dissertation Abstracts. 36 : 2119-A ; October, 1975.
- Brawley, O.D. "A Study to Evaluate the Effects of Using Multi-Media Instructional Modules to Teach Time-Telling to Relatred Learners," Dissertation Abstracts. 35 : 4280-A ; January, 1975.
- Brown, James W. A.V. Instruction Technology, Media and Methods. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Edward, Krug A. Social Studies : Inquiry in Elementary Classroom. Indianapolis : Bobbs-Merrill, 1966.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Princeton, Educational Testing Service, 1952.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. New York : McGraw-Hill, 1981.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw-Hill, 1973.
- Harper, Masthajane Armstrong. "The Development and Evaluation of Multi-Media Self-Instruction Package in Begining French of Tarent County Junior College," Dissertation Abstracts International. 32 : 5619-A ; April, 1972.
- Harris, S.C. "An Evaluative Study Involving the Development and Field-Testing of a Values-Classification Module for Teacher education Students which offers Alternate Paths Based on Cognitive Style," Dissertation Abstracts International. 36 : 2613-2614-A ; November, 1975.
- Houston, Robert W. and others. Developing Instructional Modules a Modular System for Writing Modules. Texas : College of Education, University of Houston, 1972.

- Kidd, Alice Rease. "The Development of an Instructional Package for High School Geometry Teacher and a Study of the Effectiveness of Its Use in Inservice Training," Dissertation Abstracts International. 32 : 5669-5670-A ; March, 1970.
- Langstaff, Anne Louise. "Development and Evaluation of Auto Instruction Media Package for Teacher Education," Dissertation Abstracts International. 33 : 1566-A ; October, 1972.
- McColeman, James Wesley. "Relationship between the Use of Learning Activity Package, Group Activities and the Preference of Student Toward the Social Studies Course," Dissertation Abstracts International. 36 : 109-A ; July, 1975.
- Meeks, Elija Bruce. "Learning Package Versus Conventional Method of Instruction," Dissertation Abstracts International. 33 : 4295-A ; February, 1972.
- Melvin, W. "The Design and Validation of a Self Instructional Learning Package for the Acquisition of Ascending Melodic Interval Skills : A Developmental Process," Dissertation Abstracts International. 35 : 4085-A ; January, 1975.
- Michaelis, John U. Social Studies for Children : A Guide to Basic Instruction. 7th ed. New Jersey : Prentice-Hall, 1980.
- Rigby, Dorothy Sue. "The Effectiveness of Learning Activity Package Instruction Versus to Teacher Direct Method of Teaching Intermediate College Type-writing," Dissertation Abstracts. 35 : 949-A ; August, 1974.
- Sbaratta, Phillip A. "A Flexible Modular System : An Experiment in Teaching Freshmen Comparison," Dissertation Abstracts International. 36 : 1200-A ; September, 1975.
- Shorter, G.S. "Effect of Supervisor Occupational Experience Instructional Package on Vocational Agriculture Student Economic Involvement in Agriculture," Dissertation Abstracts International. 42 : 4692-A ; May, 1982.

Singarella, T.A. "The Study of Two Forms of Mediated Instruction," Dissertation Abstracts International. 42 : 4695-4696-A ; May, 1982.

Stone, James Lenious. "The Effect of Individualized Learning Activity Package in Mathematics on the Academic Achievement of Seventh and Eight Grade Students in the Demopolis City School," Dissertation Abstracts International. 36 : 690-A ; July, 1975.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประเทศไทยเรา ส.102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 50 ข้อ

เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

ภาคเรียนที่ 2

เวลา 50 นาที

คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 50 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที
2. ข้อสอบแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบชนิด 5 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ เมื่อเลือกได้แล้วให้ทำเครื่องหมาย (X) กากบาททับอักษร ก ข ค ง จ ลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้

ตัวอย่าง

คำถาม 1. การปกครองแบบใดที่สิ้นสุดลงในรัชกาลที่ 7

- ก. แบบสมบูรณาญาสิทธิราช
- ข. แบบประชาธิปไตย
- ค. แบบประธานาธิบดี
- ง. แบบประธานาธิบดี
- จ. แบบสังคมนิยม

คำตอบ ฉานักเรียนเลือกข้อ ข ให้ทำดังนี้

1. ก ข ค ง จ

3. ถ้านักเรียนเลือกตอบข้อใดเกินกว่า 1 ตัวเลือก จะถือว่าข้อนั้นผิด
4. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ทำเครื่องหมายขีดฆ่าตัวอักษรนั้น ๆ แล้ว
กาเครื่องหมายทับตัวอักษรที่เลือกใหม่ เช่น จะเปลี่ยนจากข้อ ข ไปเป็น ก ให้ทำ
ดังนี้

1. ~~ข~~ ~~ค~~ ก ง จ

1. สมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองแห่ง
กรุงรัตนโกสินทร์ อยู่ในช่วงรัชกาลใด
 - ก. รัชกาลที่ 1-3
 - ข. รัชกาลที่ 1-7
 - ค. รัชกาลที่ 4-6
 - ง. รัชกาลที่ 5-7
 - จ. รัชกาลที่ 8-9
2. การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช
อยู่ในช่วงรัชกาลใด
 - ก. รัชกาลที่ 8-9
 - ข. รัชกาลที่ 4-6
 - ค. รัชกาลที่ 3-5
 - ง. รัชกาลที่ 1-7
 - จ. รัชกาลที่ 1-3
3. การปกครองแบบใต้พระมหากษัตริย์
ทรงมีพระราชอำนาจอย่างเต็มที่
 - ก. แบบตั้งคณะนิยม
 - ข. แบบอนาธิปไตย
 - ค. แบบประชาธิปไตย
 - ง. แบบระบอบาณานิคม
 - จ. แบบสมบูรณาญาสิทธิราช
4. ในสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง
การขึ้นครองราชสมบัติ นอกจากจะเป็น
ไปตามกฎมณเฑียรบาลแล้ว ยังได้รับ
ความเห็นชอบจากใคร
 - ก. พระบรมวงศานุวงศ์
 - ข. คณะองคมนตรี
 - ค. คณะรัฐมนตรี
 - ง. รัฐสภา
 - จ. วุฒิสภา
5. กฎมณเฑียรบาลที่ได้ในช่วงก่อนเปลี่ยนแปลง
การปกครอง คราวขึ้นในสมัย รัชกาลที่ 5
 - ก. พระเจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบรมโกศ
 - ค. พระบรมไตรโลกนาถ
 - ง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว
 - จ. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว
6. พระมหากษัตริย์องค์ใดตรากฎมณเฑียร
บาล ขึ้นใช้ใหม่ในปี 2467
 - ก. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า
เจ้าอยู่หัว
 - ข. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว

- ค. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ง. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- จ. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
7. ปัจจุบันการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์จะทรงได้รับความเห็นชอบจากใคร
- ก. รัฐสภา
- ข. วุฒิสภา
- ค. คณะรัฐมนตรี
- ง. คณะองคมนตรี
8. คณะบุคคลที่รวมกันขึ้นก่อนและเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 เรียกว่าอะไร
- ก. คณะปฏิรูป
- ข. คณะปฏิวัติ
- ค. คณะราษฎร
- ง. คณะเสรีไทย
- จ. คณะองคมนตรี
9. การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นในรัชกาลใด
- ก. รัชกาลที่ 6
- ข. รัชกาลที่ 7
- ค. รัชกาลที่ 6
- ง. รัชกาลที่ 5
- จ. รัชกาลที่ 4
10. วันที่ 5 พฤษภาคมของทุกปี จะตรงกับเหตุการณ์ในข้อใด
- ก. เปลี่ยนแปลงการปกครอง
- ข. ตรากฎหมายนิรโทษ 2467
- ค. ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรก
- ง. วันขึ้นครองราชย์สมบัติของรัชกาลปัจจุบัน
- จ. วันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
11. การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยตรงกับข้อใด
- ก. 10 ธันวาคม 2475
- ข. 24 มิถุนายน 2475
- ค. 23 ตุลาคม 2467
- ง. 5 ธันวาคม 2467
- จ. 5 ธันวาคม 2489

12. ข้อใดที่ไม่ใช่ชาวทมิฬ

- ก. กวี่
- ข. รัฐสภา
- ค. เสนาบดี
- ง. ราชนิก
- จ. พราหมณ์โรหิต

13. ข้อความจาก 1-5 ควรจัดเรียงอย่างไรจึงจะอ่านได้ความต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราวที่ถูกต้อง

1. ซึ่งทราบกันในสมัยพระบรมไตรโลกนาถ
2. ก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลงการปกครอง
3. การขึ้นครองราชสมบัติ
4. และได้รับความเห็นชอบจากพระบรมวงศานุวงศ์
5. จะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ตราว่าด้วยการขึ้นสืบวงศ์

14. ควรเริ่มต้นด้วยข้อความใดก่อน

- ก. 1
- ข. 2
- ค. 3
- ง. 4
- จ. 5

15. ข้อความใดควรเป็นข้อความสุดท้าย

- ก. 1
- ข. 2
- ค. 3
- ง. 4
- จ. 5

16. ข้อใดไม่ใช่ฐานะของพระมหากษัตริย์

- ก. ทรงเป็นจอมทัพไทย
- ข. ทรงเป็นที่เคารพสักการะ
- ค. ทรงเป็นประมุขของประเทศ
- ง. ทรงเป็นบัญชาการทหารสูงสุด
- จ. ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา

17. พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอบริหารทางใด

- ก. ศาล
- ข. รัฐสภา
- ค. องคมนตรี

- ง. รัฐบาล
- จ. สภาผู้แทนราษฎร

18. ข้อใดเป็นเครื่องยืนยันว่า พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมือง

- ก. ทรงเป็นพุทธมามกะ
- ข. ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก
- ค. ทรงใช้อำนาจอบริหารทางคณะรัฐมนตรี

- ง. ทรงใช้ค่านาจตุลาการทางศาล
 จ. ทรงไม่เลือกตั้งผู้แทนราษฎร
19. พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ในฐานะอันเป็น
 องค์อัครศาสนูปถัมภก หมายความว่า
 อย่างไร
- ก. ทรงให้พระภิกษุสงฆ์เผยแผ่
 ศาสนาได้
 ข. ทรงให้ทุกศาสนาเผยแผ่ได้ใน
 ประเทศ
 ก. ทรงรับเป็นธุระเผยแผ่ทุกศาสนา
 ในประเทศ
 ง. ทรงให้ความคุ้มครองแก่ศาสนา
 ทุกศาสนาในโลก
 จ. ทรงให้ความอนุเคราะห์แก่ทุก
 ศาสนาในประเทศ
20. ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชา-
 สนิ์ไทย ความบกพร่องในการปกครอง
 ผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ
- ก. รัฐบาล
 ข. รัฐสภา
 ค. ประชาชน
 ง. บรรดการเมือง
 จ. ข้าราชการ

21. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญ
 พระราชกุศลวันวิสาขบูชา ณ วัดพระศรี
 รัตนศาสดาราม" จากข้อความดังกล่าว
 แสดงว่าพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ใน
 ฐานะใด
- ก. ทรงอยู่เหนือการเมือง
 ข. ทรงเป็นประมุขของชาติ
 ค. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
 ง. ทรงเป็นผู้นำในการปกครอง
 จ. ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์
 อัครศาสนูปถัมภก
22. "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 พระราชดำเนินไปประกอบพิธีตั้งหมุด
 ชิงไชยเฉลิมพลสำหรับพระราชทานแก่
 ทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ"
 จากข้อความดังกล่าวแสดงว่าพระมหาก-
 ษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะใด
- ก. ทรงอยู่เหนือการเมือง
 ข. ทรงเป็นประมุขของชาติ
 ค. ทรงเป็นผู้นำในการปกครอง
 ง. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
 จ. ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์
 อัครศาสนูปถัมภก

23. พระมหากษัตริย์ทรงไม่เอนเอียงเข้า
กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จึงไม่ทรงเลือก
ผู้แทนราษฎร

- ก. ทรงเป็นกลางทางการเมือง
- ข. ทรงเป็นประมุขของชาติ
- ค. ทรงดำรงตำแหน่งของจอมทัพไทย
- ง. ทรงเป็นผู้ดำเนินการปกครอง
- จ. ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์

อัครศาสนูปถัมภก

24. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทาน
พระบรมราชโองการให้สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์นปอลที่ 2 เฝ้าฯ
เสวยในโอกาสที่เสด็จมาเยือน
ประเทศไทย จากข้อความดังกล่าว
แสดงว่าพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะใด

- ก. ทรงเป็นกลางทางการเมือง
- ข. ทรงเป็นประมุขของชาติ
- ค. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
- ง. ทรงดำรงอยู่ในฐานะเป็นที่เคารพสักการะ
- จ. ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก

25. พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการ
ทางศาล แสดงว่าพระมหากษัตริย์ทรง
ดำรงอยู่ในฐานะใด

- ก. ทรงเป็นกลางทางการเมือง
- ข. ทรงเป็นประมุขของชาติ
- ค. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
- ง. ทรงเป็นผู้ดำเนินการปกครอง
- จ. ทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์

อัครศาสนูปถัมภก

26. ประเทศไทยเป็นประเทศเอกราช
ไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศใด
จากข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึง
ความสำคัญของฐานะของพระมหากษัตริย์
ในข้อใดมากที่สุด

- ก. ทรงเป็นกลางทางการเมือง
- ข. ทรงเป็นที่เคารพสักการะ
- ค. ทรงเป็นประมุขของชาติ
- ง. ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก
- จ. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

27. ภาพของพระมหากษัตริย์ในข้อใดที่มี
ส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย
กับประเทศต่าง ๆ

- ก. ทรงเป็นรูปหมามะ
- ข. ทรงลุยเหนือการเมือง
- ค. ทรงเป็นประมุขของชาติ
- ง. ทรงเป็นผู้นำในการปกครอง
- จ. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

28. ข้อใดที่ไม่ใช่ในความสัมพันธ์ของพระมหากษัตริย์
ในระบอบประชาธิปไตย

- ก. ทรงเป็นหลักในการระงับความ
แตกต่างของคนในสังคม
- ข. ทรงเป็นหลักในการขึ้นมรดก
ทางวัฒนธรรม
- ค. ทรงเป็นหัวหน้ารัฐบาลในการ
ปกครองประเทศ
- ง. ทรงเป็นหลักในการปกครองประเทศ
- จ. ทรงเป็นสัญลักษณ์ของบ้านเมือง

29. สถาบันใดที่มีความเข้มงวดการอยู่คู่กับ
ชาติ สมควรเป็นมรดกทาง
ประวัติศาสตร์อันมีค่ายิ่งของไทย

- ก. วัด
- ข. ศาสนา
- ค. รัฐบาล

ง. รัฐสภา

จ. พระมหากษัตริย์

30. ข้อใดที่จัดว่าเป็นการสถาปนาสถาบันองค์กร

- ก. นายกรัฐมนตรี
- ข. ประธานองคมนตรี
- ค. ประธานสภามหาวิทยาลัย
- ง. ประธานชมรมลูกเสือชาวบ้าน
- จ. คณะรัฐมนตรี

31. ตามเมืองไทยราชวงศ์พระมหากษัตริย์
จะเกิดอะไรขึ้น

- ก. บ้านเมืองระส่ำระสาย
- ข. ศาสนาพุทธถูกทำลาย
- ค. เกิดระบอบเผด็จการขึ้น
- ง. โครงการปฏิรูปที่ดินหยุดชะงัก
- จ. เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

32. ข้อใดเป็นผลดีของการมีสถาบัน

- พระมหากษัตริย์
- ก. ประเทศชาติจะปลอดภัยจากศัตรู
- ข. การปฏิบัติจะไม่เกิดขึ้นในประเทศ
- ค. การพัฒนาประเทศจะเป็นไปอย่างรวดเร็ว
- ง. การปกครองระบอบประชาธิปไตย
จะมีตลอดกาลนาน
- จ. เป็นสัญลักษณ์ของความสามัคคีและ
ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคน
ในชาติ

33. สถาบันใดที่มีส่วนสำคัญในการให้
กำลังใจแก่ประชาชนช่วยระงับและ
แก้ไขความแตกต่างระหว่างประชาชน
ในสังคม

- ก. ศาล
- ข. รัฐบาล
- ค. ข้าราชการ
- ง. พรรคการเมือง
- จ. พระมหากษัตริย์

34. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
พระราชดำเนินไปมอบของขวัญให้แก่
บรรดาทหารชายแดนที่ปราจีนบุรี
แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของ
พระมหากษัตริย์ในทางใด

- ก. ด้านการสืบต่อมรดกทางวัฒนธรรม
- ข. ด้านการระงับความแตกต่างของ
คนในสังคม
- ค. ด้านความมั่นคงของชาติ
- ง. ด้านสุขภาพอนามัย
- จ. ด้านเสริมสร้างความสามัคคีของ
คนในชาติ

35. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
พระราชดำเนินไปสำรวจแหล่งน้ำเพื่อ
สร้างอ่างเก็บน้ำสำหรับสนับสนุนน้ำใน
พื้นที่เพาะปลูกของราษฎร แสดง
ให้เห็นถึงความสำคัญของ พระมหากษัตริย์
ในทางใด

- ก. ด้านการเสริมสร้างความสามัคคี
ของคนในชาติ
- ข. ด้านการเสริมสร้างความเป็นอยู่
ของประชาชน
- ค. ด้านความมั่นคงของชาติ
- ง. ด้านการปกครองบ้านเมือง
- จ. ด้านสุขภาพอนามัย

36. ประชาชนชาวไทย ถึงแม้จะมีความ
แตกต่างกับทางด้านเชื้อชาติ ภาษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ไม่ควรจะยกจน
หรือรำรวย ทางกับคนในองค์
พระมหากษัตริย์ เช่นเดียวกัน แสดง
ให้เห็นถึงความสำคัญของพระมหากษัตริย์
ในทางใด

- ก. ด้านการสืบต่อมรดกทางวัฒนธรรม
- ข. ด้านการระงับความแตกต่างของ
คนในสังคม
- ค. ด้านการเสริมสร้างความเป็นอยู่
ของประชาชน

- ง. ความมั่นคงของชาติ
 จ. การการศึกษา
37. ข้อใดเป็นอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ตามหลักประชาธิปไตย
 ก. เลือกตั้ง สภาผู้แทนราษฎร
 ข. ประกาศใช้กฎหมาย
 ค. แต่งตั้ง ปลัดกระทรวง
 ง. แต่งตั้ง ปลัดกระทรวง
 จ. แต่งตั้ง ปลัดกระทรวง
38. ข้อใดเป็นอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์
 ก. การประกาศสงคราม
 ข. การพระราชทานอภัยโทษ
 ค. การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี
 ง. การประกาศใช้และยกเลิกกฎหมาย
 จ. การแต่งตั้งองคมนตรี
39. ข้อใดเป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในด้านที่เกี่ยวกับรัฐบาล
 ก. การแต่งตั้งรัฐมนตรี
 ข. การแต่งตั้งรัฐบาล
 ค. การประกาศสงคราม

- ง. การออกพระราชกฤษฎีกา
 จ. การถอดถอนรัฐมนตรี
40. ข้อใดไม่ใช่บทบาทและหน้าที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์
 ก. การปฏิบัติตามพระบรมราชโองการ
 ข. การสวดมนต์และทำบุญ
 ค. การส่งเสริมและสนับสนุนพระราชกรณียกิจต่าง ๆ
 ง. การป้องกันสถาบันนี้ให้มีความมั่นคงปลอดภัย
 จ. ในความรู้ต่องานเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์แก่ประชาชนทั่วไป
41. ในกรณีที่ราชบัลลังก์ว่างลงเป็นหน้าที่ของผู้ใดที่จะครองเสนาพระบามผู้สืบราชสันตติวงศ์ตามกฎหมายไทย
 ก. ประธานรัฐสภา
 ข. นายกรัฐมนตรี
 ค. คณะองคมนตรี
 ง. พระบรมวงศานุวงศ์
 จ. ผู้แทนราษฎร

42. ในระหว่างที่ยังมิได้ประกาศองค์ผู้สืบ
ตำแหน่งใดของพระองค์ที่เป็นผู้สำเร็จ
ราชการแทนพระองค์ไม่ปรากฏก่อน

ก. ชูอาวุโสในพระบรมวงศานุวงศ์

ข. ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ค. ประธานองคมนตรี

ง. นายกรัฐมนตรี

จ. ประธานรัฐสภา

43. สถาบันใดที่มีอำนาจในการที่จะสนับสนุน
และชักชวนรัฐบาลให้ดำเนินการไปใน
ทางที่ชอบที่ควร

ก. คณะองคมนตรี

ข. หนังสือพิมพ์

ค. พระมหากษัตริย์

ง. สภาผู้แทนราษฎร

จ. พรรคการเมือง

44. การลงตั้งผู้สำเร็จราชการแทน
พระองค์หรือการพระราชทานอภัยโทษ
แก่ผู้ต้องหาในนามของ
พระมหากษัตริย์ เป็นผู้ใดที่จะลงมือ
รับผิดแทนโดยทรง

ก. รัฐสภา

ข. คณะรัฐมนตรี

ค. พรรคการเมือง

ง. นายกรัฐมนตรี

จ. สภาผู้แทนราษฎร

45. เพราะเหตุใดจึงกล่าวหาว่า

พระราชกรณียกิจทั้งปวงที่ได้ทรง

กระทำนั้นเป็นกิจสำคัญที่สุดที่ช่วย

ส่งเสริมความมั่นคงของสถาบัน

พระมหากษัตริย์

ก. เพราะเป็นความจริงที่ไม่มีใคร

สามารถนับเป็นได้

ข. เพราะเป็นวิธีการที่จะกระทบ

กระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

น้อยที่สุด

ค. เพราะเป็นการกระทำที่ถูกต้องที่สุด

ในระบอบประชาธิปไตย

ง. เพราะเป็นกิจกรรมที่พระมหากษัตริย์

ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ตาม

โบราณราชประเพณี

จ. เพราะเป็นกิจการที่เมื่อมีผู้ใดไว้ใน

รัฐธรรมนูญ ถึงนี้พระองค์จึงมี

หน้าที่ปฏิบัติตาม

46. เหตุใดในข้อใจที่สำคัญที่สุด ที่กล่าวได้

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงมา

จนคราพบเท่าทุกวันนี้

ก. การทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา

- ข. ใ้ระบบสอดคล้องแผนธุรกิจรวมขุนนางที่
สงสัย
- ค. ความเชื่อของประชาชนในคำ
ความเป็นสมมติเทพ
- ง. ออกกฎหมายควบคุมความเคลื่อนไหว
ของเจ้านายและขุนนาง
- จ. พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจมาก
ที่สุดจึงสามารถตั้งในทุกฝ่ายปฏิบัติ
ตามได้
47. ตัวอย่างของกิจกรรมบางอย่างที่อยู่ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ในระบอบใดอาจก่อให้เกิด
การเบี่ยงเบนเจตนาและวิธีพิจาร
กันจะทำให้กระทบกระเทือนต่อ
พระราชฐานะของพระมหากษัตริย์ได้
- ก. กิจกรรมกีฬา
- ข. กิจกรรมการเลี้ยงไก่ชน
- ค. กิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน
- ง. กิจกรรมการแข่งรถนานาชาติ
- จ. กิจกรรมตามโครงการพระราชดำริ
48. ข้อใดเป็นข้อจำกัดความมั่นคงของ
องค์พระมหากษัตริย์ที่บัญญัติไว้ใน
รัฐธรรมนูญ
- ก. ทรงดำรงตำแหน่งจนชั่วชีวิต
- ข. พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ใต้อำนาจ
- รัฐธรรมนูญ

- ค. ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้
- ง. พระราชโอรสและพระราชธิดามี
สิทธิในการสืบราชสมบัติ
- จ. มีคณะองคมนตรีคอยทำหน้าที่
ให้คำปรึกษาอยู่ตลอดเวลา
49. ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนไทยคนหนึ่ง
นักเรียนแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อ
สถาบันพระมหากษัตริย์อย่างไร
- ก. ร่วมเฉลิมฉลองวันที่ 5 ธันวาคม
- ข. ปฏิบัติตามพระบรมราชโองการ
- ค. ร่วมวิ่งการกุศล โดยเสียสละ
ราคาเสื้อ
- ง. ไม่เชื่อข่าวลือเพราะไม่มีมูลความจริง
- จ. ถูกทุกข้อ
50. การเลือกและแต่งตั้งบุคคลใดสิ่งเป็นไป
ตามพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์
- ก. นายกรัฐมนตรี
- ข. ประธานรัฐสภา
- ค. ประธานศาลฎีกา
- ง. ประธานองคมนตรี
- จ. ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ข	23. ก	45. ง
2. ง	24. ข	46. ก
3. จ	25. ง	47. ก
4. ก	26. จ	48. ก
5. ก	27. ก	49. จ
6. ง	28. ก	50. ง
7. ก	29. ข	
8. ก	30. จ	
9. ข	31. ก	
10. ง	32. จ	
11. ข	33. จ	
12. ข	34. ก	
13. ก	35. ข	
14. ข	36. ข	
15. ง	37. ข	
16. ง	38. ก	
17. ง	39. ข	
18. จ	40. ข	
19. จ	41. ก	
20. ก	42. ก	
21. จ	43. ก	
22. ง	44. ง	

แบบประเมินผลชุดการสอนสำหรับผู้มีประสบการณ์

วิชาสังคมศึกษา ส 102

เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. คู่มือครู					
2. ใบเนื้อหา					
3. แบบการสอน					
4. สื่อการสอน					
5. กองชุดการสอน					
6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์					

ผลการประเมินของผู้มีประสบการณ์ที่มีต่อการสอน

เกณฑ์การประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. คู่มือครู	4.17	เหมาะสมมาก
2. เนื้อหา	4.17	เหมาะสมมาก
3. แผนการสอน	4.33	เหมาะสมมาก
4. สื่อการสอน	4.17	เหมาะสมมาก
5. กองชุดการสอน	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์	4.00	เหมาะสมมาก
รวมเฉลี่ย	4.25	เหมาะสมมาก

ภาคผนวก ค
แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดการสอน

วิชาสังคมศึกษา ส 102

เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน
ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. จุดประสงค์ การเรียนรู้					
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา					
1.2 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจน					
1.3 ระบุพฤติกรรมให้ชัดเจน					
1.4 สามารถประเมินผลได้					

ขอความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. เนื้อหา					
2.1 เหมาะสมกับเวลาการสอน					
2.2 เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน					
2.3 จัดเรียงเป็นไปตามลำดับ					
2.4 เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้					
2.5 น่าสนใจ					
3. กิจกรรมการเรียนการสอน					
3.1 เร้าความสนใจของผู้เรียน					
3.2 เรียงลำดับกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม					
3.3 ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์					
3.4 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
3.5 ส่งเสริมให้ได้แสดงออกตามความรู้					
ความสามารถของนักเรียน					
3.6 ช่วยให้จำบทเรียนได้ดีขึ้น					
3.7 ฝึกการทำงานกลุ่มร่วมกัน					
3.8 บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้					
4. สื่อการเรียนการสอน					
4.1 สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา					
4.2 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4.3 ได้รับความสนใจของนักเรียน					
4.4 ทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์					
4.5 ช่วยทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น					
4.6 ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี					
4.7 สะดวกต่อการนำไปใช้					
4.8 มีคุณภาพดีไม่แตกหักหรือเสียหายง่าย					
5. การประเมินผล					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
5.2 วัดได้ครอบคลุมเนื้อหา					
5.3 วัดได้ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน					

ภาคผนวก ง
ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความยากง่ายมาตรฐานของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตาราง 7 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายมาตรฐานของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ประเทศไทยของเรา ๕ 102
เรื่อง "พระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย"

ข้อที่	F	r	Δ	ข้อที่	i	r	Δ
1	.25	.36	15.7	18	.04	.25	14.0
2	.59	.45	12.1	19	.66	.52	11.4
3	.79	.37	9.7	20	.50	.36	13.0
4	.60	.33	11.9	21	.79	.57	9.7
5	.65	.75	11.5	22	.76	.43	9.9
6	.42	.37	13.9	23	.76	.62	10.2
7	.23	.32	15.5	24	.48	.24	13.2
8	.39	.42	14.1	25	.63	.47	11.7
9	.71	.56	10.6	26	.62	.30	11.7
10	.63	.47	11.7	27	.56	.29	12.2
11	.40	.33	14.1	28	.52	.40	12.6
12	.29	.43	15.3	29	.78	.59	10.0
13	.45	.52	13.5	30	.56	.33	12.4
14	.43	.49	13.7	31	.46	.36	13.4
15	.42	.21	13.6	32	.79	.57	9.7
16	.74	.50	10.4	33	.71	.56	10.6
17	.36	.26	14.9	34	.71	.56	10.6

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	F	r	Δ	ข้อที่	F	r	Δ
35	.79	.57	9.7	43	.42	.21	13.8
36	.73	.66	10.6	44	.46	.24	15.2
37	.34	.52	14.6	45	.29	.43	15.5
38	.48	.56	13.2	46	.42	.29	13.0
39	.25	.25	15.0	47	.38	.30	14.3
40	.75	.40	9.7	48	.46	.29	13.4
41	.48	.40	13.2	49	.79	.57	9.7
42	.50	.59	13.0	50	.54	.36	12.6

ภาคผนวก จ

คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 8 คะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (๖)	คะแนนความก้าวหน้า ยกกำลังสอง (๖ ²)
1	31	45	14	196
2	22	44	22	484
3	25	41	16	156
4	22	40	18	324
5	25	41	16	256
6	31	42	11	121
7	24	40	16	256
8	24	40	16	256
9	17	43	26	676
10	34	42	8	64
11	20	40	14	196
12	26	40	14	196
13	24	42	18	324
14	31	44	13	169
15	27	40	13	169
16	24	40	16	256
17	24	40	16	256
18	32	49	17	289
19	20	43	15	225

ตาราง 8 (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (d)	คะแนนความก้าวหน้า ยกกำลังสอง (d ²)
20	35	42	7	49
21	34	40	6	36
22	34	46	12	144
23	24	41	17	289
24	30	40	10	100
25	25	40	15	225
26	27	42	15	225
27	25	41	16	256
28	25	40	15	225
29	28	43	15	225
30	34	43	9	81
31	20	42	16	256
32	22	40	18	324
33	30	47	17	361
34	33	43	10	100
35	26	41	15	225
36	19	40	21	441
37	23	44	21	441

ตาราง 8 (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (B)	คะแนนความก้าวหน้า ยกกำลังสอง (B ²)
38	10	45	27	729
39	21	42	21	441
40	23	42	19	361
41	13	41	28	784
42	24	44	20	400
43	22	47	25	625
44	14	44	30	900
45	15	41	26	676
46	16	41	25	625
47	23	41	18	324
48	30	40	10	100
49	19	41	26	676
50	20	41	21	441
51	23	41	18	324
52	32	44	12	144
53	22	40	18	324
54	31	40	9	81
55	27	41	14	196
56	25	42	17	289

ตาราง 6 (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (๑)	คะแนนความก้าวหน้า ยกกำลังสอง (๑ ²)
57	17	42	25	625
58	29	41	12	144
59	19	45	26	676
60	22	43	21	441
61	20	41	21	441
62	21	41	20	400
63	23	40	17	289
64	20	43	23	529
65	25	42	17	289
66	16	44	26	784
67	16	44	26	784
68	19	44	25	625
69	29	45	14	196
70	27	46	19	361
71	20	46	26	676
72	21	43	22	484
73	24	44	20	400
74	23	42	19	361
75	20	47	27	729

ตาราง 8 (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบ หลังเรียน	คะแนน ความก้าวหน้า (๖)	คะแนนความก้าวหน้า ยกกำลังสอง (๖ ^๒)
76	26	37	11	121
77	22	35	13	169
78	25	36	11	121
79	12	38	26	676
80	16	34	18	256
81	16	33	17	289
82	17	33	16	256
83	17	36	19	361
84	26	38	12	144
85	23	37	14	196
86	23	34	11	121
87	19	35	16	256
88	17	32	15	225
89	26	33	7	49
90	16	34	18	256
คะแนนรวม	2127	3097	1370	30142
คะแนนเฉลี่ย	23.63	41.00	17.44	334.91

ตาราง 9 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ		คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ
1	45	90	18	49	98
2	44	88	19	43	86
3	41	82	20	42	84
4	40	80	21	40	80
5	41	82	22	40	92
6	42	84	23	41	82
7	40	80	24	40	80
8	40	80	25	40	80
9	43	86	26	42	84
10	42	84	27	41	82
11	40	80	28	40	80
12	40	80	29	43	86
13	42	84	30	43	86
14	44	88	31	42	84
15	40	80	32	40	80
16	40	80	33	49	98
17	40	80	34	43	86

ตาราง 9 (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ		คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ
35	41	82	51	41	82
36	40	80	52	44	88
37	44	88	53	40	80
38	45	90	54	40	80
39	42	84	55	41	82
40	42	84	56	42	84
41	41	82	57	41	82
42	44	88	58	42	84
43	47	94	59	45	90
44	44	88	60	45	90
45	41	82	61	41	82
46	41	82	62	41	82
47	41	82	63	40	80
48	40	80	64	43	86
49	41	82	65	42	84
50	41	82	66	44	88

ตาราง ๑ (ต่อ)

นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		นักเรียน ลำดับที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ		คะแนนเต็ม 50 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ
67	44	88	79	38	76
68	44	88	80	33	66
69	43	86	81	34	68
70	46	92	82	33	66
71	46	92	83	36	72
72	43	86	84	38	76
73	44	88	85	37	74
74	42	84	86	34	68
75	47	94	87	35	70
76	37	74	88	32	64
77	35	70	89	33	66
78	36	72	90	34	68

คู่มือครู

องค์ประกอบของคู่มือครูฉบับนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน
3. เนื้อหาสำหรับครู
4. แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 4.1 เรื่อง
 - 4.2 มโนคติ
 - 4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
 - 4.4.1 ขั้วนำเข้าสู่บทเรียน
 - 4.4.2 ขั้วพัฒนา
 - 4.4.3 ขั้วสรุป
 - 4.5 สื่อการสอน
 - 4.6 การวัดและประเมินผล

มีขั้นตอนดังนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ข้อปฏิบัติในการใช้ชุดการสอน

1.1 ศึกษาชุดการสอนด้วยความรอบคอบ เริ่มตั้งแต่ข้อความที่เขียนบนปกของชุดการสอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

1.2 ศึกษาคู่มือครูในการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจก่อนอย่างละเอียดรอบคอบ

1.3 ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนมีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่

1.4 ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้องและอยู่ในสภาพพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ทันที ถ้าหากชำรุดจะใคร่รีบนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.5 ครูต้องศึกษาแผนการสอนโดยละเอียดพอควร จะทำให้ทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการสอน

1.6 ก่อนสอนครูต้องศึกษาเนื้อหาที่จะสอนด้วยความละเอียดรอบคอบ

1.7 ก่อนสอนครูจะต้องสำคัญอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ให้เป็นไปตามลำดับก่อนหลัง

1.8 ก่อนการสอน ในกรณีเป็นการสอนครั้งแรก ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน และบอกข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการประกอบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

1.9 ครูวางแผนจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน โดยแจกเอกสารเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แก่นักเรียนอ่านดัง ๆ พร้อม ๆ กัน

1.10 การสอนในชั้นแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน
- ศึกษา
- สรุป

1.11 ครูควรครองบทบาทให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ของ ชั่วโมงนี้ครูจำเป็นต้องเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมมากนัก

1.12 ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรมกลุ่ม ครูควรคอยดูแลและให้คำแนะนำ สำหรับกลุ่มที่มีปัญหา

1.13 การสรุปบทเรียน ครูควรให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสช่วยกันสรุปเนื้อหา ทั้งหมดจากแผนภูมิที่เขานอยู่บนกระดาน โดยมีครูเป็นคนชี้แนะแนวทางและช่วยเหลือในกรณี ที่นักเรียนตอบไม่ได

1.14 เมื่อสิ้นสุดการประกอบกิจกรรมการสอน ครูควรตรวจและเก็บอุปกรณ์ ให้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

1. รูปภาพการขึ้นครองราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาล ปัจจุบัน 1 ภาพ
2. เอกสารที่เกี่ยวกับปฏิทินวันสำคัญของทางราชการและจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 25 เล่ม
3. รูปกระดาษสีทั้งหมด 8 ชนิด ชนิดละ 6 ตัว รวม 48 ตัว ดังรายการต่อไปนี้

- 3.1 ไก่ 6 ตัว
- 3.2 เป็ด 6 ตัว
- 3.3 หมู 6 ตัว
- 3.4 วัว 6 ตัว
- 3.5 ห่าน 6 ตัว
- 3.6 กระต่าย 6 ตัว
- 3.7 แมว 6 ตัว
- 3.8 ปลา 6 ตัว

4. แบบตรวจสอบความจำ 8 เล่ม

5. ระยะเวลาทำฉบับขกราจอบความจำ 3 แผน
6. บทเรียนสำเร็จรูปจำนวน 25 เล่ม
7. แผนภูมิสรุปหลักเกณฑ์การขึ้นครองราชสมบัติ 1 แผน
8. แผนภูมิสรุปลำดับชั้นพระราชโอรสที่มีสิทธิที่จะได้รับราชสมบัติ 1 แผน
9. แผนภูมิการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ทั้ง 9 พระองค์ 1 แผน

เนื้อหา

ในสมัยก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง คือในช่วงรัชกาลที่ 1-7 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ประเทศไทยมีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช เป็นการปกครองที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจอย่างเต็มที่ การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ ก็ยังยึดถือแบบแผนประเพณีโบราณ 2 ประการ คือ

1. การขึ้นครองราชสมบัติ จะคงเป็นไปตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ ซึ่งตราขึ้นในสมัยพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา ในสมัยก่อนกฎมณเฑียรบาลจะระบุลำดับชั้น พระราชโอรสซึ่งมีสิทธิที่จะได้รับราชสมบัติ ดังนี้คือ

- สมเด็จพระพุทธเจ้า เป็นพระโอรสที่เกิดจากพระอัครมเหสี
- พระมหาอุปราช เป็นพระราชโอรสที่ประสูติจากพระอัครชายา

ชั้นแม่ยี่เมือง

- ลูกหลวงเอก ได้แก่ พระราชโอรส ที่ประสูติจากพระมารดา ซึ่งเป็นพระราชธิดาของพระเจ้าแผ่นดินองค์ใดองค์หนึ่ง

- ลูกหลวง เป็นโอรสที่เกิดจากเจ้าจอมมารดาที่เป็นหลานหลวง
- พระเมาวราช เป็นพระราชโอรสที่เกิดจากเจ้าจอมมารดา ที่เป็น

จนชั้นนี้หรือพระสนม

2. การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ จะคงผ่านการรับรองจากพระบรมวงศานุวงศ์ และขุนนางชั้นผู้ใหญ่ ดังที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารดังนี้คือ

เสนาบดีตามาศัยราชบุโรหิตจารย์ หรือท้าวพระยาเสนาบดีมนตรีมุขทั้งหลาย
พร้อมทั้งพระสังฆราช คามวาสี อรัญวาสี หรือสมณพราหมณ์จารย์มุขมนตรี
ภริยารักปราชญ์บัณฑิตโหราราชครู สบโมสรพร้อมกัน

ต่อมาในปี 2467 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ตรากฎมณเฑียรบาล
ว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ขึ้นใหม่ แต่การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์จะคงมีค
หลักเกณฑ์ 2 ประการ คือ

ก. การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ ต้องเป็นไปตามกฎมณเฑียรบาล
ว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ 2467

ข. จะต้องผ่านการรับรองจากรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร
แต่การขึ้นครองราชสมบัติของรัชกาลที่ 6, 7 ยังยึดถือแบบแผนเดิม คือผู้ที่ให้
การรับรองคือพระบรมวงศานุวงศ์ และขุนนางชั้นผู้ใหญ่ เพราะสภาพของประเทศไทย
สมัยนั้นไม่เอื้ออำนวยให้ประชาชนทั้งประเทศ แสดงประชามติได้ เนื่องจากยังไม่มีสภา
ผู้แทนราษฎร

ในปี 2475 ตรงกับรัชสมัยของว.รมว.สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะราษฎร
ได้ทำการยึดอำนาจและเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็น
ระบอบประชาธิปไตย เมื่อ 24 มิถุนายน 2475

รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว 2475 ระบุว่า ผู้ที่เป็นกษัตริย์ของประเทศ คือผู้ที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ในรัฐธรรมนูญ
ฉบับต่อ ๆ มา มีได้กำหนดพระนามของพระมหากษัตริย์ที่จะสืบราชสมบัติ แต่ก็ยังคงยึดหลัก
2 ประการ คือ

ก. การสืบราชสมบัติให้เป็นไปตามกฎมณเฑียรบาลว่าด้วย การสืบสันตติวงศ์
2475

ข. ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร

เมื่อรัชกาลที่ 7 สละราชสมบัติ รัฐบาลมอบให้เสนาบดีกระทรวงวัง เสนอ
บัญชีรายพระนามพระราชวงศ์ที่สมควรขึ้นครองราชสมบัติต่อรัฐสภา รัฐบาลนำเสนอสภา
ผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2477 สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบ จึง
อัญเชิญพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอานันทมหิดลขึ้นเป็นรัชกาลที่ 8

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล สวรรคตเมื่อ 9 มิถุนายน
2481 รัฐบาลได้เสนอความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้อัญเชิญพระนางยาเธอเจ้าฟ้า
ภูมิพลอดุลยเดช ขึ้นครองราชสมบัติเป็นรัชกาลที่ 9

แผนการสอน

หน่วยที่ 1

เรื่อง การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์

(เวลา 50 นาที)

มโนทัศน์

การขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ไทย ต้องเป็นไปตามกฎหมายได้ยืมนามว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ ตามผู้ที่ให้ความเห็นชอบในการขึ้นครองราชสมบัตินั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของบ้านเมือง เช่น ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองผู้ให้ความเห็นชอบ คือพระบรมวงศานุวงศ์ ส่วนหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ผู้ให้ความเห็นชอบ คือรัฐสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเล่าถึงการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้
2. นักเรียนสามารถเล่าถึงการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้
3. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของการขึ้นครองราชสมบัติ ทั้งก่อนหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้
4. นักเรียนสามารถให้เหตุผลได้ว่า ทำไมจึงต้องให้รัฐสภาหรือสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นชอบในการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์
5. นักเรียนสามารถบอกรายชื่อพระนามพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทุกพระองค์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แนะนำเอกสารเรียน (3-5 นาที)

1.1 ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวันใน 1 รอบปี แล้วครูถามนักเรียนว่า ใน 1 ปี จะมีทั้งหมดกี่วัน โดยถามนักเรียน 3-4 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ 365 วัน)

1.2 ครูอธิบายคำว่า ในจำนวน 365 วัน นี้จะมีเพียงบางวันเท่านั้นที่เป็นวันสำคัญของทางราชการ เมื่อถึงวันนั้นจะมีการหยุดราชการ เช่น 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่

1.3 ครูให้นักเรียนช่วยกันแยกวันสำคัญของทางราชการที่นักเรียนรู้จัก ใครได้บอกชื่ออื่นแล้วครูก็ถามทีละคน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ 6 เมษายน เป็นวันจักรี, 13 เมษายน เป็นวันสงกรานต์, 23 ตุลาคม เป็นวันปิยมหาราช ฯลฯ) ขณะที่ครูถาม-นักเรียนตอบ ครูจะแจกเอกสารเกี่ยวกับปฏิทินสำคัญของทางราชการให้นักเรียนคนละ 1 เล่ม

1.4 ถ้ามีนักเรียนบางคนตอบวันที่ 5 พฤษภาคม วันฉัตรมงคล และให้นักเรียนบอกว่าการวันนี้มีความสำคัญอย่างไร ถ้านักเรียนตอบได้ สามารถดำเนินการตามข้อ 1.7 ได้ต่อไป

1.5 ถ้ามีนักเรียนยังไม่ตอบ วันที่ 5 พฤษภาคม วันฉัตรมงคล ครูจะต้องบอกให้นักเรียนดูปฏิทินวันสำคัญของทางราชการ เมื่อดูเสร็จ

1.6 ครูยกภาพการขึ้นครองราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ให้นักเรียนดู แล้วจึงถามนักเรียนว่า ภาพนี้จะตรงกับวันสำคัญวันใด โดยถามนักเรียน 2-3 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ 5 พฤษภาคม วันฉัตรมงคล เป็นวันคล้ายวันขึ้นครองราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน)

1.7 ครูบอกให้นักเรียนเปิดหน้า 2 ของเอกสาร เกี่ยวกับปฏิทินวันสำคัญของทางราชการ เรายกหน้าที่ 2 จะเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ 5 ข้อ นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน

2. ขั้นพัฒนา (35 นาที)

2.1 ครูอธิบายข้อตกลงเบื้องต้นให้นักเรียนทราบว่า "สำหรับการเรียนในคาบนี้จะเน้นกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้นเมื่อครูสั่งจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อมีการประกอบกิจกรรมกลุ่มมาฝึกในขณะกลุ่ม จะต้องให้ความร่วมมืออย่างดี เพราะขณะที่ประกอบกิจกรรมจะมีการประเมินผลในแต่ละกลุ่มก่อน

2.2 ครูแจกซองให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ซอง ซึ่งมีทั้งหมด 8 ซอง ภายในซองจะมีบัตรชนิดเดียวกัน 6 ตัว

2.3 ครูบอกให้นักเรียนนำรูปภาพออกจากซอง แล้วแจกเพื่อน ๆ ภายในกลุ่มเดียวกันแต่ละ 1 ตัว

2.4 ครูสั่งให้นักเรียนจับกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะต้องมีตัวอย่างละ 1 ตัว เมื่อจับกลุ่มแล้วจะมีทั้งหมด 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีสัตว์ 8 ตัว

2.5 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า "ครูจะให้เวลานักเรียนกลุ่มละ 20 นาทีสำหรับการศึกษาสัตว์ โดยสมาชิกทุกคนภายในกลุ่มจะต้องได้ถือสัตว์ทุกตัว

2.6 ขณะที่นักเรียนกำลังประกอบกิจกรรม ครูจะต้องคอยดูแล และให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่มีปัญหา

2.7 ครูแจกแบบตรวจสอบความจำรวมด้วยกระดาษคำตอบกลุ่มละ 1 ชุด

2.8 เมื่อนักเรียนทำกิจกรรม ตรวจสอบความจำเสร็จ

2.9 ครูแจกบัตรเงื่อนไขสำเร็จรูปให้นักเรียนศึกษา 2 คนต่อ 1 เดม ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูนำแผนภูมิสรุปเกี่ยวกับการขึ้นครองราชสมบัติ จำนวน 3 แผน ไปส่วนโอบอ้อมระหว่างให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุป โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือชี้แนะแนวทางให้นักเรียนสรุปโดยสังกาศว่า นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์

สื่อการสอน

1. รูปภาพการขึ้นครองราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน 1 ภาพ
2. เอกสารเกี่ยวกับปฏิทินวันสำคัญของทางราชการและจุดประสงค์การเรียนรู้
จำนวน 25 เล่ม
3. รูปภาพสัตว์มีทั้งหมด ๖ ชนิด ชนิดละ 6 ตัว รวม 48 ตัว แยกได้ดังนี้
 ไก่ 6 ตัว
 เป็ด 6 ตัว
 หมู 6 ตัว
 วัว 6 ตัว
 แมว 6 ตัว
 ช้าง 6 ตัว
 ปลา 6 ตัว
 กระต่าย 6 ตัว
4. บทเรียนสำเร็จรูปจำนวน 25 เล่ม
5. แผนภูมิสรุปเกี่ยวกับเหตุการณ์ขึ้นครองราชสมบัติ 1 แผน
6. แผนภูมิสรุปเกี่ยวกับการขึ้นครองราชสมบัติของพระมหากษัตริย์ ทั้ง
9 พระองค์ 1 แผน
7. แผนภูมิลำดับชั้นพระราชโอรส 1 แผน
8. แบบตรวจสอบความจำ 6 แบบ
9. กระดาษคำตอบแบบตรวจสอบความจำ 8 แผน

การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
๒. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
๓. สังเกตความสนใจของนักเรียน จากการซักถามและการแสดงความคิดเห็น

อย่างมีเหตุผล

๔. สังเกตจากความสามารรถในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
๕. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการเรียน
๖. ประเมินการสรุปของนักเรียนจากแผนภูมิ
๗. ประเมินจากการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและความรับผิดชอบในการ

ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คู่มือครู

องค์ประกอบของคู่มือครูฉบับนี้ มีดังนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน
3. เนื้อหาสำหรับครู
4. แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 4.1 เรื่อง
 - 4.2 มโนคติ
 - 4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.4.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
 - 4.4.2 ชี้นำพัฒนา
 - 4.4.3 ชี้นำสรุป
 - 4.5 สื่อการสอน
 - 4.6 การวัดและประเมินผล

มีขั้นตอนดังนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ก่อนใช้ชุดการสอนควรศึกษาชุดการสอนด้วยความรอบคอบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ข้อความที่เขียนบนกล่องชุดการสอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
2. ศึกษาคู่มือครูในการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจก่อนอย่างละเอียดรอบคอบ
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนว่ามีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่
4. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้องและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะนำไปใช้ได้ทันที ถ้าหากชำรุดจะได้รีบนำไปปรับปรุงแก้ไข

5. ครูต้องศึกษาแผนการสอนโดยละเอียด จะทำให้ทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ

ในการสอน

6. ก่อนสอนครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนด้วยความละเอียดรอบคอบ
7. ก่อนสอนครูจะต้องลำดับอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ให้เป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง
8. ก่อนการสอน ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน และบอกข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการประกอบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

9. ก่อนสอนทุกครั้งครูควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อน

10. การสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

- ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
- ขั้นค้นหา
- ขั้นสรุป

11. ขณะให้นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรคอยดูแลและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด และพยายามอย่าให้มีเสียงดังเพราะจะทำให้รบกวนกลุ่มอื่น ๆ

12. การสรุปบทเรียน ควรจะให้โอกาสแก่นักเรียนทุกกลุ่มได้ช่วยกันสรุป

13. เมื่อสิ้นสุดการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรตรวจและเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

รายการอุปกรณ์ในการสอน

1. ภาพชุดบุคคลในอาชีพต่าง ๆ 1 ชุด จำนวน 5 ภาพ
 - ภาพที่ 1 คือ นายแพทย์
 - ภาพที่ 2 คือ ตำรวจ
 - ภาพที่ 3 คือ ครู
 - ภาพที่ 4 คือ นักเขียน
 - ภาพที่ 5 คือ พยาบาล
2. ภาพพระมหากษัตริย์ จำนวน 1 ภาพ
3. ภาพชุดของพระมหากษัตริย์ในฐานะที่แตกต่างกัน 1 ชุด จำนวน 5 ภาพ
 - ภาพที่ 1 คือภาพพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะทรงเป็นพุทธนามกะ
 - ภาพที่ 2 คือภาพพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะทรงเป็นที่เคารพ

สื่อการระ

ภาพที่ 3 คือภาพพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะทรงเป็นประมุข

ของชาติ

- ภาพที่ 4 คือภาพพระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะทรงเป็นจอมทัพไทย
 - ภาพที่ 5 คือภาพพระมหากษัตริย์
4. บัตรคำเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 6 แผ่น
 5. บัตรคำเกี่ยวกับฐานะของพระมหากษัตริย์จำนวน 18 แผ่น
 6. สมุดภาพกิจกรรมกลุ่มจำนวน 48 แผ่น
 7. กระดาษคำตอบของกิจกรรมกลุ่ม 24 แผ่น
 8. บัตรเฉลยของกิจกรรมกลุ่ม 1 แผ่น
 9. สไลด์จำนวน 17 แผ่น

- สไลด์แจ่งจุดระสงค์ 1 แผ่น
 - สไลด์เสนอเนื้อหา 15 แผ่น
 - สไลด์สรุปสาระของพระมหากษัตริย์ 1 แผ่น
10. แบบทบทวนความจำ 12 เฉล
 11. กระดาษคำตอบแบบทบทวนความจำ 6 แผ่น
 12. บัตรเฉลยแบบทบทวนความจำ 1 แผ่น

สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมล่วงหน้า

เนื่องจากอุปกรณ์ต่อไปนี้มีขนาดใหญ่ไม่สามารถบรรจุไว้ในกล่องชุดการสอนได้
ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเตรียมอุปกรณ์ต่อไปนี้ล่วงหน้า

1. เครื่องฉายสไลด์
2. จอฉายสไลด์
3. คลิปสายไฟ
4. ตรวจสอบสภาพกระแสไฟในขณะนั้น

เนื้อหา

พระมหากษัตริย์ไทยทรงดำรงอยู่ในฐานะที่แตกต่างกันดังนี้คือ

1. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะใช้กฎหมาย
ผู้ใดละเมิดหรือกล่าวหาว่าทรงทางใดมิได้
2. พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมือง และทรงเป็นกลางทางการเมือง
โดยไม่ทรงเอนเอียงเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่จะทรงรักษาความเป็นกลางไว้อย่าง
เที่ยงบรรจบและมั่นคง

3. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย พระมหากษัตริย์ไทย นับตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ทรงเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในกองทัพ เมื่อเกิดศึกสงคราม พระมหากษัตริย์จะทรงเป็นผู้นำการรบด้วยพระองค์เอง

4. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ ดังนั้นเมื่อผู้นำของประเทศต่าง ๆ เดินทางมาเยือนประเทศไทยจึงต้องเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะประมุขของประเทศ

5. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนา หมายความว่า พระมหากษัตริย์ทรงให้ความอนุเคราะห์แก่ศาสนาทุกศาสนาที่มีอยู่ในประเทศไทย

6. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำในการปกครอง ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนในร่างกอนเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระมหากษัตริย์จะมีบทบาทอย่างมากในการปกครอง เพราะพระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจอย่างเต็มที่ ครั้นเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งอำนาจในการปกครอง เพราะในทางปฏิบัติแล้วมีผู้ใช้อำนาจในการปกครองแทนพระองค์ เช่น รัฐบาลใช้อำนาจบริหาร ศาลใช้อำนาจตุลาการ และรัฐสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติ

แผนการสอน
หน่วยที่ 2
เรื่อง ฐานะของพระมหากษัตริย์
(เวลา 50 นาที)

มโนคติ

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุดของประเทศ ดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย ทรงเป็นผู้นำในการปกครองบ้านเมืองที่มีความสามารถเป็นเลิศ ในยามสงบพระองค์จะเป็นผู้นำในการพัฒนา แต่เมื่อเกิดศึกสงครามพระองค์ทรงเป็นผู้นำในการแก้ไขสถานการณ์บ้านเมืองจากการดำรงอยู่ในฐานะดังกล่าว ทำให้พระองค์เป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดหรือกล่าวหาพระองค์ในทางใดมิได้ ทั้งนี้เพราะพระองค์ทรงเป็นกลางทางการเมือง และอยู่เหนือการเมือง นอกจากนี้พระองค์ยังอยู่ในฐานะที่ทรงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย ตลอดจนทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนาที่มีอยู่ในประเทศไทย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกพระราชนิพนธ์ของพระมหากษัตริย์ได้
2. นักเรียนสามารถจำแนกฐานะของพระมหากษัตริย์ในสถานภาพต่าง ๆ ได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายฐานะของพระมหากษัตริย์ในวิธีต่อไปนี้ได้ เจน
 - 3.1 พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดหรือกล่าวหาพระองค์ในทางใด ๆ มิได้
 - 3.2 พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือกการเมือง และทรงเป็นกลางทางการเมือง
 - 3.3 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ
 - 3.4 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกของทุกศาสนาที่มีอยู่ในประเทศไทย

3.5 ประเภทอาชีพที่ตรงตำแหน่งตำแหน่งจอมทัพไทย

3.6 ประเภทอาชีพที่ตรงเป็นผู้กำกับการปกครอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (3-5 นาที)

1.1 ครูบอกนักเรียนว่า สำหรับวันนี้ครูมีรูปภาพมาให้ให้นักเรียนดู พร้อมกับยกภาพนายแพทย์ขึ้นให้นักเรียนดู

1.2 ครูถามนักเรียนว่า "นี่คือภาพอะไร" (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ นายแพทย์)

1.3 ครูยกภาพตำรวจให้นักเรียนดู พร้อมกับถามว่า "นี่คือภาพอะไร" (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ ภาพตำรวจ)

1.4 ครูถามครูให้นักเรียนดูภาพครู ภาพนักเรียน และภาพพยาบาล และถามนักเรียนที่ดูภาพ เช่น "นี่คือภาพอะไร" (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ ภาพครู ภาพนักเรียน และภาพพยาบาล)

1.5 ครูถามนักเรียนว่า "บุคคลในภาพที่นักเรียนดูมานี้แตกต่างกันไหม" (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ แตกต่างกันไป)

1.6 ครูถามตอบว่า "เพราะบุคคลเหล่านั้นมีฐานะที่ไม่เหมือนกันใช่หรือไม่" (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ ใช่) เช่น ชายในภาพแรกมีฐานะเป็นอะไร (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ มีฐานะเป็นนายแพทย์)

1.7 ครูถามตอบว่า ภาพที่ 2 3 4 5 มีฐานะเป็นอะไร (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ มีฐานะเป็นตำรวจ ครู นักเรียน และพยาบาล)

1.8 ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า "แม้คนเพียงคนเดียว อาจมีหลายฐานะด้วยกัน เช่น ฐานะที่เป็นลูก ขณะเดียวกันก็มีฐานะเป็นนักเรียนและมีฐานะเป็นพี่ของน้อง ๆ"

1.9 กรุณากวาดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้น แล้วถามนักเรียนว่า นี่คือภาพของใคร (ถ้าตอบมีค่าว่าจะได้รับคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน)

1.10 กรุณากวาดพระมหากษัตริย์ในฐานะที่แตกต่างกันให้นักเรียนดู แล้วจึงถามนักเรียนว่า พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชฐานะตามฐานะใดหรือไม่ว่า (ถ้าตอบมีค่าว่าจะได้รับคือ ใจ)

1.11 กรุณาแจกประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ โดยใส่ในบัตรจำนวน 1 แผ่น

2. ขั้นพัฒนา (30 นาที)

2.1 กรุณานักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนเท่ากัน หรืออาจจะใกล้เคียงกัน

2.2 กรุณาแจกของกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ของ โดยแต่ละกลุ่มจะมีเนื่อหาหรือสถานการณ์ในแต่ละของที่แตกต่างกัน

2.3 ภายในแต่ละของ จะมีบัตรคำเกี่ยวกับสถานการณ์ให้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 บัตร และมีบัตรคำเกี่ยวกับฐานะของพระมหากษัตริย์จำนวน 3 บัตร

บัตรที่ 1 มีอักษร ก กำกับ

บัตรที่ 2 มีอักษร ข กำกับ

บัตรที่ 3 มีอักษร ค กำกับ

โดยสมาชิกในแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยกันคิดว่า สถานการณ์ที่อยู่ในบัตรคำนั้นจะสอดคล้องกับฐานะของพระมหากษัตริย์ในข้อใด

2.4 เมื่อแต่ละกลุ่มสามารถจับคู่ระหว่างสถานการณ์กับฐานะของพระมหากษัตริย์ได้แล้ว ให้ทุกกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 2 คน ออกไปเสนอรายงานหรืออ่านดัง ๆ ไปเพื่อนำหน้าชั้น ถ้าเช่นนั้นก็ครบทั้ง 6 กลุ่ม

2.5 กรุณาแจกชุดกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด

2.6 กรุณาเริ่มฉายสื่อให้นักเรียนดู ขณะดูภาพสื่อแต่ละภาพ นักเรียน

แต่ละกลุ่มจะต้องทำกิจกรรมไปด้วย เพราะเมื่อภาพที่ 1 ปรากฏบนจอ จะมีตัวเลือกให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตัดสินใจว่าจะเลือกฐานอะไรในข้อใด เช่น

ภาพที่ 1 แสดงว่าพระมหากษัตริย์ทรงอยู่ในฐานะใด ซึ่งในสมมุติฐานกิจกรรมกลุ่มจะพิจารณาของพระมหากษัตริย์ว่านักเรียนเลือก ดังตัวอย่าง

ภาพที่ 1	ก. ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพ
(ภาพจะปรากฏบนจอ)	ข. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
	ค. ทรงเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภก

เมื่อนักเรียนทุกคนดูภาพแล้วแต่ละภาพ สมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยกันพิจารณาภาพที่ปรากฏนั้น ว่าจะอยู่ในฐานะใด โดยมีตัวเลือกให้เลือกอยู่ 3 ตัว คือ ก ข ค เมื่อเลือกใดแล้วก็ถามหาข้อที่ได้มากที่สุดจากกลุ่มที่สุดเพียงข้อเดียวเท่านั้น ในกระดานคำตอบ

2.7 นักเรียนจะประกอบกิจกรรมนี้จนกระทั่งจบทุกภาพ

2.8 นักเรียนแต่ละกลุ่มเปลี่ยนสมมุติฐานกิจกรรมกลุ่ม เพื่อตรวจสอบ

2.9 ครูเริ่มฉายสไลด์อีกครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่ภาพที่ 1 แล้วถามทุกคนว่าภาพนั้นจะอยู่ในฐานะใด เมื่อนักเรียนตอบถูกต้องก็สามารถผ่านไปฉายภาพที่ 2 3 4 ...

12

แต่ถ้ากรณีที่ตอบไม่ถูกต้องครูสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้

2.10 ครูสำรวจกลุ่มที่ถูกมากที่สุด โดยถามนักเรียนว่ากลุ่มใดได้ 12 คะแนน กลุ่มใดได้ 11 คะแนน กลุ่มใดได้ 10 คะแนน ครูถามเกมนั้นจนกระทั่งถึงกลุ่มใดได้

1 คะแนน

3. ขั้นสรุป (10 นาที)

3.1 ครูแจกสมุด "แบบพบทวนความจำ" ให้นักเรียนกลุ่มละ 2 เล่ม
พร้อมกระดาษคำตอบ 1 แผ่น

3.2 สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มจะต้องช่วยกันคิดหาคำตอบจนกระทั่งครบ
14 ข้อ

3.3 แต่ละกลุ่มจะต้องเปลี่ยนกระดาษคำตอบกัน เพื่อตรวจคำตอบ

3.4 ก้าวแทนนักเรียน 1 คนออกมาอ่านเฉลย จนกระทั่งครบ 14 ข้อ

3.5 ครูถามนักเรียนที่แต่ละกลุ่มเกี่ยวกับคะแนนที่ได้จากการหาแบบพบทวน
ความจำ

3.6 ครูฉายสไลด์แผนภูมิสรุปเกี่ยวกับฐานะของพระมหากษัตริย์ให้นักเรียน
ดู จำนวน 1 แผ่น ซึ่งมีฐานะของพระมหากษัตริย์อยู่จำนวน 6 ข้อ คือ

ก. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใด
จะละเมิดหรือกล่าวหาหาฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้

ข. พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมืองและเป็นกลางทางการเมือง

ค. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ

ง. พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

จ. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะและองค์อัครศาสนูปถัมภก

ฉ. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำในการปกครอง

โดยผู้ที่จะสรุปคือ นักเรียนในแต่ละกลุ่ม เจน

กลุ่มที่ 1 จะต้องสรุปฐานะในข้อ ก

กลุ่มที่ 2 จะต้องสรุปฐานะในข้อ ข

กลุ่มที่ 3 จะต้องสรุปฐานะในข้อ ค

กลุ่มที่ 4 จะต้องสรุปฐานะในข้อ ง

กลุ่มที่ 5 จะต้องสรุปฐานะในข้อ จ

กลุ่มที่ 6 จะต้องสรุปงานในข้อ น
นักเขียนและลูกผสมสร้างไว้แทน 1 คน ออกมาสรุปหน้าชั้น

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพชุดบุคคลในอาชีพต่าง ๆ 1 ชุด จำนวน 5 ภาพ
ภาพที่ 1 คือ ภาพนายแพทย์
ภาพที่ 2 คือ ภาพตำรวจ
ภาพที่ 3 คือ ภาพครู
ภาพที่ 4 คือ ภาพนักเรียน
ภาพที่ 5 คือ ภาพพยาบาล
2. ภาพพระมหากษัตริย์ จำนวน 1 แผ่น
3. ภาพชุดของพระมหากษัตริย์ในฐานะที่แตกต่างกัน จำนวน 1 ชุด มี 5 ภาพ
4. บัตรคำเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 6 แผ่น
5. บัตรคำเกี่ยวกับฐานะของพระมหากษัตริย์ จำนวน 18 แผ่น
6. สมุดหัตถิกรรมกลุ่ม จำนวน 48 แผ่น
7. กระดาษคำตอบหัตถิกรรมกลุ่ม 24 แผ่น
8. บัตรเฉลยหัตถิกรรมกลุ่ม 1 แผ่น
9. สไลด์ จำนวน 17 แผ่น (แจกจุดประสงค์ 1 แผ่น เสนอเนื้อหา 15 แผ่น
สรุปงานของ พระมหากษัตริย์ 1 แผ่น)
10. แบบทดสอบความจำ 12 แผ่น
11. กระดาษคำถามแบบทดสอบความจำ 6 แผ่น
12. บัตรเฉลยแบบทดสอบความจำ 1 แผ่น

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการฟัง
2. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม
3. สังเกตจากการซักถามและแสดงความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล
4. สังเกตจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
5. ประเมินจากผลของการทำพฤติกรรมกลุ่ม
6. ประเมินจากการทำแบบทดสอบความจำ
7. ประเมินความเข้าใจของนักเรียนจากการสรุปสาระของพระมหากษัตริย์

จากสื่อ

คู่มือครู

องค์ประกอบของคู่มือครูฉบับนี้ มีดังนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน
3. เนื้อหาสำหรับครู
4. แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 4.1 เรื่อง
 - 4.2 มโนคติ
 - 4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 4.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 4.4.2 ขั้นพัฒนา
 - 4.4.3 ขั้นสรุป
 - 4.5 สื่อการสอน
 - 4.6 การวัดและประเมินผล

มีขั้นตอนดังนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ก่อนใช้ชุดการสอนควรศึกษาชุดการสอนด้วยความรอบคอบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ข้อความที่เขียนบนกล่องชุดการสอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2. ศึกษาคู่มือครูในการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจก่อนอย่างละเอียดรอบคอบ

3. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนว่ามีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่

4. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้องและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะนำไปใช้ได้ในทันที ถ้าหากชำรุดจะได้รีบนำไปปรับปรุงแก้ไข

5. ครูต้องศึกษามนการคอนโดยละเอียด จะทำให้ทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ

ในการสอน

6. ก่อนสอนครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะต้องสอนด้วยความละเอียดรอบคอบ

7. ก่อนสอนครูจะต้องลำดับอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการเรียนไปตามลำดับก่อน-หลัง

8. ก่อนการสอน ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน และบอกข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการประกอบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

9. ก่อนสอนทุกครั้งครูควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อน

10. การสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ

- ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน
- จัดปัญหา
- สรุป

11. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรคอยดูแลและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด และพยายามอย่าให้มีเสียงดังเพราะจะทำให้รบกวนกลุ่มอื่น ๆ

12. การสรุปบทเรียน ควรจะให้โอกาสแก่นักเรียนทุกกลุ่มได้ช่วยกันสรุป

13. เมื่อสิ้นสุดการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรตรวจและเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเพื่อความสะอาดในการใช้ครั้งต่อไป

รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

อุปกรณ์ในชุดการสอน ประกอบด้วย

1. เทปถัก 1 ม้วน
2. แผนภูมิแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1 แผ่น
3. วีซีดีเอชพี 1 ม้วน
4. แผนบันทึกกิจกรรม 25 เฉลย
5. กระดาษคำตอบแบบบันทึกกิจกรรมประกอบวีซีดีเอช 25 แผ่น
6. แผ่นพับเรื่องคำตอบจำนวน 7 แผ่น
 - แผ่นที่ 1 ด้านการเสริมสร้างความสามัคคีของชนในชาติ
 - แผ่นที่ 2 ด้านการสืบทอดทางวัฒนธรรม
 - แผ่นที่ 3 ด้านการเสริมสร้างความเป็นอยู่ของประชาชน
 - แผ่นที่ 4 ด้านสุขภาพอนามัย
 - แผ่นที่ 5 ด้านความมั่นคงของชาติ
 - แผ่นที่ 6 ด้านการศึกษา
 - แผ่นที่ 7 ด้านการปกครอง
7. แผนภูมิสรุปความสำคัญของระบอบทักษิณ 1 แผ่น
8. แผนฝึกหัด 25 เฉลย
9. กระดาษคำตอบ 25 แผ่น
10. บัตรเฉลย 1 แผ่น

สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมล่วงหน้า

เนื่องจากวีซีดีอุปกรณ์บางอย่าง ไม่สามารถบรรจุไว้ในชุดการสอนได้ จึงจำเป็นต้อง
 อยางป้ังที่ครูสอนจะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถดำเนินไป
 ด้วยความเรียบร้อย สำหรับชุดการสอนชุดนี้สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมล่วงหน้ามีดังนี้

1. ทับสายไฟ 1 ทับ
2. เหมวิทยุ 1 เครื่อง
3. เครื่องฉายวิดีโอ 1 เครื่อง

เนื้อหา

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญต่อสังคมไทย ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสำคัญด้านเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
2. ความสำคัญด้านการสืบมรดกทางวัฒนธรรม
3. ความสำคัญด้านการเสริมสร้างความเป็นอยู่ของประชาชน
4. ความสำคัญด้านสุขภาพอนามัย
5. ความสำคัญด้านความมั่นคงของชาติ
6. ความสำคัญด้านการศึกษา
7. ความสำคัญด้านการปกครองบ้านเมือง

แผนการสอน

หน่วยที่ 3

เรื่อง ความสำคัญของพระมหากษัตริย์

บทนำ

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญต่อสังคมไทยตลอดมา ทั้งนี้เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ทรงเป็นหลักในการสืบต่อมรดกทางประวัติศาสตร์ ทำให้ประเทศไทยสามารถดำรงความเป็นไทยมาจนตราบนานเท่านาน ประกอบกับการที่พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชจริยวัตรที่งดงามและประกอบพระราชกรณียกิจอย่างใกล้ชิดกับพสกนิกรของพระองค์ ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์กลายเป็นศูนย์รวมแห่งความรัก ความสามัคคี และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ อันเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่ส่งผลให้ไทยเป็นเอกราช และมีเกียรติศักดิ์ของตนเองมาจนตราบนานเท่านาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อสังคมและประเทศชาติได้
2. บอกประโยชน์ที่พสกนิกรได้รับจากการมีสถาบันพระมหากษัตริย์ได้
3. บอกแหล่งที่จะติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของสถาบันพระมหากษัตริย์ได้
4. บอกความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันได้

พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบันได้

5. อภิปรายสาเหตุที่ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มั่นคงถาวรหรือเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนชาวไทยได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูบอกนักเรียนว่า ครูจะเปิดเทปให้นักเรียนฟัง ขณะฟังเทป ขอให้นักเรียนจำประเด็นหรือใจความสำคัญที่ได้ยิน บทกลอนที่นักเรียนฟังนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร และเกี่ยวข้องกับใคร

1.2 ครูเริ่มเปิดเทป ซึ่งมีบทกลอนที่บรรจุในเทปมีเนื้อความดังนี้

นารมีระมากอน	พระภูมิพลมหาราช
ประมุขแห่งชาติ	แด่ทวยราษฎร์เยี่ยงบิดา
ธ. เปี่ยมด้วยพระการุณ	เมตตาคุณสุกศรรทา
วิจิตรภรณ์นา	พระปรีชาสุภราพัน
พระปิ่นเกล้าอันล้ำเลิศ	ก่อกำเนิดงานสร้างสรรค์
อันทรงคุณเอนกนิรันดร์	ทั่วเขตอันหล้ามา
ด้วยพระเนตรอันกว้างไกล	นำพระทัยทอไพเราะ
ม. โอบอ้อมป้องประธา	ทุกเวลาและทุกทาง
แนบชิดฝ่ามืออาจกัน	หามมหรรมมิอาจขวาง
วนาอันมีทาง	จะกันกลางหว่างหทัย
ทุกขสุภราภรณ์การะ	ทุกขณะแมยามไฉ
ทรงสละพระวรกาย	เพื่อชาวไทยโคสุขล้ำ
จึงชกองค์พระบึงขวัญ	พระทรงธรรมแห่งสยาม
จอมราชันกระเคืองนาม	ทรงทราบความถนอมกระบวน
พระภักทรมหาราช	ฝึกจอมปราชญ์มหศวร
ประทับในดวงใจดวงน	ไทยทั้งมวลสคู่ดี
ขอนอบน้อมแทบพระบาท	มหาราชฤดีศรี
ถวายพระพรยิ่งทวี	ผู้ภักดีช้วนรินทร์

1.3 เมื่อจึงเพ็ญ ครุตามนักเรียนว่า "บทกลอนนี้เกี่ยวกับอะไร" (คำตอบที่กล่าวว่าจะได้รับคือพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์) และเกี่ยวข้องกับใคร (คำตอบที่กล่าวว่าจะได้รับคือพระมหากษัตริย์: รัชกาลที่ 9)

1.4 จากบทกลอนดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของพระมหากษัตริย์ที่ต่อใคร (คำตอบที่กล่าวว่าจะได้รับคือประชาชน)

1.5 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน โดยชี้แนะภูมิแรงจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ขั้นพัฒนา

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน

2.2 ครูขอให้นักเรียนทราบว่า "กิจกรรมต่อไปนี้นักเรียนจะได้ดูวิดีโอ ซึ่งขณะดูวิดีโอนักเรียนจะทวเิดความคิดพิจารณาว่า ภาพวิดีโอแต่ละช่วงนั้นเป็น ความสำคัญ ของพระมหากษัตริย์ท่านใด

2.3 ครูแจกแบบบันทึกใ้กับนักเรียนกลุ่มละ 1 เล่ม แบบบันทึกนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้บันทึกเมื่อดูวิดีโอของในแต่ละช่วง โดยให้นักเรียนช่วยกันตัดสินใจรวมกันว่า ภาพวิดีโอที่อยู่ในช่วงที่ท่านมาเป็นความสำคัญท่านใด เมื่อสมาชิกของกลุ่มตัดสินใจรวมกันได้ว่าเป็นความสำคัญท่านใด ก็สามารถบันทึกลงในแบบบันทึกได้เลย

2.4 ครูเริ่มเปิดวิดีโอให้นักเรียนดู ภาพที่นักเรียนดูจะมีปรากฏเป็นช่วง ๆ เมื่อจบแต่ละช่วง จะมีภาคสรุปปรากฏในวิดีโอแล้วถามนักเรียนว่า "ภาพที่นักเรียนดูมานั้นเป็นความสำคัญของ พระมหากษัตริย์ท่านใด" ให้เวลานักเรียนตอบ 30 วินาที

2.5 ภาพวิดีโอที่นักเรียนดูจะมีทั้งหมด 7 ช่วง

ช่วงที่ 1 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้านสร้างเสริมความสามัคคีของ คนในชาติ

ช่วงที่ 2 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้านการสืบต่อคุณรททาง วัฒนธรรม

ช่วงที่ 3 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้าน การเสริมสร้างความเป็นอยู่

ของประชาชน

ช่วงที่ 4 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้านสุขภาพอนามัย

ช่วงที่ 5 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้านความมั่นคงของชาติ

ช่วงที่ 6 เป็นภาพเกี่ยวกับความสำคัญด้านการศึกษา

ช่วงที่ 7 เป็นภาพที่เกี่ยวกับความสำคัญด้านการปกครองบ้านเมือง

2.6 เมื่อฝึกเรียนรู้วิถีชีวิตและทำแบบบันทึกจบ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการบันทึกหน้าชั้นที่ละกลุ่ม จนกระทั่งครบทุกกลุ่ม

2.7 ครูนำแผนภูมิไปแขวนไว้นบนกระดาน แล้วให้นักเรียนตรวจคำตอบที่ละข้อ จากคำตอบในแผนภูมิ

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูนำแผนภูมิสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของพระมหากษัตริย์ไปแขวนไว้บนกระดานคำ แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันดัง ๆ

3.2 ครูแจกแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำกลุ่มละ 4 เอม พร้อมกระดาษคำตอบกลุ่มละ 1 แผ่น

3.3 เมื่อทำแบบฝึกหัดเสร็จ ให้ทุกกลุ่มเปลี่ยนกระดาษคำตอบกัน

3.4 หัวหน้าชั้นออกมาอ่านเฉลยจะเดียวกัน นักเรียนก็ตรวจคำตอบไปพร้อม ๆ กัน

3.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกกะแนบที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดจนกระทั่งครบทุกกลุ่ม

3.6 ครูอธิบายเพิ่มเติมกรณีข้อใดที่นักเรียนตอบผิดและยังไม่เข้าใจ

สื่อการเรียนการสอน

1. ม้วนเทป จำนวน 1 ม้วน
2. วิดีโอเทป 1 เครื่อง
3. แผนภูมิแรงจุดประสงค์การเรียนรู้ 1 แผน
4. ม้วนวีซีดี 1 ม้วน
5. เครื่องฉายวีซีดี 1 เครื่อง
6. แบบบันทึกจำนวน 25 เล่ม
7. กระดาษคำตอบแบบบันทึกกิจกรรมประกอบวีซีดี 25 แผน
8. แบบต้นแบบคำอธิบายกิจกรรมประกอบวีซีดี
9. แผนภูมิสรุปความสำคัญของพระมหากษัตริย์ 1 แผน
10. แบบฝึกหัด 25 เล่ม
11. กระดาษคำตอบ 25 แผน
12. บัตรเฉลย 1 แผน

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ
2. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม
3. สังเกตจากการซักถามและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
4. สังเกตจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
5. ประเมินจากผลงานการทำแบบบันทึก
6. ประเมินจากผลการทำแบบฝึกหัด

คู่มือครู

องค์ประกอบของคู่มือครูฉบับนี้ดังนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน
3. เนื้อหาสำหรับครู
4. แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 4.1 เรื่อง
 - 4.2 มโนคติ
 - 4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน
 - 4.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 4.4.2 ขั้นพัฒนา
 - 4.4.3 ขั้นสรุป
 - 4.5 สื่อการสอน
 - 4.6 การวัดและประเมินผล

มีขั้นตอนดังนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ก่อนใช้ชุดการสอนควรศึกษาชุดการสอนด้วยความรอบคอบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ข้อความที่เขียนบนกล่องชุดการสอน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
2. ศึกษาคู่มือครูในการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจก่อนอย่างละเอียดรอบคอบ
3. ตรวจสอบกรณีทาง ๆ ในชุดการสอนว่ามีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่
4. ตรวจสอบกรณีทาง ๆ ว่ามีความถูกต้องและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะนำไปใช้ได้ทันที ถ้าหากชำรุดจะได้รีบนำไปปรับปรุงแก้ไข

5. ครูต้องศึกษามโนกรรมการสอนโดยละเอียด จะทำให้ทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ ในการสอน

6. ก่อนสอนครูทางศึกษาเนื้อหาที่จะต้องสอนด้วยความละเอียดรอบคอบ
7. ก่อนสอนครูจะต้องลำดับอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ให้เป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง
8. ก่อนการสอน ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน และบอกข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการประกอบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

9. ก่อนสอนทุกครั้งครูควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อน
10. การสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ
 - ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน
 - อธิบาย
 - สรุป
11. ขณะให้นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรคอยดูแลและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด และพยายามอย่าให้มีเสียงดังเพราะจะทำให้รบกวนกลุ่มอื่น ๆ
12. การสรุปบทเรียน ควรจะให้โอกาสแก่นักเรียนทุกกลุ่มได้ช่วยกันสรุป
13. เมื่อสิ้นสุดการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรตรวจและเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

อุปกรณ์ในชุดการสอนประกอบด้วย

1. บัตรคำนำเข้าสู่บทเรียน 2 แผ่น
2. แผนภูมิแรงจูงใจประสงค์ 1 แผ่น
3. ซองกิจกรรมกลุ่มจำนวน 4 ซอง
4. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น
5. บัตรใบเวลา 43 แผ่น
6. บัตรคำถาม 16 แผ่น
7. กระดาษคำตอบ 16 แผ่น
8. บัตรเฉลย 4 แผ่น
9. บัตรคำใบสรุป 23 แผ่น
10. แผนผังทวนความจำ 25 ใบ
11. กระดาษคำตอบแบบทวนทวน 25 แผ่น
12. แผนภูมิเฉลยคำตอบแบบทวนทวน 1 แผ่น

สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมล่วงหน้า

1. การแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม เป็นการจัดกลุ่มตามจำนวนศูนย์การเรียน หรือองค์กิจกรรมซึ่งมีทั้งหมด 4 องค์ การแบ่งกลุ่มนี้ครูจะต้องให้นักเรียนจับกลุ่มแบ่งกันเอง โดยครูจะต้องนัดหมายให้แก่นักเรียนจัดกลุ่มให้เสร็จก่อนที่จะเข้าชั้นเรียน หรืออาจจะจัดกลุ่มหลังจากที่สิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนในคาบสุดท้ายก่อนที่จะมาถึงคาบเรียนนี้ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องมีประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน
2. การจัดโต๊ะแบบศูนย์การเรียน จะต้องจัดไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนที่นักเรียนจะเข้าชั้นเรียน การจัดโต๊ะจะต้องจัดไว้ให้อยู่ในลักษณะวงกลม ตามจำนวนศูนย์การเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 4 ศูนย์

3. ก่อนที่นักเรียนจะเข้าชั้นเรียน ครูผู้สอนจะต้องนำของกิจกรรมทั้ง 4 ของไปวางไว้ประจำศูนย์ ศูนย์ละ 1 ของ

เนื้อหา

อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แนวความคิดหลักการอำนาจการปกครองจะเปลี่ยนจากพระมหากษัตริย์ไปสู่ประชาชน แต่ในทางปฏิบัติ พระมหากษัตริย์ยังคงเกี่ยวข้องกับอยู่ไม่น้อยเลย อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์การจําแนกอธิบายได้ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ตามหลักปราชญ์ทางการเมือง กล่าวไว้ นักรัฐศาสตร์ชาวอังกฤษชื่อ Watter Bagehet ได้ระบุไว้ในหนังสือที่เขาแต่งเรื่องรัฐธรรมนูญว่า อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยมีดังนี้

- ก. ทรงมีพระราชอำนาจที่จะรับการปรึกษาหารือจากรัฐบาล
- ข. ทรงมีพระราชอำนาจที่จะสนับสนุนให้กำลังใจรัฐบาล
- ค. ทรงมีพระราชอำนาจที่จะตักเตือนรัฐบาล

ประเทศอังกฤษมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่นเดียวกับประเทศไทย พระมหากษัตริย์ของประเทศอังกฤษทรงใช้พระราชอำนาจดังกล่าวตลอดมา เราจะได้นับได้ทั้งชาวเซนต์นายกรัฐมนตรีกี่ของเขา เจ้าฟ้า เสด็จราชินีเพื่อปรึกษาหารือเรื่องราชการแผ่นดิน หลักอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ตามที่ Watter Bagehet กล่าวไว้เป็นที่ยังดำรงกันเสมอในปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ของประเทศใด โดยเราก็นับการปฏิบัติตามสมควรแก่สถานการณ์ของบ้านเมือง เช่นเดียวกัน

2. อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจการปกครองสูงสุดของประเทศ มีเนื้อหาที่ว่าควยสถาปนการปกครองที่สำคัญคือ

พระมหากษัตริย์ รัฐสภา รัฐบาล และศาลยุติธรรม โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ มักเป็นไปในทิศทางของรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นสถาบันสำคัญที่สืบเนื่องมาจาก ประวัติศาสตร์ สรุปแล้วอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในรัฐธรรมนูญ อาจจำแนกได้ เป็น 2 ลักษณะคือ

ก. อำนาจหน้าที่ที่พระมหากษัตริย์ทรงมีอย่างเต็มที่ เช่น การเลือก และแต่งตั้งองคมนตรี ข้าราชการในพระองค์ พระมเหสีของลัทธิ รัฐธรรมนูญมักระบุว่า พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและแต่งตั้งตามพระราชอัชฌาศัย

ข. อำนาจหน้าที่ที่ทรงปฏิบัติตามแนวทางการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย ได้แก่ การลงพระปรมาภิไธยในกฎหมาย พระบรมราชโองการแต่งตั้ง ข้าราชการชั้นสูงทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน การประกาศสงคราม การทำหนังสือสัญญา สันติภาพ สงบศึก การพระราชทานอภัยโทษ การลดถอนฐานันดรศักดิ์และเรียกคืน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การประกาศใช้และเลิกกฎัยการศึก เป็นต้น

ควรสังเกตว่าอำนาจหน้าที่ดังกล่าวมักเขียนเป็นจำนวนกฎหมายว่า “ทรงไว้ซึ่ง” พระราชอำนาจ อาจทำให้เข้าใจความทรงมีอำนาจจริง ๆ ความจริงจะมี มติบัญญัติในมาตราใดมาตราหนึ่งในรัฐธรรมนูญว่า “บทกฎหมาย พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการใด ๆ อันเกี่ยวกับราชการแผ่นดินต้องมีรับสนองพระบรมราชโองการ” นั่นคือในทรงอำนาจโดยตรง หน้าที่ดังกล่าว รัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติ แต่เสนอให้ตรงลงพระปรมาภิไธย รับสนอง พระบรมราชโองการต้องรับมีคชอบ

3. ถ้าอำนาจที่อื่น ๆ เป็นอำนาจหน้าที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ในบรรดาประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หลายประเทศในโลกพระมหากษัตริย์จะทรงปฏิบัติไม่เหมือนกัน แล้วแต่ประวัติความเป็นมา ของประเทศ ลักษณะแวดล้อมของแต่ละประเทศ

สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ทรงปฏิบัติ พระราชกรณียกิจในด้านการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชนโดยใกล้ชิดสม่ำเสมอมาตั้งแต่

เริ่มขึ้นกรวยราชสมบัติ ทรงบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชนและบ้านเมืองทุกด้าน มีด้าน การศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น เป็นที่ประจักษ์แก่ ปวงประชาราษฎรไทยและชาวต่างประเทศโดยทั่วไป พระราชนิพนธ์มีมากจนสุดที่จะนำมา กล่าวได้ กระทรวงศึกษาธิการได้รวบรวมพิมพ์เป็นหนังสือเรื่อง “โครงการต่าง ๆ ที่ ดำเนินการตามพระราชดำริ” นอกจากนี้ยังมีผู้รวบรวมเขียนไว้ในที่อื่น ๆ อีกมากมาย พระราชนิพนธ์จึงกล่าวเป็นนามที่มีคุณค่าของประชาชนชาวไทยได้ตลอดทั้งปวง และ ก่อให้เกิดความมั่นคงแก่ชาติในทางกลางความสันติสุขของเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน

แผนการสอน
หน่วยที่ 4
เรื่อง อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์

มโนทัศน์

พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจในคำปรึกษา สนับสนุน และชักชวน คณะรัฐมนตรี เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีพระราชอำนาจและภารกิจต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ซึ่งมีทั้งส่วนที่พระองค์ทรงมีโดยชอบเต็มที และส่วนที่ ทรงใช้ซึ่งพระราชอำนาจ เพียงเท่านั้น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรี
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคำว่า อำนาจเต็ม ใจโดยชอบเต็มที กับอำนาจที่พระองค์ทรงใช้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 1.1 ครูยกบัตรคำแผ่นที่ 1 และแผ่นที่ 2 ขึ้นให้นักเรียนดูพร้อมกับ ซึ่งข้อความที่บรรจุอยู่ในบัตรมีดังนี้คือ
บัตรคำแผ่นที่ 1 "พระเจ้าแผ่นดิน"
บัตรคำแผ่นที่ 2 "พระเจ้าอยู่หัว"

1.2 กรุณานักเรียนว่า คำว่า "พระเจ้าแผ่นดิน" หมายความว่าอย่างไร
ถามนักเรียน 2-3 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเจ้าของ
แผ่นดินทั้งหมด)

1.3 กรุณานักเรียนว่า แล้วคำว่า "พระเจ้าอยู่หัว" หมายความว่า
อย่างไร ถามนักเรียน 2-3 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ พระมหากษัตริย์เป็น
ของสูง สมควรเทิดทูนไว้เหนือหัว ประชาชนจะเคารพตบมือไหว้)

1.4 จากข้อความในบัตรคำทั้ง 2 แผ่น แสดงว่าพระมหากษัตริย์มีอำนาจ
มากหรือน้อย (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ พระมหากษัตริย์มีอำนาจมาก)

1.5 การปกครองแบบใดที่พระมหากษัตริย์มีอำนาจเต็มที่ ถามนักเรียน
2-3 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช)

1.6 กรุณานักเรียนว่า ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีการปกครองแบบใด
ถามนักเรียน 2 คน (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ แบบประชาธิปไตย)

1.7 นักเรียนอยากทราบว่า พระมหากษัตริย์ในระบบประชาธิปไตย
มีอำนาจหน้าที่อย่างไร (คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ อยากทราบว่า)

1.8 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ โดยใช้แผนภูมิไป
แขวนไว้บนกระดานแล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกันดัง ๆ

2. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม

2.2 ครูแจกซองกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ซอง แต่ละซองจะมีข้อความ
และเนื้อหาที่แตกต่างกัน ภายในแต่ละซองประกอบด้วย

บัตรคำสั่ง 1 แผ่น

บัตรเนื้อหา 15 แผ่น

บัตรคำถาม 4 แผ่น

2.3 โครงกิจกรรมทั้ง 4 ของ ประกอบด้วย

ของที่ 1 เนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในระบอบ
ประชาธิปไตย

ของที่ 2 เนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ที่ทรงมี
อย่างเต็มที่

ของที่ 3 เนื้อหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่ทรงปฏิบัติตามแนวทาง
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

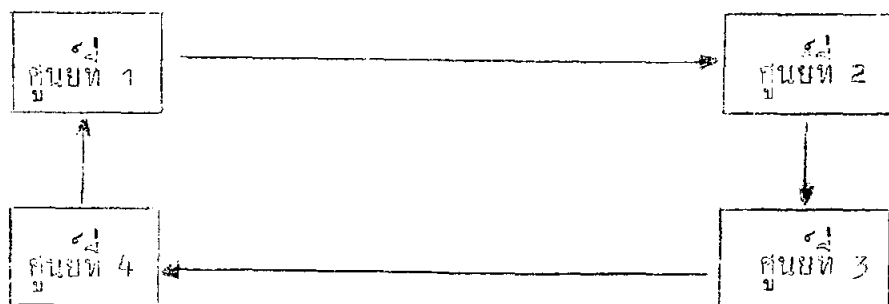
ของที่ 4 อำนาจหน้าที่อื่น ๆ เช่น พระราชกรณียกิจต่าง ๆ

2.4 เมื่อแต่ละกลุ่มได้รับรองกิจกรรม หัวหน้ากลุ่มนำบัตรคำตั้งออกจากของ
แล้ววางคั้ง ๆ ให้สมาชิกฟัง

2.5 หัวหน้ากลุ่มและกลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้สมาชิกคนละ 1 เล่ม เพื่อ
อ่านบัตรเนื้อหาเสร็จ สมาชิกทุกคนที่อยู่ในแต่ละศูนย์จะต้องช่วยกันตอบคำถามในบัตร
คำถาม รวมเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์ประมาณ 8 นาที

2.6 การเปลี่ยนกลุ่มจะทำให้เมื่อนักเรียนทุกคนประกอบกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว
แล้ว หรืออย่างน้อย 2 กลุ่ม เสร็จพร้อมกันอาจเปลี่ยนกันได้ การเปลี่ยนกลุ่มทำได้ดังนี้
คือ กลุ่มที่ 1 ไปกลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 2 ไปกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 3 ไปกลุ่มที่ 4 กลุ่มที่ 4 ไป
กลุ่มที่ 1 หรืออาจจะเปลี่ยนแบบ กลุ่มที่ 1 ไปกลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 2 ไปกลุ่มที่ 4

แผนผังการจัดชั้นเรียนอาจทำได้ดังนี้

2.7 เมื่อทุกกลุ่มได้ศึกษาครบทั้ง 4 ศูนย์แล้ว ครูถามนักเรียนที่ละกลุ่มว่า
อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ที่ได้ศึกษามานี้มีประเภท ตามนักเรียนทุกกลุ่ม (คำตอบ
ที่คาดว่าจะได้รับคือ 4 ประการคือ

- อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย
- อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ทรงมีได้อย่างเต็มที่
- อำนาจหน้าที่ตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
- อำนาจหน้าที่อื่น ๆ

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูนำบัตรคำ 4 แผ่นไปติดไวบนกระดานดำ ซึ่งบัตรคำแต่ละแผ่น
มีข้อความดังนี้

บัตรแผ่นที่ 1 อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย

บัตรแผ่นที่ 2 อำนาจหน้าที่ของพระมหากษัตริย์ทรงมีได้อย่างเต็มที่

บัตรแผ่นที่ 3 อำนาจหน้าที่ตามแนวทางการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตย

บัตรแผ่นที่ 4 อำนาจหน้าที่อื่น ๆ

3.2 ครูแจกบัตรคำจำนวน 19 แผ่น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ย่อย ๆ ของบัตร
คำทั้ง 4 แผ่น ที่ครูติดไวบนกระดานดำ เพื่อให้นักเรียนนำบัตรคำเหล่านี้ไปติดให้ตรงกับ
บัตรคำที่ครูติดไว้

3.3 การแจกบัตรคำย่อย ครูจะสุ่มแจกให้กับนักเรียนโดยไม่คำนึงถึงกลุ่ม
แต่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ได้บัตรคำปริมาณกับเพื่อนได้ เพื่อนำไปติดให้ตรงกับอำนาจ
หน้าที่หลักที่ครูติดไว้แล้ว

3.4 เมื่อนักเรียนนำบัตรคำไปติดบนกระดานเสร็จ ครูและนักเรียนช่วยกัน
ตรวจว่านักเรียนติดได้ ตรงตามหมวดหมู่ของอำนาจหน้าที่หรือไม่

3.5 ในกรณีที่คิดได้ยังไม่ถูกต้อง ครูจะขออาสาสมัครไปเปลี่ยนแปลง
ตำแหน่งเพื่อคิดใหม่ให้ตรงตามหมวดหมู่ของอำนาจหน้าที่ถูกต้อง

3.6 ให้นักเรียนอ่านพร้อมกันทั้ง ๆ ตามหมวดหมู่ของอำนาจหน้าที่ที่คิดไว้
บนกระดานดำ

3.7 ครูแจกแบบทบทวนตามที่ให้นักเรียนคนละ 1 เล่ม พร้อมกระดาน
คำตอบคนละ 1 แผ่น

3.8 ครูนำแผนภูมิเฉลยคำตอบไปแขวนไว้บนกระดานเพื่อให้นักเรียนตรวจ
คำตอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำนำเข้าสู่บทเรียนจำนวน 2 แผ่น
2. แผนภูมิแจกจุดประสงค์ 1 แผ่น
3. ขอบกิจกรรมกลุ่มจำนวน 4 ขอบ
4. บัตรคำสั่ง 4 แผ่น
5. บัตรเนื้อหา 4 แผ่น
6. บัตรคำถาม 16 แผ่น
7. บัตรคำตอบ 16 แผ่น
8. บัตรเฉลย 4 แผ่น
9. บัตรคำใบ้สรุป 23 แผ่น
10. แบบทบทวนความจำ 25 แผ่น
11. กระดานคำตอบแบบทบทวน 25 แผ่น
12. แผนภูมิเฉลยคำตอบแบบทบทวน 1 แผ่น

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม
3. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการร่วมกันตัดสินใจภายในกลุ่ม
4. สังเกตจากความรับผิดชอบภายในกลุ่ม
5. ประเมินความเข้าใจของนักเรียนจากการตอบคำถามที่ซับซ้อนบนกระดานดำ

คู่มือครู

องค์ประกอบของคู่มือครูฉบับนี้

1. คำชี้แจงสำหรับครู
2. รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน
3. เนื้อหาสำหรับครู
4. แผนการสอน ประกอบด้วย
 - 4.1 เรื่อง
 - 4.2 มโนคติ
 - 4.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 4.4 กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.4.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 4.4.2 ขั้นพัฒนา
 - 4.4.3 ขั้นสรุป
 - 4.5 สื่อการสอน
 - 4.6 การวัดและประเมินผล

มีขั้นตอนดังนี้

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ก่อนใช้ชุดการสอนควรศึกษาชุดการสอนด้วยความรอบคอบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่ข้อความที่เขียนบนกล่องชุดการสอน เมื่อตรวจสอบความถูกต้อง
2. ศึกษาคู่มือครูในการใช้ชุดการสอนให้เข้าใจก่อนอย่างละเอียดรอบคอบ
3. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนว่ามีครบตามที่ระบุไว้หรือไม่
4. ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ว่ามีความถูกต้องและอยู่ในสภาพที่พร้อมจะนำไปใช้ได้ในทันที ถ้าหากชำรุดจะได้รีบนำไปปรับปรุงแก้ไข
5. ครูต้องศึกษามโนกรรมการสอนโดยละเอียด จะทำให้ทราบถึงขั้นตอนต่าง ๆ

ในการสอน

6. ก่อนสอนครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนด้วยความละเอียดรอบคอบ
7. ก่อนสอนครูจะต้องลำดับอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ให้เป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง
8. ก่อนการสอน ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน และบอกข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการประกอบกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

9. ก่อนสอนทุกครั้งครูควรแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อน
10. การสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ
 - ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
 - ชี้แจงเนื้อหา
 - ชี้แจงสรุป

11. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูควรคอยดูแลและให้คำแนะนำสำหรับกลุ่มที่มีปัญหาอย่างใกล้ชิด และพยายามอย่าให้มีเสียงดังเพราะจะทำให้รบกวนกลุ่มอื่น ๆ

12. การสรุปบทเรียน ควรจะให้โอกาสแก่นักเรียนทุกกลุ่มได้ช่วยกันสรุป

13. เมื่อสิ้นสุดการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรตรวจสอบและเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อยเพื่อความสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

รายการอุปกรณ์ในชุดการสอน

อุปกรณ์ในชุดการสอนประกอบด้วย

1. ภาพพระมหากษัตริย์ 1 ภาพ
2. ภาพธงชาติไทย 1 ภาพ
3. ภาพเกี่ยวกับศาสนา 1 ภาพ
4. แผนภูมิแจ่งจุดประสงค์การเรียนรู้ 1 แผ่น
5. สมุด "พหังสมอง" 50 เล่ม
6. กระดาษคำตอบ "การระดมพหังสมอง" 6 แผ่น
7. เทปตลับ 1 ม้วน
8. สมุด "กิจกรรมประกอบการฟังเทป" 50 เล่ม
9. กระดาษคำตอบ "กิจกรรมประกอบการฟังเทป" 6 แผ่น
10. แผนภูมิสรุป 1 แผ่น
11. แบบฝึกหัด 25 เล่ม
12. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด 25 เล่ม
13. บัตรเฉลยคำตอบแบบฝึกหัด 1 แผ่น

สิ่งที่ครูจะต้องเตรียมล่วงหน้า

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะต้องมีประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มมาล่วงหน้า
2. วิทยูเทป 1 เครื่อง
3. คลิปสายไฟ 1 ม้วน
4. ตรวจดูสายไฟในห้องที่จะต้องใช้

เนื้อหา

ในบรรดาสถาบันการปกครองที่สำคัญ คือพระมหากษัตริย์ รัฐสภา รัฐบาล และศาล สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่มีความมั่นคงที่สุดสำหรับสังคมไทย แต่ก็มีภาวะการบางอย่างที่อาจทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ขาดความมั่นคงได้ อาทิเช่น

1. ชาวสื่อ ผู้ที่มีความประสงค์รายทอดสถาบันพระมหากษัตริย์ จะพยายามปล่อยข่าวลือเพื่อเป็นการทำลายล้างความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ขาดความมั่นคง
2. การโฆษณาชักจูงให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อผลสุดท้าย เช่น การโฆษณาชักจูงให้คนทั้งหลายเห็นว่าพระมหากษัตริย์ไม่ควรปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ครั้นเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งเป็นเพียงประมุขของประเทศเพียงอย่างเดียวโดยไม่ทรงยุ่งเกี่ยวกับการะของบ้านเมืองเลย ก็อาจว่าสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่มีประโยชน์
3. การที่พยายามให้พระมหากษัตริย์เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากเกินไป ดังเช่น รัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้พระราชอำนาจแก่พระมหากษัตริย์ในการเลือกและแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทำให้พระมหากษัตริย์เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเมืองมากเกินไป อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่พระราชฐานะได้
4. การเบี่ยงเบนจุดหมายและวิธีการของกิจกรรมบางอย่างที่อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ได้ เช่น การรวมกลุ่มของลูกเสือชาวบ้าน เพื่อทำความดีวันเป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่การรวมกลุ่มกันดังกล่าวนี้ว่าเป็นอุปสรรคต่อผู้ที่ไม่หวังดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ประกอบกับการที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์พยายามให้ลูกเสือชาวบ้านจัดกิจกรรมที่รุนแรงไปเสีย เลือกประธานรุ่นจากคนที่ร่ำรวย จะทำให้กิจกรรมลูกเสือชาวบ้านถูกโจมตีได้
5. ความเข้าใจผิดในวิธีการดำเนินงานในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีคนเป็นจำนวนมากยังเข้าใจผิดคิดว่า พระมหากษัตริย์

ทรงแต่งตั้งรัฐมนตรี หรือข้าราชการตำแหน่งสำคัญ ๆ ตามพระราชอัชฌาศัย แต่ความจริง
หาเป็นเช่นนั้นไม่ พระองค์เพียงแต่ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจเพียงเท่านั้น

แผนการสอน
หน่วยที่ 5
เรื่อง ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์

มโนคติ

ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ จะส่งผลให้เกิดความมั่นคงในชาติ ซึ่งความมั่นคงจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนทุกฝ่าย ในชาติเป็นสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ได้อย่างมีเหตุผลและยกตัวอย่างประกอบได้
2. นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติ ที่จะทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (3-5 นาที)

1.1 ครูถามนักเรียนว่า “ประเทศไทยมีการปกครองแบบใด” (ถามนักเรียน 2-3 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ การปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข)

1.2 ครูถามนักเรียนต่อไปว่า “การปกครองแบบประชาธิปไตย มีสถาบันการปกครองที่สำคัญกี่สถาบัน” (ถามนักเรียนประมาณ 3-4 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ 4 สถาบัน เช่น สถาบันพระมหากษัตริย์ รัฐสภา รัฐบาล และศาล) หมายเหตุ ความรู้เกี่ยวกับสถาบันการปกครอง นักเรียนได้เรียนผ่านมาแล้ว

1.3 ครูถามว่า “ทั้ง 4 สถาบันนี้ สถาบันใดมีความมั่นคงมากที่สุด” (ถามนักเรียนประมาณ 3-4 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือสถาบันพระมหากษัตริย์)

1.4 นอกจากสถาบันพระมหากษัตริย์แล้ว ประเทศไทยยังมีสถาบันใดอีกบ้างที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของปวงชนชาวไทย (ถามนักเรียน 2-3 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ สถาบันชาติและศาสนา)

1.5 ในกรณีนักเรียนยังไม่ตอบว่าชาติและศาสนา ครูจะยกภาพศาสนาและชาติให้นักเรียนดู

1.6 ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “โดยเฉพาะสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความสำคัญต่อสังคมไทยตลอดมาทุกยุคทุกสมัย

1.7 ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนอยากให้มีสถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่กับสังคมไทยตลอดไปหรือไม่” (ถามนักเรียน 3 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคืออยากให้มีสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่กับสังคมไทยตลอดไป)

1.8 ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนไทยคนหนึ่ง และอยากให้มีสถาบันพระมหากษัตริย์ดำรงอยู่กับสังคมไทยตลอดไป นักเรียนมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร ที่จะช่วยส่งเสริมให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงอยู่กับสังคมไทยตลอดไป (ถามนักเรียน 4 คน คำตอบที่คาดว่าจะได้รับคือ ปฏิบัติความระบมราชาวาท จงรักภักดี ไม่เชื่อข่าวลือ ให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่คนทั่ว ๆ ไป ที่เข้าใจผิด)

1.9 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ โดยใช้แผนภูมิซึ่งครูจะนำไปแขวนไว้นบนกระดานดำ และให้นักเรียนอ่านดัง ๆ พร้อมกัน

2. ขั้นพัฒนา (35 นาที)

2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 9 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะต้องมีประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน

2.2 ครูแจกสมุด “พลังสมอง” ให้นักเรียนกลุ่มละ 5 เล่ม พร้อมกระดานคำตอบ 1 แผ่น โดยในสมุด “พลังสมอง” จะมีคำถามอยู่ 1 ข้อ ซึ่งคำถามของแต่ละกลุ่ม

จะเป็นคำถามเดียวกัน คำถาม "ให้นักเรียนบอกวิธีการปฏิบัติที่จะทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงไต่อย่างน้อยกลุ่มละ 3 ข้อ"

2.3 สมาชิกในแต่ละกลุ่ม จะต้องช่วยกันคิดหาคำตอบด้วยการเริ่มอภิปรายในกลุ่มซึ่งเป็นการระดมพลังทางสมอง (Brain Storming) สมาชิกในกลุ่มทุกคนพยายามแสดงความคิดเห็น เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นคำตอบของกลุ่มและสามารถตอบคำถามในข้อ 2.2 ได้

2.4 เมื่อการอภิปรายด้วยการระดมพลังทางสมองจบลง แต่ละกลุ่มจะต้องส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน เพื่อนำเสนอผลการระดมพลังทางสมองหน้าชั้น

2.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปผลการเสนอรายงานหน้าชั้นของนักเรียนทุกกลุ่มเพื่อสรุปเป็นวิธีการปฏิบัติร่วมกัน

2.6 ในกรณีที่ผลการระดมพลังสมองยังไม่ครอบคลุม ครูผู้สอนอาจจะมีกิจกรรมเพิ่มเติมในชั้นต่อไป ดังนี้

2.7 ครูบอกนักเรียนว่า "กิจกรรมชั้นต่อไปครูจะให้นักเรียนฟังเพลง สัมภาษณ์บุคคลหลายอาชีพ ต่างเพศ และต่างวัย เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลต่าง ๆ ที่มีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และวิธีการปฏิบัติที่จะช่วยส่งเสริมให้สถาบันพระมหากษัตริย์สามารถดำรงอยู่กับสังคมไทยตลอดไป

2.8 บุคคลที่ได้สัมภาษณ์ทั้งหมด 5 คน คือ

- นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการดนตรีสังคมศึกษารุ่น 8
- แม่ลา
- นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ประชาชนทั่ว ๆ ไป
- ทหาร

2.9 ครูแจกแบบบันทึกให้นักเรียนกลุ่มละ 1 เล่ม และกระดาษบันทึก 9 แผ่น เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนได้บันทึกสิ่งที่น่าสนใจจากการฟังลง แล้วจึงนำมาสรุปเป็นคำตอบของกลุ่มในที่สุด

2.10 ครูเปิดหนังสือให้นักเรียนฟัง ซึ่งรายละเอียดในแฟ้มจะบรรจุคำสัมภาษณ์ไว้ ซึ่งมีข้อความดังนี้

ก. รายละเอียดของผู้ให้สัมภาษณ์ เช่น

ชื่อ

อาชีพ

อายุ

ข. คำถาม เช่น

- มีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์
- มีความรู้สึกอย่างไรต่อพระมหากษัตริย์
- สถาบันพระมหากษัตริย์จำเป็นหรือไม่สำหรับสังคมไทย
- ถ้ามีคนจะให้เลือกตั้งประมุขของประเทศแบบอื่นจะเอาหรือไม่
- ถ้ามีผู้จะล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์จะทำอย่างไร
- จะมีข้อเสนอแนะอะไรบางอย่างเกี่ยวกับการปฏิบัติที่จะช่วยส่งเสริม

สนับสนุนให้สถาบันพระมหากษัตริย์สามารถดำรงอยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป

2.11 นักเรียนแต่ละคนรวบรวมและสรุปวิธีการที่จะช่วยส่งเสริมและ

สนับสนุนให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคง สามารถดำรงอยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป

2.12 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม หนึ่งตัวแทนออกไปเขียนผลสรุปบนกระดานคำ ซึ่งของเขียนมีทั้งหมด 6 ของ ของละ 1 กลุ่ม

2.13 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการจากผลสรุปของทั้ง 6 กลุ่ม เพื่อสรุปเป็นผลสรุปรวม

3. ขั้นสรุป

3.1 ครูนำแผนภูมิสรุปเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันพระมหากษัตริย์มีความมั่นคงไปแขวนไว้นบนกระดานคำ แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อม ๆ กัน

3.2 ครุแจกแบบทบทวนความจำให้นักเรียน กลุ่มละ 1 เล่ม พร้อมกระดาษ
คำตอบ กลุ่มละ 1 แผ่น

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพพระมหากษัตริย์ 1 ภาพ
2. ภาพเกี่ยวกับศาสนา 1 ภาพ
3. ภาพธงชาติไทย 1 ภาพ
4. แผนภูมิแสดงจุดประสงค์การเรียนรู้ 1 แผ่น
5. สมุด "พลังสมอง" 50 เล่ม
6. กระดาษคำตอบ "การระดมพลังสมอง" 6 แผ่น
7. ม้วนเทป 1 ม้วน
8. สมุด "กิจกรรมประกอบการฟังเทป" 50 เล่ม
9. กระดาษคำตอบ "กิจกรรมประกอบการฟังเทป" 6 แผ่น
10. แผนภูมิสรุปเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมให้สถาบันพระมหากษัตริย์มี
ความมั่นคง
11. แบบฝึกหัด 25 เล่ม
12. กระดาษคำตอบแบบฝึกหัด 25 แผ่น
13. บัตรเฉลยคำตอบแบบฝึกหัด 1 แผ่น

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากความสนใจ

3. สังเกตจากการทำงานกลุ่มร่วมกัน
4. สังเกตจากความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็น
5. ประเมินจากการสรุปของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
6. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายสงวน อุดมพันธ์

วันเกิด วันที่ 3 พฤศจิกายน 2504 ณ บ้านเลขที่ 70/3 ตำบลส้มป่อย อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านโก ตำบลส้มป่อย อำเภอราษีไศล จังหวัด ศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2517

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราษีไศล อำเภอราษีไศล จังหวัด ศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2520

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีทองวิไลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัด อุบลราชธานี ปีการศึกษา 2522

ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2524

ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (กษ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 2 วิชาเอก สังคมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2527

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอนสังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ปีการศึกษา 2531

หน้าที่การงาน อาจารย์ 1 โรงเรียนบุษราคัมวิทยาคาร อำเภอบุษราคัม จังหวัด อุบลราชธานี 34230

ที่อยู่ปัจจุบัน นายฉัตรกูโรงเรียนบุษราคัมวิทยาคาร อำเภอบุษราคัม จังหวัด อุบลราชธานี 34230